

Məntəqə Seşki Komissiya üzvlərinin dərslik təlimatı

MSK-nin 2020-ci il 24 avqust tarixli №21/2020 qərarı ilə təsdiq olunmuşdur

Təqdim edilən dərslük təlimatı Gürcüstan parlamentinin 2020-ci il 31 oktyabr tarixli növbəti seçkiləri, həmçinin bələdiyyənin sakrebulonun aralıq və merin növbədənənar seçkiləri üçün Məntəqə Seçki Komissiyalarının üzvlərinin tədrisi məqsədilə nəzərdə tutulub. Məntəqə Seçki Komissiyasının səlahiyyətləri və fəaliyyət qaydası ilə bağlı qanunvericiliyin qaydaları ilə tam tanış olmaq məqsədilə, Gürcüstan Orqanik qanunu “Gürcüstan Seçki Məcəlləsi” və MSK-nin müvafiq hüquqi aktlarına baxın.

MÜNDƏRİCAT

I HİSSƏ. MƏNTƏQƏ SEÇKİ KOMİSSİYASININ TƏRKİBİ VƏ İŞ QAYDASI 7

I FƏSİL. MƏNTƏQƏ SEÇKİ KOMİSSİYASININ KOMPLEKTLƏŞDİRİLMƏSİ QAYDASI 8

Məntəqə seçki komissiyasının komplektləşdirilməsi qaydası 8

Məntəqə seçki komissiyası üzvünün hüquqi-vəzifəsi 8

II FƏSİL. MƏNTƏQƏ SEÇKİ KOMİSSİYASININ İŞ QAYDASI 9

Məntəqə seçki komissiyasının rəhbər şəxslərinin səlahiyyətləri 9

Məntəqə seçki komissiyasının işinin təşkili qaydası 10

Məntəqə seçki komissiyasının hüquqi aktları 11

Məntəqə seçki komissiyasının iclasında sərəncamın qəbul olunması qaydası 11

II HİSSƏ. MƏNTƏQƏ SEÇKİ KOMİSSİYASININ SEÇKİQABAĞI DÖVRDƏ FƏALİYYƏTİ 12

I FƏSİL. SEÇKİLƏRİN SIYAHILARI 13

Seçkilərin vahid siyahısı və onun dərc olunması qaydası 13

Seçkilərin vahid siyahı göstəricilərinin yoxlanılması 13

Seçkilərin xüsusi siyahısı 14

Gürcüstan parlamentinin 2020-ci il seçkilərində təkrarlı kürsədən istifadə edən seçicinin iştirak etməsinin müvəqqədi qaydası 14

Aparılacaq seçki qutusu siyahısının formalaşdırılması qaydası 15

Seçici vərəqəsi 17

II FƏSİL. SEÇKİ SƏNƏDLƏRİNİN QƏBULU, SƏSVERMƏ BİNASININ TƏŞKİLİ 18

Dairə Seçki Komissiyasından seçki sənədlərinin və inventarın qəbulu 18

Seçki sənədləri və inventarının qəbul-təhvil protokolu 19

Püşkatma binasının təşkili 19

III. HİSSƏ. SƏSVERMƏ GÜNÜ MƏNTƏQƏ SEÇKİ KOMİSSİYASININ FƏALİYYƏTİ 22

I FƏSİL. SEÇKİ MƏNTƏQƏSİNİN AÇILMASI, SƏSVERMƏYƏ QƏDƏR KEÇİRİLMƏLİ PROSEDURLAR 23

Seçki məntəqəsinin açılması 23

Səsvermə binasında olmaq hüququna malik şəxslər 23

Müşahidəçinin, seçki subyektinin və Kütləvi İnformasiya Vasitələri nümayəndələrinin hüquqi vəziyyəti 24

Seçki məntəqəsinin açılışından səsvermənin başlanmasınadək həyata keçirilməli proseduralar 25

II FƏSİL. SƏSVERMƏ PROSESİ 14

Səsvermənin keçirilməsi	14
“Fiziki vəziyyətinə” görə seçici tərəfindən səsvermə prosesi	14
Seçki günü səsvermə binasında və onun ətraf ərazisində asayişin qorunması	16
Səsvermə prosesinin müvəqqəti dayandırılması	16
Səsvermədə iştirak edən seçicilərin qeydə alınması	17
Aparılası seçki qutusu vasitəsilə səsvermə	17

III FƏSİL. SEÇKİ MƏNTƏQƏSİNİN BAĞLANILMASI, SƏSVERMƏNİN NƏTİCƏLƏRİNİN

YEKUNLAŞDIRILMASI 18

Seçki məntəqəsinin bağlanması	18
Seçki məntəqəsinin səsərin hesablanması proseduru üçün təşkili	18
Seçki qutusu açılanadək həyata keçirilməli proseduralar	19
Seçicilərin siyahılarının, korlanmış və istifadə edilməmiş seçki bülletenlərinin möhürlənməsi	19
Aparılası seçki qutusunun açılması	20
Əsas seçki qutusunun açılması	20
Seçki bülletenlərinin çeşidlənməsi	21
Seçki bülletenlərinin hesablanması	21
Seçki bülletenlərinin möhürlənməsi	22
Səsvermə nəticələrinin yekun protokolunun tərtib edilməsi	22
Səsvermə nəticələrinin yekun protokolunun aşkarlığı	22
Qeydiyyat jurnalının bağlanması, səsvermə günün Qeydlər kitabının möhürlənməsi, səsvermə sənədlərinin Dairə Seçki Komissiyasına verilməsi	23

IV. HİSSƏ. SƏSVERMƏ GÜNÜNÜN ƏRİZƏ/ŞİKAYƏTLƏRİ 23

I FƏSİL. SƏSVERMƏ GÜNÜNÜN ƏRİZƏ/ŞİKAYƏTLƏRİNİN QEYDƏ ALINMASI 23

Səsvermə günü ərizə və şikayətlərdə nöqsanların aşkarlanması qaydası	24
--	----

II FƏSİL. SƏSVERMƏ GÜNÜ ƏRİZƏ/ŞİKAYƏTLƏRƏ REAKSIYA 24

Əlavə №1. Seçki komissiyasına təqdim olunmuş ərizə/şikayətin rekvizitləri	27
Əlavə №2. Arayış_ərizə/şikayətin Məntəqə seçki komissiyasında qeydiyyatdan keçirilməsi haqqında	28
Əlavə №3. Məntəqə seçki komissiyasının sədrinin səlahiyyətləri	29
Əlavə №4. Səsvermə günü Məntəqə seçki komissiyası katibinin səlahiyyətləri	35
Əlavə №5. Seçicilər axınıni nizamlayan komissiya üzvünün funksiyaları	38
Əlavə №6. Seçiciləri qeydə alan komissiya üzvlərinin funksiyaları	39
Əlavə №7. Aparılası seçki qutusunu daşıyan komissiya üzvlərinin funksiyaları	40
Əlavə №8. Seçki qutusuna və xüsusi zərflərə nəzarət edən komissiya üzvünün funksiyaları	41
Əlavə №9. Seçki məntəqəsində foto-video çəkiliş	42

I HİSSƏ

MƏNTƏQƏ SEÇKİ KOMİSSİYASININ
TƏRKİBİ VƏ İŞ QAYDASI

I FƏSİL. MƏNTƏQƏ SEÇKİ KOMİSSİYASININ KOMPLEKTLƏŞDİRİLMƏSİ QAYDASI

Məntəqə seçki komissiyasının tərkibi və iş qaydası

(Seçki məəcəlləsi – maddə 8.21; maddə 24.1,2,4; maddə 25.14; maddə 29.9; maddə 45.4.a)

Məntəqə seçki komissiyası 12 üzvdən ibarət olur

- ▶ 6 üzvü müsabiqə əsasında Dairə Seçki Komissiyası seçir;
- ▶ 6 üzvü partiyalar təyin edirlər.

Məntəqə seçki komissiyası üzvünün səlahiyyət müddəti Məntəqə Seçki Komissiyasının birinci yığıncaq günü başlayır və müvafiq Dairə Seçki Komissiyasında püşkatma nəticələrinin yekun protokolunu tərtib etdikdən sonra dayanır.

Məntəqə Seçki Komissiyası üzvünü səsvermə gününə qədər son 15 gün ərzində (16-30 oktyabr), səsvermə günü (31 oktyabr) və səsvermə günün sonrakı günü (1 noyabr) çağırmaq qadağandır.

DİQQƏT!

- ▶ Seçki komissiyasının üzvü onu təyin edən/seçən subyektin nümayəndəsi deyildir. O, öz işində müstəqildir və yalnız Gürcüstan Konstitusiyasına, qanuna və müvafiq qanunvericilik aktlara tabedir.
- ▶ Məntəqə seçki komissiyasının üzvünə seçkiqabağı aqitasiya etməyə və aqitasiyasında iştirak etmək qadağan olunur.

Məntəqə seçki komissiyası üzvünün səlahiyyətləri

(Məntəqə Seçki Komissiyasının rəqlamenti – maddə 5)

Məntəqə Seçki Komissiyası üzvü müvafiq komissiya üzvü təyin olduğu/seçildiyi andan məcburdur:

- ▶ Qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada komissiyanın fəaliyyətində iştirak etmək;
- ▶ Komissiya üzvünün ixtisasını artırmaq məqsədilə Gürcüstan Seçki administrasiyası/təhsil mərkəzi tərəfindən təşkil edilmiş kurslarda və trening/seminarlarda iştirak etmək;
- ▶ Komissiyanın iclasında və komissiya tərəfindən həyata keçiriləsi seçki tədbirlərində iştirak etmək;
- ▶ Üzürlü səbəblərə görə iclasda iştirak etmədikdə komissiya sədrinin müavininə və ya komissiya katibinə bu haqqda bildirməli;
- ▶ Komissiya Sədri tərəfindən verilmiş öhdəlikləri vaxtında həyata keçirməq.
- ▶ Səsvermədən bir gün əvvəl, səsvermə günü və səsvermənin ertəsi günü, həmçinin lazım olduqda məntəqə seçki komissiyası sədrinin göstərişi ilə məntəqə seçki komissiyasında olmaq.

DİQQƏT!

Məntəqə Seçki Komissiyası üzvləri tərəfindən qeyd olunan öhdəlikləri yerinə yetirilmədikdə/yaxşı yerinə yetirmədikdə Ali Komissiya tərəfindən intizam xətası kimi müzakirə oluna bilər və onlara qarşı intizam məsuliyyəti daşımaq əsası qoyula bilər.

II FƏSİL. MƏNTƏQƏ SEÇKİ KOMİSSİYASININ İŞ QAYDASI

Məntəqə seçki komissiyasının rəhbər şəxslərinin səlahiyyətləri

(Seçki məcəlləsi - maddə 8.15; maddə 27.1,2,3; Məntəqə Seçki Komissiyasının rəqlamenti – maddə 4.1; maddə 9.4)

Məntəqə seçki komissiyasının rəhbər şəxsləri aşağıdakılardır:

- ▶ Komissiya sədri;
- ▶ Komissiyanın sədr müavini;
- ▶ Komissiya katibi;

Məntəqə seçki komissiyasının sədri

- ▶ Məntəqə seçki komissiyasında tam administrasiya funksiyasını yerinə yetirir;
- ▶ Komissiyanın iclasını çağırır və ona rəhbərlik edir;
- ▶ Seçki komissiyasının işinə mane olan və qaydanı pozduğu təqdirdə pozan şəxsi inzibati binadan çıxarılması məsələsinə dair sərəncamla qərar qəbul edir;
- ▶ Komissiyaya daxil olmuş sənədləri və korrespondensiyaları qəbul edir və paylayır;
- ▶ Seçki sənədlərinin və inventarının saxlanılmasına və verilməsinə şəxsən məsuliyyət daşıyır;
- ▶ Komissiya sədrinin müaviniyə, komissiya katibinə və komissiyanın başqa üzvlərinə seçki administrasiyasının rəqlamenti haqqında tapşırıqlar verir;
- ▶ Səsvermə günü komissiya üzvləri arasında funksiyaların püşkatma yolu ilə bölünməsinə təşkil edir;
- ▶ Səsvermə günü seçki məntəqəsinin binasının asayişin qorunmasına məsuliyyət daşıyır;
- ▶ Səsvermə binasına müvafiq döş nişanı olmayan şəxsləri buraxmamağa borcludur;
- ▶ Səsvermənin nəticələri yekunlaşdırılan andan etibarən bütün səsvermə sənədlərini Ali Dairə Seçki Komissiyasına təqdim edir.
- ▶ Gürcüstan seçki qanunvericiliyi ilə verilən digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

Məntəqə seçki komissiyası sədrinin müavini:

- ▶ Komissiya sədrinin vəzifəsini yerinə yetirir, əgər komissiyanın sədri yoxdursa və yaxud o, öz vəzifəsini yerinə yetirə bilmirsə;
- ▶ Komissiya sədrinin sərəncamı ilə, komissiya sədrinin ayrı-ayrı səlahiyyətlərini yerinə yetirir (sərəncam ilə verilmiş səlahiyyət çərçivələri və müddəti dəqiq müəyyən olunmalıdır).

Məntəqə seçki komissiyasının katibi

- ▶ Komissiya iclasının gündəliyini və sərəncamların layihələrini hazırlayır;
- ▶ Kütləvi informasiya verilməsinə məsuliyyət daşıyır;
- ▶ Komissiya iclaslarının protokollarını, o cümlədən, səsvermə nəticələrinin yekun protokolunu tərtib edir;
- ▶ Gürcüstan Orqanik qanunu "Gürcüstan Seçki Məcəlləsi" ilə verilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

Məntəqə seçki komissiyasının iclası açıqdır. Orada iştirak etmək hüququ vardır:

- ▶ MSK-nın və Dairə Seçki Komissiyası üzvlərinin;
- ▶ MSK-nın və Dairə Seçki Komissiyası nümayəndələrinin;
- ▶ MSK aparatının və müvafiq Dairə Seçki Komissiyasının əməkdaşlarının;
- ▶ MSK-da və ya müvafiq seçki komissiyasında akreditə olunmuş media nümayəndələrinin;
- ▶ Müvafiq Məntəqə Seçki Komissiyasında seçki subyektlərinin hərəsinin bir nəfər nümayəndəsinin;
- ▶ MSK-da və ya müvafiq Dairə Seçki Komissiyasında qeyd olunmuş yerli müşahidəçi təşkilatların hərəsinin bir nəfər müşahidəçisinin;
- ▶ MSK-da qeyd olunmuş beynəlxalq müşahidəçi təşkilatların iki nəfərdən çox olmayan nümayəndəsinin (tərcüməçi ilə birlikdə).

DİQQƏT!

- ▶ Komissiyanın işinə maneçilik törədildiyi və asayişin pozulduğu təqdirdə pozan şəxsi (o cümlədən, komissiya üzvünün) seçki komissiyasının iclasından qovmaq məsələsi haqqında seçki komissiyası qərar qəbul edir, bu iclas protokoluna qeyd etdirilir.
- ▶ Pozan şəxsi seçki komissiyasının iclasından çıxarmaq onun seçki komissiyasının binasından/səsvermə binasından çıxarmaq deməkdir. Əgər pozan şəxs çıxarılma qərarını könüllü olaraq yerinə yetirmirsə, komissiya sədri polisə müraciət edir. Polis şəxsin çıxarılmasına dair qərarı dərhal icra etmək məcburiyyətindədir.

Məntəqə seçki komissiyasının işinin təşkili qaydası

(Məntəqə seçki komissiyasının rəqlamenti – maddə 11)

Komissiyada Qeydiyyat jurnalı mövcuddur, onun icrası üçün komissiyanın katibi məsuliyyət daşıyır, lakin komissiya katibi olmadıqda, məntəqə seçki komissiyası sədrinin tapşırığı ilə, məntəqə seçki komissiyasının üzvlərindən biri (komissiyanın səlahiyyətli şəxsi).

Komissiyanın səlahiyyətli şəxsi səsvermə günü istisna olmaqla, iş günü saat 10-dan 18:00-dək komissiyada seçki sənədlərini, ərizələrini, şikayətlərini qəbul edir, verir və onları qeyd edir-qeydiyyatdan keçirir.

Qeydiyyat jurnalı iki hissəyə bölünür: komissiyaya daxil olan və komissiyadan çıxan sənədlər.

I. Daxil olan sənədlər

Komissiyanın səlahiyyətli şəxsi komissiyaya daxil olan sənədləri (ərizə, şikayət, arayış) dərhal fasiləsiz ardıcılıqla daxil olma sırasına əsasən jurnalda qeydiyyatda almağa borcludur. Hər sənədə müvafiq nömrə veriləcək. Jurnalda onun daxil olma tarixi və səhifələrin sayı daxil edilir. Komissiyanın səlahiyyətli şəxsi qeydiyyat jurnalında, ərizəçinin / şikayətçinin şəxsiyyətini, həmçinin digər əlavə məlumatları da göstərməyə borcludur. Qeydiyyat jurnalında qeyd alınan bütün sənədlər komissiyanın səlahiyyətli şəxsi tərəfindən komissiya sədrinə təqdim olunur.

DİQQƏT!

Sənədi/ərizəni qəbul etdikdən və qeydiyyat jurnalında müvafiq qeydiyyatdan keçirdikdən sonra komissiyanın səlahiyyətli şəxsi ərizəçi/şikayətçiye yazılı şəkildə arayış (bax əlavə N2) verməyə borcludur, hansına ki, ərizənin/şikayətin qəbul olunduğu tarix və dəqiq vaxt, həmçinin jurnalda ona verilən qeydiyyat nömrəsi də qeyd edilir. Komissiyanın səlahiyyətli şəxsi qeyd edilən arayışı öz imzası ilə təsdiq etməlidir.

II. Çıxan sənədlər

Komissiyanın səlahiyyətli şəxsi qeydiyyat jurnalında sənədin verildiyini çıxan sənədlər hissəsində qeydə almağa borcludur.

Komissiyadan hər hansı bir sənədin qəbulu ərizəçi / şikayətçi tərəfindən qeydiyyat jurnalında imzalanaraq təsdiqlənir, Komissiyanın səlahiyyətli şəxsi "Sənəd verilib" yazısını yazır və tarixi və dəqiq vaxtı göstərir.

Məntəqə Seçki Komissiyası tərəfindən seçkilər haqqında məlumatı və seçki sənədlərini onların tələb edildiyindən 2 gün müddətində, lakin əgər qeyd olunan məlumatın verilməsi daha çox vaxt tələb edərsə, Gürcüstanın ümumi administrasiya məəcəlləsi ilə müəyyən edilmiş qaydada (hüquqi aktlar istisna olaraq, hansıların ki, şikayət müddəti Gürcüstanın Orqanik Qanunu "Gürcüstanın Seçki Məcəlləsi" 77-ci maddəsi ilə müəyyən edilib) verilir.

DIQQƏT!

Məntəqə Seçki Komissiyası/komissiya sədrinin sərəncamı və səsvermə günün nəticələrinin yekun protokolunun surətləri tələb olunduğu halda dərhal təqdim edilir.

Qeydiyyat jurnalı səsvermə günündən başqa hər gün saat 18:00-da bağlanır. Qeydiyyat jurnalın hər iki hissəsində, sonuncu qeyddən sonra belə bir qeyd verilir "jurnal bağlanmışdır", sonra tarix və dəqiq vaxt göstərilir. Göstərilən qeydi komissiyanın səlahiyyətli şəxsi öz imzası ilə təsdiq edir. Qeydiyyat jurnalının bağlanmasından sonra həmin tarixdə əlavə hər hansı bir sənədi qeyd etmək qadağandır.

DIQQƏT!

Səsvermə günü məntəqə seçki komissiyasının katibi məntəqə seçki komissiyasına ərizələri, şikayətləri Gürcüstan Orqanik Qanunu "Gürcüstan Seçki Məcəlləsi" ilə müəyyən edilmiş qaydada və müddətdə qəbul edir və onları qeyd edir.

Səsvermə günü Qeydiyyat jurnalı bütün səsvermə prosesinin paralelində yazılır. Səsvermə günü bütün prosedurların bitdikdən və müvafiq seçki sənədlərinin qeydiyyatdan keçirdikdən sonra Qeydiyyat jurnalı komissiya katibinin və sədrinin imzalaarı ilə bağlanır və Məntəqə Seçki Komissiyasının möhürü ilə təsdiqlənir.

Məntəqə seçki komissiyasının hüquqi aktları

(Seçki məəcəlləsi – maddə 30.1.q)

Məntəqə seçki komissiyasının hüquqi aktları aşağıdakılardır:

- Komissiyanın sərəncamı;
- Komissiya sədrinin sərəncamı;
- Səsvermə nəticələrinin yekun protokolu.

Məntəqə seçki komissiyasının iclasında sərəncamın qəbul olunması qaydası

(Seçki məəcəlləsi – maddə 8.4,5; maddə 26.3; maddə 30.4)

Məntəqə seçki komissiyasının sərəncamlar layihəsini komissiya katibi hazırlayır. Komissiyanın sərəncamı komissiyanın iclasında iştirak edənlərin əksəriyyəti ən azı komissiyanın tam tərkibinin üçdə biri (ən azı 4 üzvü) tərəfdar çıxdıqları halda qəbul olunmuş hesab edilə bilər. Səslərin bərabər bölündüyü halda kadr məsələləri üzrə qərar qəbul edilməsindən başqa, komissiya iclasının sədrinin səsi həlledici hesab oluna bilər (ən azı 7 səs).

DIQQƏT!

Məntəqə Seçki Komissiyasının sərəncamına komissiya iclasının sədri və komissiyanın katibi imza atır. Komissiyanın sərəncamı ertəsi gün komissiya məntəqəsində asılır.

II HİSSƏ

SEÇKİQABAĞI DÖVRDƏ MƏNTƏQƏ SEÇKİ
KOMİSSİYASININ FƏALİYYƏTİ

I. FƏSİL. SEÇİCİLƏRİN SİYAHILARI

Seçicilərin vahid siyahısı və onun dərc olunması qaydası

(Seçki məcəlləsi – maddə 8.25; maddə 31.11; maddə 34.1)

Məntəqə seçki komissiyasına onun birinci yığıncaq günündən geç olmayaraq MSK tərəfindən təsdiqlənmiş seçicilərin vahid siyahısının ictimai məlumat üçün aid olan versiyasını vermək.

DİQQƏT!

Məntəqə Seçki Komissiyası seçicilərin siyahıları və onlarla əlaqədar şikayəti daxil etmək qanunla nəzərdə tutulmuş qaydası komissiyanın birinci yığıncaq qünü, Məntəqə Seçki Komissiyasının və səsvermə binalarında nəzərə çarpan yerə vurulmalıdır

Məntəqə seçki komissiyasına səsvermə gününə ən azı iki gün qalmış (29 oktyabr) dəqiqləşdirilmiş siyahıların ictimai informasiya üçün mövcud olan son variantları (divar siyahısı fotosəkillərsiz), lakin səsvermə gününə qədər 12 saatdan gec olmayaraq – seçki komissiyası üçün mövcud olan dəqiqləşdirilmiş siyahıların son variantları (masa siyahısı fotosəkillərlə) verilməlidir.

DİQQƏT!

- ▶ Divar siyahılarının ilkin versiyası götürülməli və həmin yerdən dəqiqləşdirilmiş versiya yerləşdirilməlidir;
- ▶ Məntəqə Seçki Komissiyası üzvü tərəfindən masa siyahısını və onun surətinin çıxarması, onun fotovideo çəkilməsi yolverilməzdir, həmçinin seçicilərin masa siyahısında qeyd olunmuş seçicinin məlumatlarını işləmək (o cümlədən toplamaq, yazmaq, saxlamaq), istifadə etmək, aşkarlamaq, vermək və ya yaymaq, qeyd olunan hərəkətlərin həyata keçirilməsi seçki məcəlləsi və MSK-nin hüquqi aktları ilə nəzərdə tutulmuş Məntəqə Seçki Komissiyasının səlahiyyətini həyata keçirmək üçün lazım gəldiyi mühitdən başqa yolverilməzdir.

Seçicilərin vahid siyahı göstəricilərinin yoxlanılması

(Seçki məcəlləsi – maddə 26.2. b)

Məntəqə seçki komissiyası:

- ▶ Seçicilərin vahid siyahısının doğruluğunu yoxlayır və səhvlərin və yaxud dəqiqsizliyin aşkara çıxarıldığı təqdirdə, ertəsi gündən gec olmayaraq, lakin seçkilər gününədək ən azı 18 gün qalmış (13 oktyabr), siyahıda dəyişikliklər olunması təklifi ilə Dairə Seçki Komissiyasına müraciət edir;
- ▶ Seçicilərin siyahılarla əlaqədar daxil olmuş ərizələri (əlavə edilmiş sənədlərlə – mövcud olduğu halda) dərhal Dairə seçki komissiyasına təqdim edir.

Seçicilərin xüsusi siyahısı

(Seçki məcəlləsi – maddə 32)

Dairə seçki komissiyası seçki gününə ən gec 3 gün qalmış (28 oktyabr) təyin edir və sərəncam ilə seçicilərin xüsusi siyahısını təsdiqləyir və həmin komissiya sədri və katibinin imzası ilə dərhal müvafiq məntəqə seçki komissiyasına verir. Seçicilərin xüsusi siyahısının ictimai məlumatı üçün aid olunan versiya (divar siyahısı) səsvermə binasında nəzərə çarpan yerə vurulur.

Dairə Seçki Komissiyası Məntəqə Seçki Komissiyasına seçki komissiyasında işləmələrinə görə səsvermə günü öz qeydiyyat yerlərinə görə seçkilərdə iştirak edə bilməyən seçki administrasiya məmurları haqqında məlumat verir. Xüsusi siyahıda seçicini daxil etmə halında seçicilərin vahid siyahısında onun soyadının kənarında, damada “faktiki vəziyyəti” qeyd olunmalıdır “komissiya üzvü”.

Əgər seçici siyahıda qeydiyyatdan keçmək xahişi ilə seçicilərin siyahısının dəqiqliyini təmin edən komissiyaya seçki gününə ən azı 18 gün qalmış (13 oktyabr) Məntəqə Seçki Komissiyasına seçkilərdə iştirak etmək xahişi ilə müraciət edə bilməmişdirsə (xaricdən gəlmişdir, stasionar müalicə müəssisəsindən çıxmışdır, penitensiyar müəssisədən buraxılmışdır) müvafiq sənədlərin təqdim olunduğu təqdirdə (sərhədi keçmək barədə pasportda qeydiyyat, stasionar müalicə müəssisəsindən arayış, penitensiyar müəssisəsindən buraxılması haqqında arayış) Məntəqə seçki komissiyası onu xüsusi siyahıda qeydə alır və təqdim olunmuş sənədlərin foto surətlərini seçicilərin siyahısına əlavə edir.

Əgər, seçici tərəfindən təqdim olunan Gürcüstan vətəndaşının şəxsiyyət vəsiqəsi/pasportunda qeydiyyat ünvanı qeyd olunmayıbsa, Məntəqə Seçki Komissiyasının sədri MSK-nın qaynar xəttinə əlaqə saxlayır.

Gürcüstan parlamentinin 2020-ci il seçkilərində təkərli kürsdən istifadə edən seçicinin iştirakının müvəqqəti qaydası

(Seçki Məcəlləsi – maddə 200)

Təkərli kürsdən istifadə edən seçicilər, müvafiq majoritar seçki dairənin ərazisindəki hər hansı uyğunlaşdırılmış seçki məntəqəsində seçkilərdə iştirak etməyə səlahiyyətli dirlər, bunun üçün səsvermə günündən ən azı 6 gün əvvəl (25 oktyabr) dairə və ya məntəqə seçki komissiyasına yazılı və ya telefon vasitəsilə şifahi ərizə ilə müraciət etməlidir.

Müvafiq seçki komissiyasının səlahiyyətli şəxsi seçicinin ərizəsini qeydiyyat jurnalında qeyd edir və ərizənin qəbu etməsini imzalayaraq təsdiqləyir. Yazılı ərizədə seçicinin şəxsi nömrəsi göstərməlidir. Telefonla şifahi ərizə alındıqda, müvafiq seçki komissiyasının səlahiyyətli şəxsi qeydiyyat jurnalında telefon mesajının qəbulunun dəqiq vaxtını, telefon nömrəsini, seçicinin adı, soyadını, onun şəxsi nömrəsini və iştirak etmək istədiyi uyğunlaşdırılmış seçki məntəqəsinin nömrəsini göstərməlidir. Telefonla şifahi ərizəni qəbul dərken komissiyanın səlahiyyətli şəxsi qeydiyyat jurnalında imzası ilə təsdiqləyir.

DIQQƏT!

Təkrəri kürsdən istifadə edən seçici Məntəqə Seçki Komissiyasına müraciət etməsi halında, Məntəqə Seçki Komissiyası seçici haqqında məlumatı səsvermə gününə qədər (25 oktyabr) 6 gündən gec olmayaraq Dairə Seçki Komissiyasına təqdim etməlidir.

Məntəqə Seçki Komissiyası üzvləri, seçki subyektlərinin nümayəndələri və müşahidəçilər təkrəri kürsdən istifadə edən seçicilərin uyğunlaşdırılmış seçki məntəqəsində səs vermək tələbinin əsaslığını yoxlamaq və səsvermə gününə qədər istənilən vaxt Məntəqə Seçki Komissiyası qarşısında bu seçicilərin müvafiq xüsusi siyahıya daxil edilməsi məsələsini qaldırmaq hüququna malikdirlər.

Dairə Seçki Komissiyası müvafiq Məntəqə Seçki Komissiyalarından alınan, o cümlədən seçicilərin müvafiq xüsusi siyahıya daxil edilməsinin məqsəduyğunluğ məsələsi barədə əldə edilmiş məlumatlar və həmçinin, mövcud məlumatlar əsasında səsvermə günündən 3 gün gec olmayaraq (28 oktyabr), uyğunlaşdırılmış seçki məntəqələrinin seçicilərinin xüsusi siyahısını müəyyənləşdirir və sərəncamla təsdiq edir, həmin komissiya sədrinin və katibin imzaları ilə dərhal müvafiq Məntəqə Seçki Komissiyasına təhvil verir (ümumi məlumat üçün versiyanı (divar siyahısı)).

DIQQƏT!

Uyğunlaşdırılan seçki məntəqəsində seçicilərin xüsusi siyahısının Dairə Seçki Komissiyası tərəfindən Məntəqə Seçki Komissiyasına təqdim edilən ictimai məlumat üçün mövcud olan versiyası (fotoşəkil olmadan) dərhal Məntəqə Seçki Komissiyasının (səsvermə) binasında görünən yerə vurulmalıdır.

Səsverməyə qədər ən gec 12 saat, Dairə seçki komissiyası müvafiq Məntəqə Seçki Komissiyasına uyğunlaşdırılmış seçki məntəqəsinin seçicilərinin xüsusi siyahısının (masa siyahısı) seçki komissiyasına nəzərdə tutulmuş versiyasını təqdim edir.

Uyğunlaşdırılmış seçki məntəqəsinin seçicilərinin xüsusi siyahısına Vahid Seçici Siyahısında olduğu kimi eyni seçici məlumatları daxil edilir və əlavə olaraq bu seçicinin Vahid Seçici Siyahısında sıra nömrəsi qeyd edilir.

Uyğunlaşdırılmış seçki məntəqəsinin seçicilərinin xüsusi siyahısına təkrəri kürsdən istifadə edən seçicini daxil edərkən, müvafiq Dairə Seçki Komissiyası, məntəqə seçki komissiyasına, həmin məntəqədə xüsusi siyahıda qeydiyyatı alınan seçici barədə məlumat verir. Belə halda, Məntəqə Seçki Komissiyası seçicilərin vahid siyahısında seçicinin soyadının kənarındakı "faktiki vəziyyəti" sütununa "təkrəri kürs istifadəçisidir" yazısını yazır. Qeyd Məntəqə Seçki Komissiyası sədrinin və komissiya katibinin imzaları ilə təsdiqlənir.

Aparılasi seçki qutusu siyahısının formalaşması qaydası

(Seçki məəcəlləsi – maddə 33; maddə 34; maddə 66.6)

Aparılasi seçki qutusu siyahısının formalaşmasına görə Məntəqə seçki komissiyası məsuliyyət daşıyır. Aparılasi seçki qutusunun siyahısı vahid və xüsusi siyahıları əsasında tərtib olunur.

Seçicini aparılasi seçki qutusu siyahısına daxil edirlər, əgər:

- ▶ Sağlamlıq vəziyyəti ilə əlaqədar səsvermə binasına gedə bilməyirsə (bu cür seçicilərin sayı seçki məntəqəsində vahid siyahıda mövcud olan seçicilərin 3 faizindən artıq olmamalıdır. Qeyd olunan sayın doldurulmasından sonra Məntəqə seçki komissiyasının sədri hər bir yeni daxil olan ərizə barədə dərhal Dairə Seçki Komissiyasına məlumat verməyə və müvafiq göstərişlər gözləməyə borcludur);
- ▶ Seçki məntəqəsinin ərazisindədir, lakin çətin gediləsi yerdədir (belə halda Dairə Seçki Komissiyası ilə məsləhətləşmə aparmaq tövsiyə edilir);

DİQQƏT!

- ▶ Seçici səsverməyə ən azı 2 gün qalmış (28 oktyabr) aparılasi seçki qutusu vasitəsilə səs vermək tələbi ilə, yazılı və ya telefon vasitəsilə şifahi ərizə ilə Məntəqə seçki komissiyasına müraciət edir;
 - ▶ Seçicinin yazılı ərizəsində seçicinin şəxsi nömrəsi qeyd olunmalıdır. Bu ərizənin qəbul olunmasını komissiya katibi Qeydiyyat jurnalında imzası ilə təsdiq edir.
 - ▶ Komissiyanın katibi seçicinin telefon vasitəsilə şifahi ərizəsini qəbul etdiyi halda Qeydiyyat jurnalında telefon məlumatının daxil olmasının dəqiq vaxtını, telefon nömrəsini, seçicinin adını, soyadını, onun şəxsi nömrəsini və aparılasi seçki qutusunun çatdırılacağı ünvanı qeyd edir. Telefon vasitəsilə şifahi ərizəni komissiya katibi Qeydiyyat jurnalında imzası ilə təsdiq edir.
 - ▶ Əgər həmin ünvan seçicinin qeydiyyatda olduğu Seçki məntəqəsinin ərazinə daxil deyilsə, ona məlumat verilir ki, qeyd olunan məntəqənin aparılasi seçki qutusu siyahısına daxil edilməyəcəkdir.
-
- ▶ Müalicə olunmaq üçün xəstəxanada və ya başqa stasionar müalicə müəssisəsində yatır və orada seçkiməntəqəsi açılmır (Məntəqə seçki komissiyası səsvermə günü stasionar/müalicə idarəsində olan seçicibarəsində informasiyanı Dairə Seçki Komissiyasına səsvermə gününə ən azı 2 gün qalmış verməlidir);
 - ▶ İnzibati həpsxanadadır
 - ▶ Həbsxanadadır.
 - ▶ Hərbi xidmətçidir, dövlət sərhədində yerləşmiş hərbi hissədə və yaxud sərhəd polisinin altbölməsində qulluq edir, hansı ki, seçki məntəqəsindən uzaqda yerləşir;
 - ▶ Gürcstan Müdafiə Nazirliyinin, Gürcüstan Daxili İşlər Nazirliyinin, Gürcüstanın Ədliyə Nazirliyinin sistemə daxil olan dövlət altqurumları müəssisəsinin – xüsusi penitensiyar xidmətin, Gürcüstanın Dövlət Mühafizə Xidmətinin, Gürcüstanın Çağırış Xidmətinin və Dövlət Müdafiəsinin Xüsusi Xidmətinin Hərbi və xüsusi rütbə malik olan şəxsdir, onun iş vəziyyəti və ya sağlamlıq vəziyyətinə görə qeydiyyat yerindən fərqli ünvanda olmağını tələb edir, hansı ki, digər seçki dairəsinə aiddir;
 - ▶ Ədliyə Nazirliyinin sistemə daxil olan dövlət altqurumları müəssisəsində – xüsusi penitensiyar xidmətində xidmət edir və iş vəziyyətinə görə iş yerini tərk edə bilməyir;

DİQQƏT!

Aparılasi seçki qutusunun siyahısında daxil olunansı seçicilər haqqında məlumat dərhal səsvermə binasında nəzərə çarpan yerə vurulmalıdır.

Aparılmalı seçki qutusunun siyahısında (masa siyahısında) seçicinin eynən o göstəriciləri daxil edilir, hansı ki, seçicilərin vahid siyahısında mövcuddur, fotosəkildən başqa və onun sıra nömrəsi vahid və ya xüsusi siyahıda əlavə qeyd edilir.

Aparılmalı seçki qutusunun siyahısı ictimai informasiya üçün təyin edilən versiya (seçicinin şəxsi nömrəsindən başqa həmin məlumatların qeyd ediləcəyi divar siyahısı və masa siyahısı) elə tərtib edilən andan səsvermə binasında nəzərə qarpan yerdən asılmalıdır.

Aparılmalı seçki qutusunun siyahısı (divar və masa) Məntəqə Seçki Komissiyasının sədri və komissiya katibinin imzası ilə təsdiq olunur.

DIQQƏT!

- ▶ Aparılmalı seçki qutusunun siyahısına seçicini daxil etdiyi halda seçicilərin vahid və xüsusi siyahısında onun soyadının kənarında, damada “faktiki vəziyyət” qeyd olunmalıdır “aparılmalı qutu”, lakin vahid siyahının divar və masa versiyasında, müvafiq səhifəsində Məntəqə Seçki Komissiyasının sədri və komissiya katibi imza atır;
- ▶ Məntəqə seçki komissiyasının üzvlərinin, seçki subyektləri nümayəndələrinin və müşahidəçilərin aparılmalı seçki qutusu vasitəsilə səsvermək tələbinin əsaslı olmasını və səsvermə gününədək istənilən vaxt Məntəqə seçki komissiyasının qarşısında bu şəxslərin aparılmalı seçki qutusu siyahısına daxil edilməsinin məqsədəuyğunluğu məsələsini qoymaq hüququ vardır. Qeyd edilən məsələ ilə əlaqədar qərarı Məntəqə Seçki Komissiyası qəbul edir.

Seçicinin kartı

(*Seçki məəcəlləsi – maddə 35*).

Məntəqə Seçki Komissiyası seçki məntəqəsinin ərazisində qeydə alınmış və seçicilərin vahid siyahısına daxil edilmiş bütün seçicilərə seçki gününə ən gec 2 gün qalmış (29 oktyabr) Dairə Seçki Komissiyasından qəbul etdiyi seçici vəsiqəsini vermək səlahiyyətinə malikdir.

Seçicilərə paylanılmamış vəsiqələri Məntəqə Seçki Komissiyası üzvləri komissiyanın katibinə qaytarmalıdırlar.

DIQQƏT!

Seçici vəsiqəsinin qəbul olunmaması səsvermədə iştirak etmək hüququnun məhdudlaşdırılması üçün əsas deyildir.

II. FƏSİL. SEÇKİ SƏNƏDLƏRİNİN QƏBULU, SƏSVERMƏ BİNASININ TƏŞKİLİ

Dairə seçki komissiyasından seçki sənədlərinin və inventarın qəbulu

Məntəqə seçki komissiyası səsverməyə hazırlıq və onun keçirilməsi məqsədilə Dairə Seçki Komissiyasından alır:

Seçki sənədlərini:

- ▶ Seçicilərin vahid siyahısının son versiyasını (divar və masa);
- ▶ Seçicilərin xüsusi siyahısı (divar və masa);
- ▶ Aparılası seçki qutusu siyahısının (divar və masa) blanklarını;
- ▶ Seçici vəsiqəsi;
- ▶ Seçki bülletenlərinin bloknotları;
- ▶ Xüsusi zərfləri;
- ▶ Səsvermə gününün qeydlər kitabını (zonar keçirilmiş kitab);
- ▶ Nəzarət vərəqlərini;
- ▶ Səsvermə nəticələrinin yekun protokollarının və düzəliş protokollarının formalarını;
- ▶ Səsvermə nəticələrin nümayiş protokollarını.

Seçki inventarını:

- ▶ Əsas və aparılası şəffaf seçki qutularını;
- ▶ Seçki qutularının möhürlərini;
- ▶ Seçki qutularının kəsiyinin möhürləri;
- ▶ Səsvermə kabinələrini (lazımı gəldikdə MİM şəxslər üçün adamtasiya olunmuş səsvermə kabinəsi);
- ▶ Markirovka mayesini və markirovkanı yoxlayan xüsusi avadanlığı (ultrabənövşəyi fənər);
- ▶ Məntəqə seçki komissiyasının xüsusi möhürünü;
- ▶ Qeydiyyatçıların xüsusi möhürlərini (qeydiyyatçıların sayına uyğun olaraq);
- ▶ Surətçixarma maşınını;
- ▶ Portativ kompüterlərini (mümkün olduqda);
- ▶ Mürəkkəb yastıqcaları;
- ▶ Böyüdücü linza zəif görən seçici üçün və xüsusi çərçivə kor seçicilər üçün.

Digər seçki materiallarını:

- ▶ Partiya siyahıları;
- ▶ Namizədlərin siyahıları;
- ▶ Seçki bülletenlərinin doldurulması üzrə təlimatı;
- ▶ Bülletenin hansı halda batil hesab edilməsi barədə qanundan çıxarışı;
- ▶ Seçki sənədlərinin qablaşdırıldığı zərfləri və s.

Seçki sənədləri və inventarının qəbul-təhvil protokolu

(Seçki məcəlləsi – maddə 27.1.d; maddə 63.9,10).

Məntəqə Seçki Komissiyasının sədri Dairə seçki komissiyasından seçki sənədlərinin/inventarın qəbulunda məsuliyyət daşıyan şəxsdir. Seçki bülletenlərinin, xüsusi zərflərin, komissiyanın möhürlərinin, yekun protokolların və digər seçki sənədlərinin saxlanılmasına və təyinatına görə paylanmasına görə şəxsən məsuliyyəti daşıyır.

DİQQƏT!

Dair Seçki Komissiyası Məntəqə Seçki Komissiyasına səsvermə başlayana kimi saat 12-dən gec olmayaraq seçki komissiyası üçün mövcud olan dəqiqləşdirilmiş siyahıların son versiyalarını, seçki bülletenlərini və xüsusi zərfləri verir.

Dairə Seçki Komissiyası tərəfində Məntəqə Seçki Komissiyası üçün seçki bülletenlərini və xüsusi zərfləri verərkən qəbul-təhvil qktı iki dənə tərtib olunur və qeyd edilir:

- ▶ Onları təhvil verən və qəbul alan komissiyanın adları;
- ▶ Xüsusi zərflərin sayı;
- ▶ Bülletenlərin növləri;
- ▶ Bülletenlərin bloknotlarının sayı (onların nömrələri və bülletenlərin nömrələrini göndərməklə);
- ▶ Onları təhvil verən və qəbul alan şəxslərin kimliyi.

DİQQƏT!

Qəbul-təhvil aktını qeyd edənədək qəbul edici və təhvil verən şəxslər seçki bülletenlərinin rekvizitlərinin düzgünlüyünü və seçki bülletenlərinin və xüsusi zərflərin saylarının qəbul-təhvil aktda daxil olunan məlumatlara uyğun olduğunu yoxlayır. Bundan sonra seçki bülletenləri yenidən möhürlənir, bunu tərəflər imzaları ilə təsdiqləyir.

Qəbul-təhvil protokolunu seçki sənədlərini verən və qəbul edən şəxslər imzalayırlar. Aktın bir nüsxəsi Dairə Seçki Komissiyasında qalır, digəri Məntəqə Seçki Komissiyasına verilir. Qəbul-təhvil aktını Məntəqə Seçki Komissiyasının katibi Qeydiyyat jurnalının daxil olan sənədlər hissəsində qeydə alır. Qəbul-təhvil aktı ictimai məlumatdır.

Səsvermə binasının təşkili

(Seçki məcəlləsi – maddə 58.4,5)

Səsvermə prosedurlarını keçirmək üçün Məntəqə seçki komissiyasının üzvləri qanunla müəyyən olunmuş qaydalara əməl etməklə, seçkilərə ən azı bir gün qalmış (30 oktyabr) səsvermə binasını təşkil etməyə məcburdurlar. Məntəqə seçki komissiyası təşkil etməlidir:

- ▶ Seçicilərin qeydiyyat masalarını;
- ▶ Hər 500 nəfər seçiciyə ən azı bir səsvermə kabinəsi, orada bir qələm olmalıdır.
- ▶ Xüsusi zərflər üçün masa (seçki qutusuna yaxın yerləşdirilməlidir);
- ▶ Quraşdırılmış və möhürlənməmiş seçki qutuları.

Səsvermə binasında şəffaf seçki qutusu nəzərəçarpan yerdə elə qoyulmalıdır ki, seçici heç bir maneə olmadan ona yaxınlaşsın və zərfi qutuya atdıqdan sonra seçki məntəqəsini dərhal tərk etsin.

Seçki məntəqəsində nəzərəçarpan yerdən asılmalıdır:

- ▶ Seçicilərin vahid siyahısının ictimai informasiyası üçün təyin olunan versiya (divar siyahısı);
- ▶ Seçicilərin xüsusi siyahısının (olduğu halda) ictimai informasiyası üçün təyin olunan versiya (divar siyahısı);
- ▶ Aparılası seçki qutusunun siyahısının (olduğu halda) ictimai informasiyası üçün təyin olunan versiya (divar siyahısı);
- ▶ Partiya siyahıları;
- ▶ Namizədlərin siyahıları;
- ▶ MSK tərəfindən müəyyən olunmuş seçki bülletenlərinin doldurulması qaydası;
- ▶ Bülletenin hansı halda batil hesab olunması barədə qanundan çıxarış;
- ▶ Səsvermə nəticələrinin nümayiş protokolu.

DİQQƏT!

Əgər seçki bülletenində daxil olan seçki subyekti, hansı ki, seçkilərdə iştirak etmir, bu haqqda ərizə səsvermə binasında və gizli səsvermə kabinəsində nəzərə çarpan yerdə dərc edilməlidir.

III HİSSƏ

SƏSVERMƏ GÜNÜ MƏNTƏQƏ SEÇKİ
KOMİSSİYASININ FƏALİYYƏTİ

I FƏSİL. SEŞKİ MƏNTƏQƏSİNİN AÇILMASI, SƏSVERMƏYƏ QƏDƏR KEÇİRİLMƏLİ OLAN PROSEDURLAR

Seçki məntəqəsinin açılması

(Seçki məcəlləsi – maddə 61.1)

Seçki məntəqəsi səsvermə günü saat 7-də açılır.

DİQQƏT!

Əgər həmin vaxtadək komissiya üzvlərinin sayı yeddidən az olarsa, bu haqda informasiya dərhal Dairə Seçki Komissiyasına ötürülməli, bu komissiya isə dərhal müvafiq qərar qəbul etməlidir.

Məntəqə seçki komissiyasının üzvləri səsvermə günü ərzində onlar üçün ayrılmış xüsusi formalar gəzdirməyə borcludurlar. Qeyd edilən tələbin yerinə yetirilməməsi yuxarı seçki komissiyası tərəfindən intizamı pozmaq kimi qiymətləndirilməli, bu inzibati məsuliyyətin həvalə olunmasının əsasıdır.

Səsvermə binasında olmaq hüququna malik şəxslər

(Seçki məcəlləsi – maddə 8.16,17; maddə 39.3,6; maddə 42.1; maddə 44.5)

Səsvermə binasında olmaq hüququna malikdirlər:

- ▶ Məntəqə seçki komissiyasının üzvləri;
- ▶ Yuxarı seçki komissiya üzvləri/nümayəndələri;
- ▶ Müvafiq Məntəqə Seçki Komissiyasında qeydiyyatda olan eyni seçki subyektlərinin nümayəndələri 1 nümayəndəsindən çox olmayaraq
- ▶ Qeydiyyatdan keçmiş yerli müşahidəçi orqanını müşahidəçiləri (eyni yerli müşahidə təşkilatının 1 müşahidəçisindən çox olmayaraq);
- ▶ Qeydiyyatdan keçmiş beynəlxalq təşkilatın müşahidəçiləri (eyni beynəlxalq təşkilatın 2 müşahidəçisindən çox olmayaraq (onlarla birlikdə tərcüməçi də ola bilər);
- ▶ Medianın akreditə olunmuş nümayəndələri (Mətbuatın və Kütləvi informasiyanın digər eyni vasitəsinin eyni nümayəndəsindən çox olmayaraq).

DİQQƏT!

- ▶ Səsvermə binasında olmaq hüququna malik hər bir şəxs mütləq özünün kimliyi və statusunu qeyd edən nişanı taxmalıdır (vəsiqə).
- ▶ Seçki subyektinin (seçkilərdə iştirak edən partiyanın/seçki bloku/seçicilərin təşəbbüs qrupu) nümayəndəsi seçki subyektinin nümayəndəsi yalnız qeydiyyatda olan seçki komissiyası ilə münasibətdə təqdim edir.

Müşahidəçinin, seçki subyektinin və Kütləvi İnformasiya Vasitələri nümayəndələrinin hüquqi vəziyyəti

(Seçki məcəlləsi – maddə 8.25; maddə 41; maddə 42.5)

Müşahidəçi, seçki subyekti nümayəndəsi səsvermə günü Gürcüstanın seçki məcəlləsinin 41-ci maddəsi ilə müəyyən edilmiş səlahiyyətlə istifadə edir, o cümlədən onun **hüququ vardır**:

- ▶ Səsvermə günü istənilən vaxt səsvermə binasında olmaq, məhdudiyyət olmadan seçki məntəqəsinin ərazisində hərəkət etmək və sərbəst şəkildə, heç bir maneə olmadan səsvermə prosesinin bütün mərhələlərini istənilən yerdən müşahidə etmək;
- ▶ Səsvermə günü şikayətlərin qeydiyyatı prosesinə müşahidə etsin;
- ▶ Səsvermə günü istənilən vaxt təmsil etdiyi təşkilatın qeydiyyatdan keçmiş başqa nümayəndəsini əvəz etmək.

Müşahidəçinin, seçki subyektinin nümayəndəsinin, media və Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin nümayəndəsinin **hüququ yoxdur**:

- ▶ Seçki komissiyasının funksiyalarına və fəaliyyətinə müdaxilə etmək;
- ▶ Seçicinin öz iradəsini sərbəst ifadə etməsinə təsir göstərmək;
- ▶ Seçicidə hər hansı bir seçki subyektinin xeyrinə və yaxud əksinə təbliğat aparmaq;
- ▶ Hər hansı bir seçki subyektinin rəmz və nişanını gəzdirmək;
- ▶ Səsvermə günü döşnişanı olmadan səsvermə binasında olmaq;
- ▶ Gürcüstan Orqanik qanunu “Gürcüstan Seçki Məcəlləsi”-nin digər tələblərini pozmaq.

DİQQƏT!

- ▶ Müşahidəçi, seçki subyektinin nümayəndəsi, media və Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin nümayəndəsi səsvermə kabinasının və yaxud seçicilərin masa siyahısının çəkilişindən başqa seçki prosesi üçün maneçilik törətmədən səsvermə binasında fotovideo çəkiliş edə bilər.
- ▶ Müşahidəçinin, seçki subyektinin nümayəndəsinin, media və Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin nümayəndəsi tərəfindən seçicilərin masa siyahısında qeyd olunmuş seçicinin məlumatlarını işləmək yolverilməzdi (o cümlədən toplamaq, yazmaq, saxlamaq), istifadə etmək, aşkarlamaq, vermək və ya yaymaq; onların seçicilərin masa siyahılarında seçicilərin qeydə alınması, seçki bülletenlərinin verilməsi və onların təsdiqlənməsi prosesinə müşahidə etmək hüquqları var.

Seçki məntəqəsinin açılışından səsvermənin başlanmasınadək həyata keçirilməli olan

(Seçki məcəlləsi – maddə 61; maddə 62; MSK-nın 2017-ci il 14 sentyabr tarixli №45/2017 qərar)

Seçki məntəqəsinin açılmasından səsvermənin başlanmasınadək prosedurlar aşağıdakı ardıcılıqla həyata keçirilir:

I Seçki məntəqəsi açılan kimi səsvermə gününün Qeydlər kitabı da açılır.

Məntəqə Seçki Komissiya sədri, seçki məntəqəsi açılan kimi, səsvermə gününün Qeydlər kitabını Məntəqə Seçki Komissiyasının katibinə verir. Komissiyanın katibi, komissiyanın sədri ilə birlikdə, səsvermə gününün bütün seçki prosedurunu və onların həyata keçirilməsi vaxtını göstərməyə borcludur.

Səsvermə günü komissiya katibi Qeydlər kitabının birinci səhifəsinə, seçki məntəqəsinin açıqda səsvermə binasında olan komissiyanın bütün üzvlərinin ad və soyadlarını əlavə edir (onları təmsil etdikləri subyekti göstərməklə), həmçinin səsvermə binasında olmaq hüququna malik bütün digər şəxslərin ad və soyadlarını (onların təmsil etdikləri təşkilat və ya seçki subyekti göstərməklə) və onları imza ilə təsdiqləyir.

Səsvermə günü komissiya katibi Qeydlər kitabının 2-ci səhifəsində, həmçinin lazım olduqda 10- cu və sıradakı səhifələrə də seçki məntəqəsinin açılışından sonra səsvermə binasında olan komissiya üzvünün, səsvermə binasında olmaq hüququna malik bütün digər şəxslərin göstəricilərini, onların seçki binasına daxil olma vaxtını qeyd etməklə onları imzası ilə təsdiqləyir.

II Məntəqə Seçki Komissiya sədri komissiyanın xüsusi möhürünün və qeydiyyatçının möhürlərinin yerləşdirildiyi möhürlənmiş zərfin bütövlüyünü yoxlayır və onu açır (möhürün nömrəsini komissiya katibi səsvermə günün Qeydlər kitabında göstərir).

III Məntəqə Seçki Komissiya sədri komissiya üzvlərinin funksiyalarının bölüşdürülməsi üzrə püşk atır.

Məntəqə seçki komissiyasının üzvləri arasında bölüşdürülməli olan funksiyalar:

- ▶ Seçici axınının tənzimlənməsi üzrə komissiya üzvü;
- ▶ Seçicilərin qeydiyyat üzrə komissiya üzvü (hər 300 seçiciyə ən azı bir qeydiyyatçı);
- ▶ Seçki qutusuna və xüsusi zərflərə nəzarət üzrə komissiya üzvü;
- ▶ Aparılası seçki qutusunu daşıyan 2 komissiya üzvü (lazım gəldiyi təqdirdə).

DİQQƏT!

Komissiya sədri, komissiya sədrinin müavini, komissiya katibi püşkatmada iştirak etmirlər.

Məntəqə Seçki Komissiya sədri püşkatmanı keçirənə qədər Məntəqə Seçki Komissiyasının üzvlərinin sayını bölüşdürülməsi funksiyasının sayına müqayisə etməlidir.

Əgər püşkatma keçirilən zaman iştirak edən komissiya üzvlərinin sayı bölüşdürülməli funksiyalardan:

- ▶ **1 nəfər az olarsa**, seçiciləri qeydə alan komissiya üzvlərinin sayı azaldılır;
- ▶ **2 nəfər az olarsa**, komissiya sədrinin müavini seçicilər axınını tənzimləyən komissiya üzvünün funksiyasını yerinə yetirir;
- ▶ **3 nəfər az olarsa**, seçicilərin Qeydiyyatçı komissiya üzvlərinin sayı azalır, komissiyanın sədr müavini seçicilərin axınının tənzimləyiçi komissiya üzvünün funksiyasını yerinə yetirir, lakin inin komissiyanın sədri seçki qutusuna və xüsusi zərflərə nəzarət edən komissiya üzvünün funksiyasını yerinə yetirir.

İlk növbədə, Məntəqə Seçki Komissiya sədri partiyalar tərəfindən təyin olunmuş komissiya üzvlərindən aparılmalı seçki qutusunu daşıyan 2 üzvü seçmək üçün püşk atır (lazım gəldiyi təqdirdə).

Məntəqə seçki komissiya sədri:

- ▶ Püşkatmada iştirak edən komissiya üzvlərinin sayına görə eyni formada və eyni növdə olan vərəqlər hazırlayır;
- ▶ 2 vərəqdə eyni yazı qələmi ilə funksiyanın adını – “Aparılmalı seçki qutusunu daşıyan” yazır;
- ▶ Püşkatma vərəqlərərini komissiyanın xüsusi möhürü ilə təsdiq edir;
- ▶ Püşkatma vərəqlərini elə qatlayır ki, mətni oxumaq mümkün olmasın və masanın üzərinə yerləşdirir;

Püşkatmada iştirak edən komissiya üzvləri növbə ilə püşkatma vərəqlərini götürürlər.

DİQQƏT!

- ▶ Əgər püşkatma ilə seçilmiş aparılmalı seçki qutunu aparan komissiya üzvü ona verilmiş funksiyanın yerinə yetirilməsindən imtina edərsə, o komissiya üzvünün digər funksiyalarını (axının tənzimləyicisi, qeydiyyatçı, seçki qutusunun və xüsusi zərflərin müşahidəçisi) bölüşdürmək üçün keçirilən sonrakı püşkatmada iştirak etmə hüququnu itirir. Qeyd olunan komissiya üzvü üçün funksiya verilməsi məsələsini Məntəqə Seçki Komissiya sədri həll edir.
- ▶ Əgər püşkatmadan sonra məlum oldu ki, aparılmalı seçki qutunu aparan hər iki üzvü eyni partiya tərəfindən təyin olunan komissiya üzvləridirsə, belə halda bu vəzifələrin yerinə yetirilməsi onlardan birinə qarşılıqlı razılıq nəticəsində həvalə olunur, lakin aparılmalı seçki qutunu daşıyan komissiyanın ikinci üzvünü seçmək üçün yenidən bu subyekt tərəfindən təyin olunmuş komissiya üzvləri iştirak etmədən püşkatma keçiriləcək.
- ▶ Qarşılıqlı razılığa çatmadığı halda, aparılmalı seçki qutunu aparan komissiyanın 2 üzvünü seçmək üçün yuxarıda qeyd olunan komissiya üzvləri iştirak etmədən yenidən püşkatma keçiriləcək. Qeyd olunan qarşılıqlı razılığa çatmamaq komissiya üzvlərinin onlara verilən funksiyanın yerinə yetirilməsindən imtina etmək etməkdir, buna görə də onlar komissiya üzvünün digər funksiyalarını (axının tənzimləyicisi, qeydiyyatçı, seçki qutusunun və xüsusi zərflərin müşahidəçisi) bölüşdürmək üçün keçirilən sonrakı püşkatmada iştirak etmə hüququnu itirir. Qeyd olunan komissiya üzvü üçün funksiya verilməsi məsələsini Məntəqə Seçki Komissiya sədri həll edir.

Komissiya katibi püşkatma nəticələrini Qeydlər kitabının 3-cü səhifəsinə daxil edir. (Komissiya üzvləri funksiya şamil olunduğunu imzaları ilə təsdiqləyirlər).

Aparılacaq seçki qutusunu daşıyan komissiya üzvlərinin seçilməsindən sonra, komissiya sədri başqa funksiyaların bölüşdürülməsi üçün püşkatma keçirir.

Məntəqə Seçki Komissiya sədri:

- ▶ Komissiya üzvlərinin sayına müvafiq olaraq eyni formalı və eyni növ vərəqlər hazırlayır;
- ▶ Vərəqdə eyni yazı vasitəsilə funksiyaların adlarını - "Axının tənzimləyicisi", "Qeydiyyatçı", "Seçki qutusunun və xüsusi zərflərin nəzarətçisi" yazır;
- ▶ Püşkatma vərəqlərini komissiya xüsusi möhürü ilə təsdiq edir;
- ▶ Vərəqləri elə qatlayır ki, mətni oxumaq mümkün olmasın və masanın üzərinə yerləşdirir;

Püşkatmada iştirak edən komissiya üzvləri növbə ilə püşkatma vərəqlərini götürürlər.

Komissiya katibi püşkatma nəticələrini Qeydlər kitabının 3-cü səhifəsinə daxil edir. (Komissiya üzvləri imzaları ilə funksiya şamil edilməsini təsdiq edirlər).

Komissiya üzvünə püşkatma yolu ilə həvalə olunmuş funksiya müvəqqəti olaraq komissiya başqa üzvünə verilməsi yalnız komissiya sədrinin icazəsi ilə ola bilər ki, bunu da komissiya katibi səsvermə gününün Qeydlər kitabının 5-ci səhifəsində qeyd edir.

Əgər komissiya hər hansı bir üzvü komissiyaya püşkatma proseduru başa çatdıqdan sonra gələrsə, ona funksiya verilməsi məsələsini Məntəqə seçki komissiyasının sədri, ona əmək haqqı verilməsi məsələsini isə Dairə Seçki Komissiyası həll edir.

IV

Məntəqə Seçki Komissiya sədri siyahılara əsasən seçicilərin, daxil olmuş seçki bülletenlərinin və xüsusi zərflərin sayını elan edir. Komissiya katibi xüsusi zərfin sayından başqa qeyd olunan məlumatları səsvermə günün qeydlər jurnalına və səsvermə nəticələrinin nümayiş protokollarına daxil edir. Nümayiş protokollarına və səsvermə günün qeydlər jurnalına, xüsusi zərfə seçicilərin sayı səsvermə günü bitdikdən sonra daxil olunur.

V

Məntəqə Seçki Komissiya sədri əsas və aparılacaq seçki qutularını yoxlayır və fərdi nömrəyə malik möhürlə möhürləyir. Komissiya katibi möhürlərin nömrələrini səsvermə günün qeydkər jurnalına daxil edir.

VI

Məntəqə Seçki Komissiya sədri materialları komissiya üzvünə verir.

Məntəqə seçki komissiyasının sədri seçicilərin qeydiyyatçı komissiya üzvlərinə verir:

- ▶ Əlifba əsasında sıralanmış seçicilərin vahid siyahısını. O, həmçinin seçicilərin xüsusi siyahısını qeydiyyatçılardan birinə verir (əgər o mövcuddursa);
- ▶ Seçki bülletenlərinin bir bloknotunu (bloknotun övvəraqinə komissiya sədri və qeydiyyatçı komissiya üzvü imza atır. Qeydiyyatçı hər bir bloknotda bülletenin sayının düzgünlüyünü yoxlamalıdır);
- ▶ Markirovka mayesini.
- ▶ Qeydiyyatçıların möhürlərini (möhürlərin nömrələri püşkatma günü Qeydlər kitabının 3-cü səhifəsində göstəriləcəkdir)

DIQQƏT!

- Məntəqə Seçki Komissiyasının sədri masada düzülmüş siyahılara uyğun olaraq hər bir qeydiyyat masasına seçicilərin soyadlarının əlifba sırası ilə ardıcılığı vurmalıdır.
- Əgər Qeydiyyatçının möhürü lazımı saydan az olarsa və ya möhür zədələnibsə, Komissiya sədrinin qərarı ilə Qeydiyyatçıların sayı azalır.

Məntəqə Seçki Komissiyasının sədri seçicilərin axınıni tənzimləyən komissiya üzvünə markirofkanı yoxlayan ultrabənövşəyi fənəri verir.

Məntəqə Seçki Komissiyasının sədri seçki qutusuna və xüsusi zərflərə nəzarət edən komissiya üzvünə əsas seçki qutusunu və xüsusi zərfləri təqdim edir.

Komissiya üzvlərinə materiallar təqdim edildikdən sonra, səsvermə başlananadək Məntəqə Seçki Komissiya sədri və komissiya katibi yoxlama vərəqlərini birinci seçici barəsində göstəricilərdən başqa doldururlar. Yoxlayış vərəqini Məntəqə Seçki Komissiyasının bütün iştirak edən üzvü imzalayır.

საქართველოს მართლმეტყველების არჩევნები

№ _____
(საოლი საარჩევნო კომისიის ნომერი და დასახელება) საარჩევნო ოლქის
№ _____ საარჩევნო უბანი
(საუბრა საარჩევნო კომისიის ნომერი)
(პირველი ამომრჩევის ხელმოწერა) / _____
(სახელი და გვარი)

საქართველოს მოქალაქის პირადი №

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

 (რეგისტრაციის ადგილი)
კომისიის: თავმჯდომარე _____
თავმჯდომარის მოადგილე _____
წევრები: _____
_____ / _____
_____ / _____
_____ / _____
_____ / _____

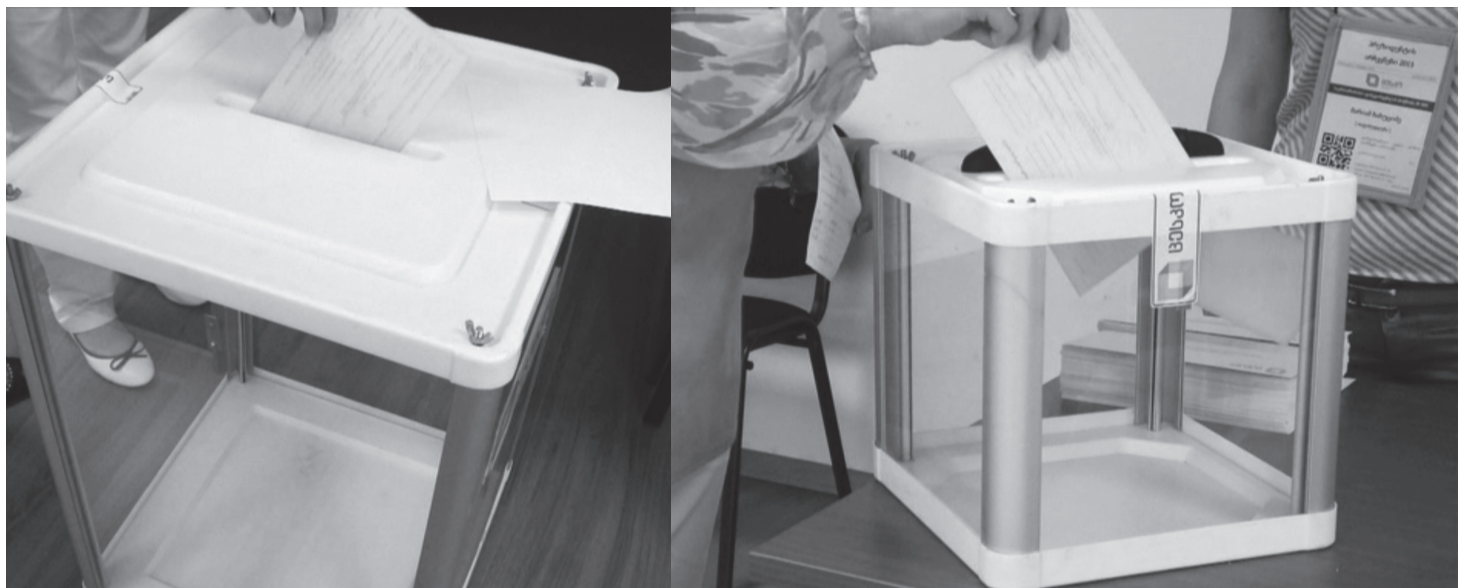
Birinci seçici gələn kimi seçici qeydiyyatdan keçir və seçki bülletenini götürür. Komissiyanın katibi onun barəsində göstəriciləri (adı, soyadı və Gürcüstan vətəndaşının şəxsi nömrəsi) yoxlama vərəqinə daxil edir və seçiciyə imzaladır.

Məntəqə Seçki Komissiya sədri yoxlama vərəqinin bir nüsxəsini əsas seçki qutusuna, ikinci nüsxəsini isə aparılacaq seçki qutusuna atır (mövcud olduğu təqdirdə), lakin üçüncü nüsxəsini isə seçki qutularında mövcud olan yoxlama vərəqləri ilə sonrakı müqayisə məqsədilə saxlayır.

Yoxlama vərəqinin göstəriciləri səsvermə günü Qeydlər kitabının 4-cü səhifəsinə daxil edilir.

DİQQƏT!

Birinci seçici qeydiyyatdan keçdikdən sonra Məntəqə Seçki Komissiya sədri Dairə Seçki Komissiyasına qutunun/qutuların möhürlənməsi və yoxlama vərəqinin qutuya/qutulara atılması barədə məlumat verir.

II FƏSİL. FƏSİL SƏSVERMƏ PROSESİ

Səsvermənin keçirilməsi

(Seçki məcəlləsi – maddə 60; maddə 64; maddə 65)

Səsvermə səsvermə günü (31 oktyabr) saat 08:00-dan saat 20:00-dək keçirilir.

Səsvermə proseduru aşağıdakı qayda və ardıcılığa əməl edilməklə keçirilir:

I Səsvermə otağına daxil olan kimi seçici, axını tənzimləyən şəxsin yanına gedir və markirovka yoxlanılması prosedurundan keçir.

Seçici axınını tənzimləyicisi:

- ▶ Seçki məntəqəsinə daxil olan seçicilərin axınını tənzimləyir;
- ▶ Seçicidən Gürcüstan vətəndaşının şəxsiyyət vəsiqəsini və yaxud Gürcüstan vətəndaşlığı pasportunu təqdim etməsini tələb edir;
- ▶ Ultrabənövşəyi fənərlə, seçicinin markirovkadan keçib-keçmədiyini yoxlayır;
- ▶ Seçicilər üçün ayrılmış qeydiyyat masasının yanında nə qədər seçicinin durduğunu yoxlayır; əgər qeydiyyat masasının yanında iki nəfərdən çox seçici durursa, səsvermə otağına növbəti seçicinin daxil olmasını müvəqqəti yubandırır;
- ▶ Seçiciyə göstəriş verir ki, onun soyadının seçicilər siyahısında birinci hərfinin göstərildiyi qeydiyyat masasına yaxınlaşsın.

DİQQƏT!

Əgər qurğu aşkar etsə ki, seçici artıq markirovka olunub, ona səsvermədə iştirak etmək qadağan olunur, onun kimliyi isə Qeydlər kitabına daxil edilir.

II Seçici seçicilərin qeydiyyatçısının yanında qeydiyyatdan keçir.

Seçicilərin qeydiyyatçısı:

- ▶ Seçicidən Gürcüstan vətəndaşının şəxsiyyət vəsiqəsini və yaxud Gürcüstan vətəndaşlığı pasportunu təqdim etməsini xahiş edir.

DİQQƏT!

Əgər vahid siyahıda seçici haqqında məlumat tapılmadısa:

- ▶ Seçki Məntəqəsində elektron siyahıların mövcud olduğu təqdirdə, göstəricilərin yoxlanılmasında məsuliyyət daşıyan şəxs seçicini elektron siyahıda axtarmaq və onun qeydiyyatda olduğu məntəqə haqqında məlumat verməyə borcludur; Məntəqədə elektron siyahıların mövcud olmadığı təqdirdə, göstəricilərin yoxlanılmasına məsuliyyət daşıyan şəxs seçici haqqında məlumat almaq üçün Dairə Seçki Komissiyası və yaxud da MSK-nın qaynar xətti ilə əlaqə saxlamalıdır.
- ▶ Vahid siyahıda “xaricdə yerləşir” və yaxud “konsulluq qeydiyyatındadır” statusa malik olan seçici, səsvermədə ümumi qaydada iştirak edir;
- ▶ Vahid siyahıda “xaricdəqeydiyyatdadır” statusa malik olan seçici, səsvermədə xaricdə yaradılmış müvafiq seçki məntəqəsində iştirak edir.

- ▶ Təqdim edilən sənəddə qeyd edilən seçicinin qeydiyyat məlumatlarını və seçicilərin siyahısında olan məlumatlara uyğun olaraq yoxlayır. Seçici seçkilərdə iştirak edir, əgər seçicilərin müvafiq siyahısında Gürcüstan vətəndaşının şəxsi nömrəsi, cinsiyyəti və fotosəkillə birlikdə, tamamilə aşağıda göstərilən məlumatlardan 3-nə uyğun olarsa:
 - Adı;
 - Soyadı;
 - Doğum tarixi (gün, ay, il);
 - Ünvanı (Gürcüstan vətəndaşının şəxsiyyət vəsiqəsi və ya agentliyin məlumat bazasına görə, həmçinin xaricdə qeyd olunan yeri də daxil olur);
- ▶ Təqdim edilən sənəddə/ və seçicilərin siyahısında olan fotosəkillərin və seçicinin üzünün bir-birinə uyğunluğunu yoxlayır.

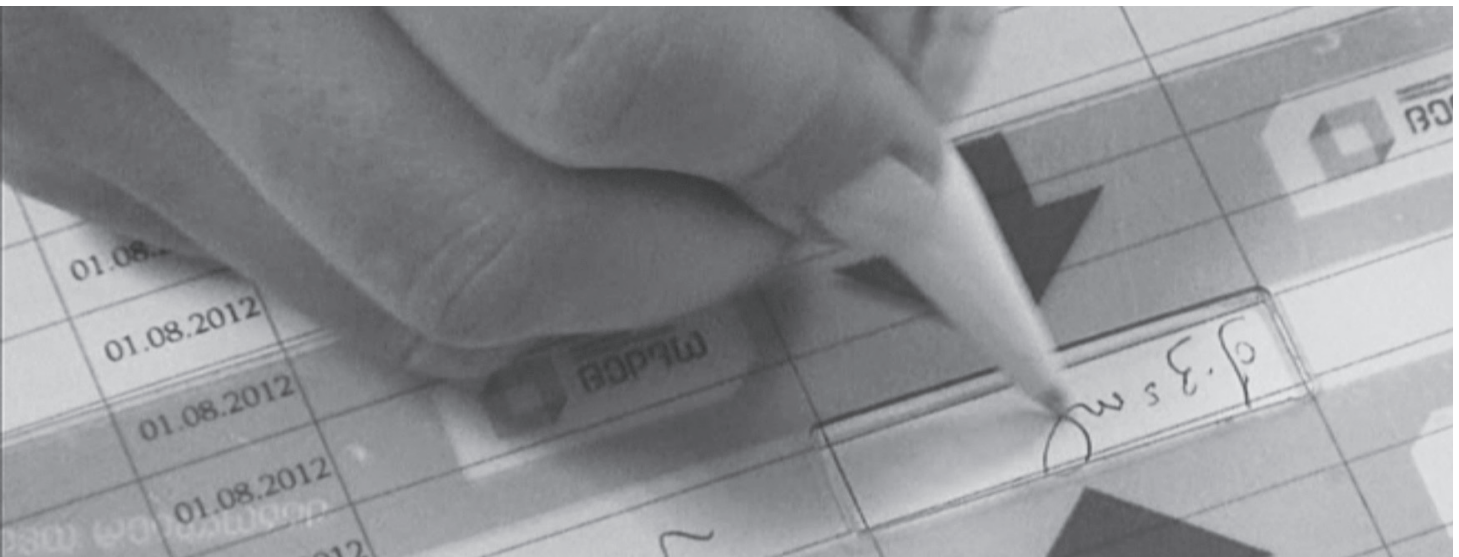
DIQQƏT!

- ▶ Əgər seçicilər haqqında məlumatlar yoxlandıqda məlum olsa ki, təqdim edilən sənədlərdə qeyd edilən seçicinin qeydiyyat məlumatları (fotosəkildən başqa) seçicilərin siyahısında olan məlumatlarla uyğundur, ancaq seçicilər qeydiyyatçısı hesab etsə ki, bu seçicinin təqdim etdiyi sənədin surəti seçicilərin siyahısında olan fotosəkillə uyğunlaşdırmır, bu halda o Məntəqə Seçki Komissiya sədrinə müraciət edir, hansı ki, aşağıda göstərilən prosesləri həyata keçirdikdən sonra səsvermədə iştirak etmək üçün ona icazə verir.
- ▶ Əgər məntəqə seçki komissiyasının sədri qeyd edilən uyğunsuzluğu təsdiq edirsə, Məntəqə Seçki Komissiyasının katibi səsvermə günü Qeydiyyat kitabında nəzərdə tutulan səhifədə uyğunsuzluğunu, seçicinin adını, soyadını və seçicilər siyahısında onun sıra nömrəsini qeyd edir. Bu qeyd Məntəqə Seçki Komissiya sədri və komissiya katibi tərəfindən imza ilə təsdiqlənəcək.
- ▶ Əgər Məntəqə Seçki Komissiya sədri qeyd olunan uyğunsuzluğu təsdiq etməzsə, seçicinin qeydiyyatçısının səsvermə günü Qeydiyyat kitabında nəzərdə tutulan səhifədə öz şəxsi fikrini qeyd etmək hüququ vardır.
- ▶ Yuxarıda qeyd edilən hallarda Məntəqə Seçki Komissiya katibi təqdim edilən sənədin fotosurətini qeydiyyat kitabına əlavə edir və onu imzası ilə təsdiqləyir.

- ▶ Seçicilərin siyahısında seçici barəsində göstəricilərin uyğunluğu təsdiq edildiyi təqdirdə, onun markirovkasını həyata keçirir (penitensiar müəssisələrində, xəstəxanalarda və başqa stasionar müalicə müəssisələrində (xəstəyə qarşı) markirovka edilmir);

DİQQƏT!

- ▶ Markirovka sağ əlin başbarmağın və ya işarə barmağın dırnağına edilir, əgər qeyd olunan hərəkəti etmək mümkün olmayır – sağ əlin digər barmaqlarına, lakin əgər buna mümkün olmur, həmin qayda ilə sol ələ edilir;
 - ▶ Markirovka prosedurundan imtina olunduğu təqdirdə seçicinin səsvermədə iştirak etmək hüququ yoxdur və ona seçki bülleten verilmir.
- ▶ Seçicilərin vahid siyahısının müvafiq qrafasında imza atır, sonra isə seçici seçki bülleteninin/bülletenlərin alındığını öz imzası ilə təsdiq edir;

DİQQƏT!

Əgər səsvermə prosesində bəlli olsa ki, seçici seçki siyahısında digər seçicinin soyadının qrafasında imza atıb, bu zaman seçici soyadının ardınca həmin qrafada imza atmalı. Qeyd olunan haqqında isə seçicilərin Qeydiyyatçı izahat yazmalıdır (seçicinin vahid siyahısında sıra nömrəsini, ad və soyadını qeyd etməklə).

- ▶ Seçki bülleteninin/bülletenlərinin verilməsi zamanı onun arxa səhifəsində müvafiq qrafada imza atır və bülleteni xüsusi möhürlə təsdiqləyir.

DİQQƏT!

Qeydiyyatçı funksiyasının başqasına verildiyi təqdirdə, qeydiyyatçı siyahılarda seçicilərin imzaları və onun tərəfindən verilmiş bülletenlərin sayını yenidən saymağa borcludur (komissiya sədrinə təhvil verilmiş korlanmış bülletenlər daxil olmaqla) və nəticələri sədrə bildirir; Məlumatlar arasında uyğunluq olmadığı halda, izahat yazmalıdır.

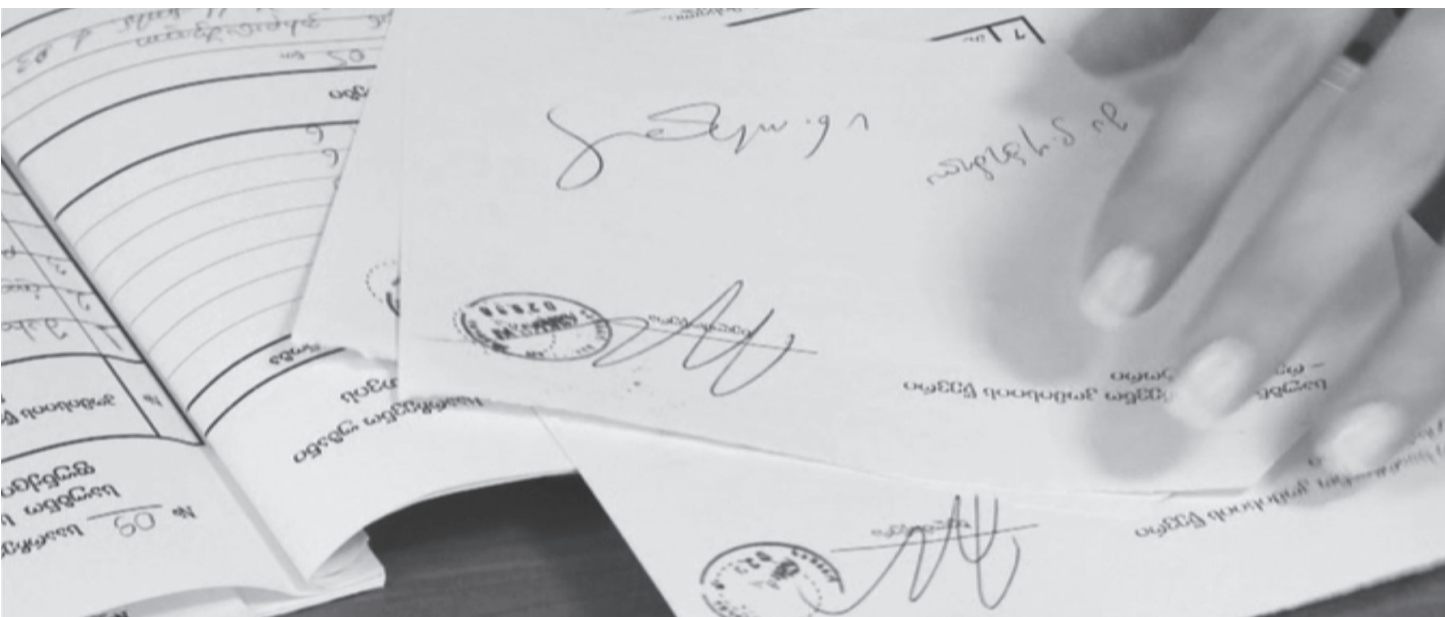

Səsvermə kabinəsinə daxil olur və seçki bülletenini/bülletenlərini doldurur. Seçici bülletenini/bülletenlərini doldurarkən başqa şəxsin iştirakı qadağandır.

DIQQƏT!

- ▶ Əgər seçici bülleteni/bülletenləri müstəqil surətdə doldura bilmirsə, onun kömək üçün istənilən, komissiya üzvlərindən, seçki subyektlərinin nümayəndələrindən, namizədlərdən və müşahidəçilərdən başqa, onun üçün arzu edilən şəxsi (müvafiq seçki məntəqəsinin digər seçicisi) kömək üçün səsvermə kabinasına dəvət etmək hüququ vardır.
- ▶ Əgər seçicinin və ya Məntəqə Seçki Komissiyası üzvünün seçki bülleteni/bülletenlərini və ya xüsusi zərfi korlansa, onlar bu haqda komissiya sədrinə bildirməlidirlər. Komissiya sədrinin tapşırığı ilə seçicinin qeydiyyatcısı seçicinin korlanmış seçki bülletenini/bülletenlərini / xüsusi zərfi yenisi ilə dəyişməyə məcburdur. Komissiya sədri seçicinin yanında korlanmış seçki bülletenin/xüsusi zərfin küncünü kəsir “xarab olub” yazır və imzalayır. Komissiya sədri korlanmış bülleteni ayrı saxlayır.

IV

Seçici ayrıca duran masaya yaxınlaşır, seçki qutusu və xüsusi zərflərin nəzarətçisinin göstərişi ilə xüsusi zərflə müstəqil götürür və seçki bülleteni/bülletenləri onda yerləşdirir.

Seçki qutusu və xüsusi zərflərin nəzarətçisi seçicinin əlində yalnız bir zərf olduğuna əmin olduqdan sonra, seçki qutusunun kəsiyini açır və seçiciyə xüsusi zərflə seçki qutusuna atmağı işarə edir.

V

Seçici xüsusi zərflə seçki qutusuna atır.

DİQQƏT!

- ▶ Seçki qutusunun yanına eyni vaxtda bir nəfərdən çox seçicinin getməsi yolverilməzdir;
- ▶ Müşahidəçinin, seçki subyekti nümayəndəsinin seçki qutusuna, seçki qutusuna xüsusi zərflərin atılmasını müşahidə etmək hüququ vardır.

VI

Xüsusi zərflə seçki qutuya atdıqdan sonra seçici seçki binasını tərk edir.

“Fiziki vəziyyətinə” görə seçici tərəfindən səsvermə prosesi

(Gürcüstan Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2012-ci il 21 iyun tarixli N20/2012 qərarı)

Fiziki vəziyyətinə, əsasən də yuxarı ətraf orqanları olmadığına görə səsvermə prosedurunun müstəqil şəkildə yerinə yetirə bilməyən (markirovka, bülleteni/bülletenləri almaq barədə imza, bülletenin seçki qutusuna atılması) seçici, aşağıdakı prosedurlar nəzərə alınmaqla səsvermədə iştirak edir:

- ▶ Seçici markirovka yoxlanışı və markirovka prosedurundan keçmir;
- ▶ Seçicilərə seçki bülleteni verilərkən seçiciləri qeydə alan seçicilərin vahid siyahısında “Seçicinin imzası” qrafasında “Fiziki vəziyyət” adlı qeyd yazır və bunu şəxsi imzası ilə təsdiq edir;
- ▶ Seçicinin kömək üçün komissiya üzvlərindən, seçki subyektlərinin nümayəndələrindən, namizədlərdən və müşahidəçilərdən başqa, istənilən şəxsə kömək üçün müraciət etmək hüququ vardır;
- ▶ Həmin seçicinin əvəzinə, onun iştirakı ilə, onun tərəfindən seçilmiş şəxs seçki bülletenini səsvermə kabinetində bülleteni/bülletenləri doldurduqdan sonra xüsusi zərflə qoyur və sonra seçki qutusuna atır.

Seçkilər günü səsvermə binasının və onun ətraf ərazisinin asayişinin qorunması

(Seçki məəcəlləsi – maddə 59)

Seçkilər günü səsvermə binasının asayişinin qorunmasına Məntəqə Seçki Komissiya sədri məsulluyyət daşıyır. Məntəqə Seçki Komissiya sədri tərəfindən səsvermə binasında asayışı qorumaq məqsədilə qəbul olunmuş qərarların yerinə yetirilməsi seçki komissiyasının üzvləri üçün, səsvermə binasında olmaq hüququna malik bütün şəxslər və seçicilər üçün məcburidir.

Səsvermə işinə mane olunduğu və asayiş pozulduğu halda Məntəqə Seçki Komissiyasının hüququ vardır ki, asayiş pozan şəxsi komissiya yerləşdiyi binadan çıxarsın. Asayiş pozan şəxs binadan çıxarıldığı təqdirdə müvafiq protokol tərtib olunur, ona komissiya sədri və üzvləri imza atırlar. Faktla əlaqədar Qeydlər kitabında müvafiq qeyd olunur. Əgər pozan şəxs çıxarılma qərarını könüllü olaraq yerinə yetirmirsə, komissiya sədri polisə müraciət edir. Polis şəxsin çıxarılmasına dair qərarı dərhal icra etmək məcburiyyətindədir.

DIQQƏT!

- ▶ Silahlı şəxslərin səsvermə binasına daxil olması qadağandır.
- ▶ Əgər səsvermə binasında və ya onun ətrafındakı ərazidə səsvermənin keçirilməsinə və yaxud seçki sənədlərinin təhlükəsiz yerdəyişməsinə təhlükə yaranarsa, bu zaman Məntəqə Seçki Komissiya sədrinin tələbi ilə polis işçiləri çağırılır. İctimai qaydanın pozulmasının qarşısının alındığı təqdirdə və Məntəqə Seçki Komissiya sədrinin tələbi ilə polis işçiləri səsvermə binasını və onun ətraf ərazisini tərk edirlər.
- ▶ Səsvermə binasının ətraf ərazisində, lakin səsvermə binasında deyil, polis işçiləri Məntəqə Seçki Komissiyasının sədrinin tələbi ilə və onun razılığı olmadıqda da ola bilər, əgər bu ictimai qaydanın pozulmasının qarşısını almaq və yaxud qorumaq üçün mütləq lazımdırsa. Bu cür vacibliyin aradan qaldırılması ilə polis işçisi məntəqə seçki binasının ətraf ərazisini tərk etməlidirlər.

Səsvermə prosesinin müvəqqəti dayandırılması

Səsvermə zamanı səsvermə binanın bağlanması, səsverməni birimək və ya dayandırmaq qadağandır. Əgər hər hansı bir vəziyyət səsvermə prosesinin gedişinə maneçilik törədirsə, Məntəqə Seçki Komissiyasının sədri dərhal bu barədə Dairə Seçki Komissiyasına məlumat verməli və müvafiq göstərişlər gözləməlidir.

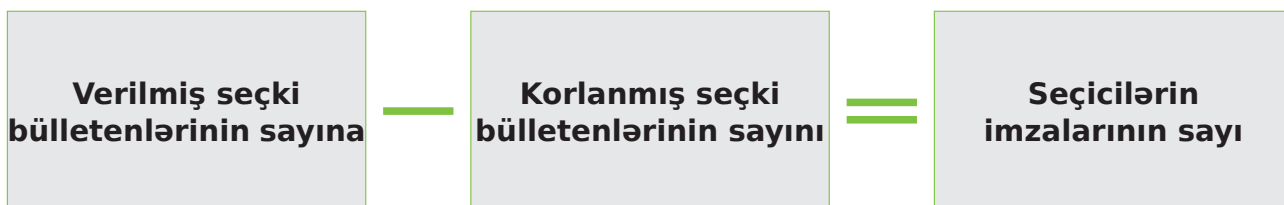
Səsvermədə iştirak edən seçicilərin qeydə alınması

(Seçki məcəlləsi – maddə 65.6)

Tövsiyə olunur!

Seçicilərin qeydiyyatçıları saat 10:00, 12:00, 15:00 və 17:00-da səsvermə prosesinə mane olmadan, həmçinin funksiyanın müvəqqəti verildiyi halda, seçicilərin siyahılarında seçicilərin imzalarının sayını (onlar tərəfindən yazılmış izahatda qeyd olunmuş göstəriciləri nəzərə alaraq) və onlar tərəfindən verilmiş seçki bülletenlərin sayını (komissiya sədrinə təhvil verilmiş korlanmış bülletenlər nəzərə alınmaqla) sayınla. Verilmiş seçki bülletenlərin sayını müəyyən etmək komissiya sədrindən alınmış seçki bülletenlərinin sayına qeydiyyatçıda qalan seçki bülletenlərinin sayına müqayisə etməklə mümkündür.

Seçicilərin Qeydiyyatçıları sayılmış məlumatların düzgünlüyünü yoxlamaq məqsədilə komissiya sədrinə bildirməlidirlər:

Əgər göstəricilər arasında fərq aşkar edilərsə, qeydiyyatçı dərhal izahat yazmalıdır (orada göstərilən məlumatları səsvermə günün yekun protokolunda nəzərə almaq məqsədilə).

Məntəqə Seçki Komissiya katibi seçicilər siyahısına seçkilərdə iştirak edən seçicilərin imzalarının sayını saat 12:00-da və saat 17:00-dakı vəziyyətinə əsasən səsvermə nəticələrinin nümayiş protokolunda, səsvermə gününün Qeydlər kitabına daxil edir və bu barədə Dairə Seçki Komissiyasına məlumat verir.

Aparılası seçki qutusu vasitəsilə səsvermə

(Seçki məcəlləsi – maddə 64.5; maddə 65.3; maddə 66)

Aparılası seçki qutusunun vasitəsilə səsvermə seçkilər günü saat 09:00-dan saat 19:00-dək keçirilir. Səsvermə başa çatıqdan sonra seçki qutusunun xüsusi zərflərin atılması üçün olan kəsiyi dərhal möhürlənir. Aparılası seçki qutusu ən gec saat 20:00-dək seçki məntəqəsinə qaytarılmalıdır.

Səsvermə binasında olmaq hüququna malik şəxslərin öz arzularına müvafiq olaraq, aparılası seçki qutularının vasitəsilə səsvermə prosedurunı müşahidə etmək hüququ vardır. Aparılası seçki qutusu vasitəsilə səsvermə zamanı avtomobildən istifadə edildiyi təqdirdə, Məntəqə Seçki Komissiyası avtomobildə səsvermə binasında iştirak etmək hüququna malik şəxslərdən səs vermə yolu ilə müəyyənləşdirilmiş 2 müşahidəçi üçün yer ayırmağa borcludur.

Məntəqə seçki komissiyasının sədri aparılasi seçki qutusunı daşıyıcı olan komissiya üzvlərinə verir:

- ▶ Yoxlama vərəqəsinin yerləşdirildiği möhürlənmiş aparılasi seçki qutusunı;
- ▶ Aparılasi seçki qutusunun siyahısını;
- ▶ Xüsusi zərfləri (aparılasi seçki qutusunun siyahısında seçicilərə uyğun olaraq);
- ▶ Seçicilərin qeydiyyatçısı tərəfindən imzalanmış və xüsusi möhürlə təsdiq edilmiş lazımi sayda seçki bülletenləri.
- ▶ Aparılasi seçki qutunun kəsiyinin möhürlənməsi üçün möhür.

Komissiya katibi səsvermə günü Qeydlər kitabının 4-cü səhifəsinə aparılasi seçki qutusunı aparan komissiya üzvlərinə verilən bülletenlərin və xüsusi zərflərin sayını, həmçinin aparılasi seçki qutusunun seçki məntəqəsindən aparıldığı vaxtı daxil edir.

Aparılasi seçki qutunu aparan komissiya üzvü:

- ▶ Seçicidən Gürcüstan vətəndaşının şəxsiyyət vəsiqəsini və yaxud Gürcüstan vətəndaşlığı pasportunu təqdim etməsini xahiş edir;
- ▶ Təqdim edilmiş sənəddə qeyd olunmuş qeydiyyat məlumatlarını və aparılasi seçki qutusunun siyahısında mövcud olan göstəricilərə uyğun olaraq yoxlayır.

DİQQƏT!

Aparılasi seçki qutusu vasitəsilə səsvermədə iştirak edən seçiciyə qarşı markirovka istifadə edilmir.

- ▶ Aparılasi seçki qutusunun siyahısının müvafiq qrafasında imza atır, lakin sonra seçici seçki bülletenin/bülletenlərinin götürülməsini imzası ilə təsdiqləyir.

DİQQƏT!

Əgər səsvermə prosesində bəlli olsa ki, seçici aparılasi seçki qutusunun siyahısında digər seçicinin soyadının qrafasında imza atıb, bu zaman seçici soyadının ardınca həmin qrafada imza atmalı. Qeyd olunan haqqında isə seçicilərin Qeydiyyatçı izahat yazmalıdır (seçicinin aparılasi seçki qutusunun siyahısında sıra nömrəsini, ad və soyadını qeyd etməklə).

- Seçici gizlilik prinsipini qorumaqla seçki bülleteni/bülletenləri doldurur;

DİQQƏT!

- Əgər seçici bülleteni/bülletenləri müstəqil surətdə doldura bilmirsə, onun kömək üçün istənilən, komissiya üzvlərindən, seçki subyektlərinin nümayəndələrindən, namizədlərdən, seçki subyektinin nümayəndəsi, mediya və kütləvi informasiyanın digər vasitələrinin nümayəndələri və müşahidəçilərdən başqa, onun üçün arzu edilən şəxsi (müvafiq seçki məntəqəsinin digər seçicisi) kömək üçün dəvət etmək hüququ vardır (seçki məəcəlləsi – maddə 65.3).
- Əgər seçicinin və ya aparılası seçki qutunu aparan komissiya üzvü seçki bülletenini və yaxud xüsusi zərfi korlasa, komissiya üzvü seçiciyə korlanmış seçki bülletenini /xüsusi zərfi yenisi ilə dəyişməyə məcburdur.

- Seçici xüsusi zərfi götürür və ona seçki bülletenini/bülletenlərini yerləşdirir;
- Aparılası seçki qutusunu aparan komissiya üzvü seçicinin əlində yalnız bir zərf olduğuna əmin olduqdan sonra, seçki qutusunun kəsiyini açır və seçiciyə xüsusi zərfi seçki qutusuna atmağı işarə edir.

DİQQƏT!

Əgər aparılası seçki qutusunun möhürü pozulubsa, aparılası seçki qutusunu aparan komissiya üzvləri dərhal komissiyanın sədrinə bildirməlidirlər, izahat tərtib edib səbəbi göstərməklə və birgə olan şəxslərə birlikdə imza atmalıdırlar.

Aparılası seçki qutusunu aparan komissiya üzvləri səsvermə binasına qayıtdıqdan sonra, Məntəqə Seçki Komissiyasının katibinə istifadə olunmamış/korlanmış seçki bülletenləri və xüsusi zərfləri verməlidirlər.

DİQQƏT!

- Komissiya katibi aparılası seçki qutusunun siyahısında mövcud olan imzaların, istifadə edilməmiş və ya korlanmış seçki bülletenlərin və xüsusi zərflərin sayının düzgünlüyünü yoxlayır. Qeyri-dəqiqlik aşkar olduqda aparılası seçki qutunu aparan komissiya üzvləri səbəbi göstərməklə izahat yazmalıdırlar.
- İzahatda qeyd olunan məlumatlar müvafiq səsvermə nəticələrinin yekun protokolunun məlumatlarında nəzərdə tutulmalıdır.
- Komissiyanın katibi seçicilərin imzalarının sayını aparılası qutunun siyahısında, istifadə olunmamış seçki bülletenlərinin sayını, həmçinin seçki məntəqəsinə aparılası seçki qutunun gətirilmə vaxtını Qeydlər kitabına daxil edir.
- Komissiyanın sədri istifadə olunmamış/korlanmış bülletenləri və zərflərin küncünü kəsir, korlanmışdır yazır və imzası ilə təsdiqləyir.

III. FƏSİL. SEÇKİ MƏNTƏQƏSİNİN BAĞLANMASI, SƏSVERMƏNİN NƏTİCƏLƏRİNİN YEKUNLAŞDIRILMASI

Seçki məntəqəsinin bağlanması

(Seçki Məcəlləsi – maddə 65.8)

Saat 20:00-da seçki başa çatır və seçki binası bağlanır.

Bu vaxta qədər növbədə durmuş seçicilər səs verə bilərlər. Məntəqə seçki komissiyası sədrinin tapşırığı ilə, komissiya üzvlərindən biri növbədə durmuş seçicilərin soyadları və adlarını qeydə alır və onların sayını Məntəqə Seçki Komissiya sədrinə bildirir, lakin komissiya katib isə onların sayını Qeydlər kitabına daxil edir. Sonuncu seçki səs verdikdən sonra səsvermə bitmiş elan edilir, bundan sonra seçki komissiyası seçki qutusunun kəsiyini möhürləyir.

Məntəqə Seçki Komissiya sədri səslər hesablanarkən səsvermə binasında olmaq hüququna malik şəxslərdən başqa, bütün şəxslərin seçki məntəqəsini tərk etməsini təmin etməlidir.

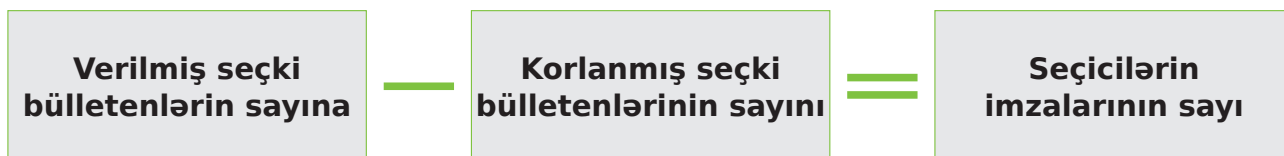
Məntəqə Seçki Komissiya katibi səsvermə gününün Qeydlər kitabının 26-cı və 27-ci səhifəsinə səslər hesablanan zaman səsvermə binasında olan bütün şəxslərin ad və soyadını (onları seçən/təyin edən subyektləri göstərməklə), həmçinin səsvermə binasında olma hüququ olan bütün digər şəxsin ad və soyadını (onların təqdim etdikləri təşkilatı və yaxud seçki subyektini göstərməklə) və onların imzası ilə təsdiqləyir.

DİQQƏT!

Səsvermə binası bağlandıqdan sonar, səsvermə binasına daxil olmaq və səsvermə binasını tərk etmə hüququ səsvermə binasında olma hüququ olan şəxslərin var.

Səsvermə başa çatdıqdan sonra, püşkatma başlayana kimi Məntəqə seçki komissiyasının sədri seçicilərin hər bir qeydiyyatçısına, seçicilərin siyahısında seçicilərin imzalarının sayını (onlar tərəfindən yazılmış izahatda qeyd olunan məlumatı nəzərə alaraq) və onlar tərəfindən verilmiş seçki bülletenlərin sayını (komissiya sədrinə verilmiş korlanmış seçki bülletenlərin sayını əlavə etməklə) saymaq vacibdir.

Seçicilərin Qeydiyyatçıları sayılmış məlumatların düzgünlüyünü yoxlamaq məqsədilə komissiya sədrinə bildirməlidirlər:

DİQQƏT!

- ▶ Əgər məlumatlar arasında fərqlik aşkar olunarsa, seçicilərin qeydiyyatçısı yenidən saymalı və sayı dəqiqləşdirməlidir. Əgər məlumatlar arasında yenidən fərqlik aşkar olunarsa, seçicilərin qeydiyyatçısı izahat yazmalıdır (səbəbi göstərilməklə).
- ▶ Qeydiyyatçıların izahatlarında (mövcud olduğu təqdirdə) verilmiş göstəricilər səsvermə nəticələrinin yekun protokolunun tərtibi zamanı nəzərə alınmalıdır.
- ▶ Yuxarıda göstərilən məlumatlar məlum olduqdan sonra, vacibdir ki, qeydiyyatçılar həmçinin səsvermədə iştirak edən seçicilərin bərabərlik məlumatlarını bütün növ siyahıda saysınlar. Komissiya sədri məlumatları Dairə Seçki Komissiyasına verir.

Seçki məntəqəsinin səsəslərin hesablanması proseduru üçün təşkili

(Seçki məəcəlləsi – maddə 67.1,2; maddə 68.3)

Komissiyanın sədri səsvermə binasında olmaq hüququna malik şəxslərin iştirakı ilə komissiya üzvlərindən püşkatma yolu ilə dörd sayıcı seçir, müşahidəçilər isə öz tərkiblərindən, qarşılıqlı razılaşma əsasında iki nəfərdən çox olmamaq şərti ilə nəzarətçi seçirlər. Əgər müşahidəçilər öz aralarında razılığa gələ bilmirlərsə, onlardan iki nəzarətçini püşkatmayolu ilə komissiyanın sədri seçir

Sayıcıların aşkar edilməsi üçün komissiya sədri:

- ▶ Komissiya üzvlərinin sayına müvafiq olaraq eyni vərəqlər hazırlayır;
- ▶ Vərəqlər üzərində eyni rəngli qələmlə funksiyaların "Birinci sayıcı", "İkinci sayıcı", "Üçüncü sayıcı", "Dördüncü sayıcı" adlarını yazır;
- ▶ Püşkatma vərəqlərini komissiyanın xüsusi möhürü ilə təsdiq edir;
- ▶ Püşkatma vərəqləri elə qatlayır ki, onlarda mətni oxumaq mümkün olmasın və masanın üzərinə qoyur.

Püşkatmada iştirak edən komissiya üzvləri püşkatma vərəqlərini götürürlər. Komissiyanın katibi püşkatmanın nəticələrini Qeydlər kitabının 3-cü səhifəsinə daxil edir (komissiya üzvləri imzaları ilə funksiyaların verilməsini təsdiqləyirlər).

Komissiyanın sədri püşkatma yolu ilə 2 nəfərdən çox olmayaraq, nümayəndə seçir, bunlar isə komissiya üzvlərindən püşkatma yolu ilə seçilmiş sayıcılarla birlikdə əsl və yaxud batil olunmuş seçki bülletenlərinin hesablanması prosesində iştirak edirlər.

DİQQƏT!

Seçki subyektlərinin nümayəndələri olan, təyin olunmuş komissiya üzvləri tərəfindən püşkatma yolu ilə seçilmiş sayıcılar, püşkatmada iştirak etmirlər.

Komissiyanın sədri və sayıcılar seçki məntəqəsini səslərin sayılması proseduru üçün hazırlayırlar:

- ▶ Sayıcılar masanın bir tərəfində yer tuturlar;
- ▶ Komissiyanın sədri elə yerdə əyləşir ki, o bütün sayıcıları görə bilsin;
- ▶ Püşkatma ilə seçilən iki nümayəndə və iki müşahidəçi sayıcıların yanında yer tutsunlar (bir müşahidəçi ikinci sayıcının yanında durur, lakin ikinci – üçüncü sayıcının);
- ▶ Komissiyanın katibi sədrin yanında əyləşir və səsvermə günün Qeydlər kitabını doldurur;
- ▶ Səsvermə binasında olmaq hüququna malik digər şəxslər masadan (sayıcılardan) iki metr aralıda yeri elə tutmalıdırlar ki, bülletenlərin sayılma və çeşidlənmə prosesini görə bilsinlər.

Komissiyanın sədri sayıcıların masalarına aparmalıdır:

- ▶ Seçicilərin vahid siyahısını, seçicilərin xüsusi siyahısını və aparılmalı seçki qutusunun siyahısını (mövcud olduğu təqdirdə);
- ▶ İstifadə olunmamış seçki bülletenlərini;
- ▶ Korlanmış seçki bülletenləri;
- ▶ Əsas və daşınan seçki qutularını;
- ▶ Müqayisə etmək üçün saxlanılmış yoxlama vərəqini.

Seçki qutusu açılanadək həyata keçiriləsi prosedurlar

(Seçki məəcəlləsi – maddə 67.3)

Sayıclar səsvermədə iştirak edən seçicilərin ümumi sayını ardıcılıqla sayırlar:

- ▶ Seçicilərin vahid siyahısı əsasında;
- ▶ Seçicilərin xüsusi siyahı əsasında (mövcud olduğu təqdirdə);
- ▶ Aparılmalı seçki qutusunun siyahısı əsasında (mövcud olduğu təqdirdə).

Məntəqə Seçki Komissiya katibi nəticələri (qeydiyyatçı tərəfindən yazılmış izahatda göstərilmiş məlumatları nəzərə alaraq) dərhal səsvermə nəticələrinin nümayiş protokoluna və Qeyd kitabına daxil edir.

Seçicilərin siyahılarının, korlanmış və istifadə edilməmiş seçki bülletenlərinin möhürlənməsi

(Seçki məəcəlləsi – maddə 67.4,5.51)

Komissiyanın katibi istifadə edilməmiş bülletenlərin kənarlarını kəsir, sonra ayrı-ayrılıqda paketlərə yerləşdirir:

- ▶ Seçicilərin vahid siyahısını;
- ▶ Seçicilərin xüsusi siyahısını (mövcud olduğu təqdirdə);
- ▶ Aparılmalı seçki qutusunun siyahısını (mövcud olduğu təqdirdə);
- ▶ İstifadə olunmamış seçki bülletenlərini;
- ▶ Korlanmış seçki bülletenlərini;
- ▶ Qeydiyyatçıların möhürlərini.

Hər bir paketin üzərində seçki dairəsinin adı və nömrəsi, seçki məntəqəsinin adı və nömrəsi, seçki sənədlərinin növü və sayı göstərilməlidir. Paketlər möhürlənir, möhür zolağında sayıcı və komissiyanın sədri imza atırlar.

Qeyd edilən prosedur bitdikdən sonra Məntəqə Seçki Komissiyasının katibi seçicinin üzünün və təqdim etdiyi sənədlə/ seçici siyahısında olan fotosəkil ilə bir-birinə uyğun gəlmədiyi halda, eləcədə səsvermə günü qeydiyyat kitabı üçün əlavə olunan sənədlərinin sayını qeyd edir (məlumatları Qeydlər kitabına qeyd edir).

Məntəqə seçki komissiyasının katibi qeyd edilən sənədi möhürləyir; möhürlənmiş zərfdə seçki məntəqəsinin adını, nömrəsini, sənədlərin adını göstərir və imzalayır.

Aparılansı seçki qutusunun açılması

(Seçki məəcəlləsi – maddə 68.1,2,4)

Komissiya ilk növbədə aparılansı seçki qutusunu açır. Komissiyanın sədri, komissiya üzvlərinin və səsvermə binasında olmaq hüququna malik şəxslərin iştirakı ilə seçki qutusunun möhürünün bütövlüyünü yoxlayır.

DİQQƏT!

Əgər möhürün bütövlüyünün pozulduğu aşkar edilərsə, lakin komissiyası belə hesab edərsə ki, bu qanunun tələblərini pozmağa səbəb olmamışdır, komissiyanın sərəncamı ilə səsvermə nəticələrinin yekunlaşdırılması proseduru davam etdirilir (qeyd olunan fakt dərhal Dairə Seçki Komissiyasına bildirilir). Əks təqdirdə, seçki qutusu möhürlənir və Məntəqə Seçki Komissiyanın sərəncamı ilə birlikdə dərhal Dairə Seçki Komissiyasına təqdim olunur.

Sayıcılar aparılansı seçki qutusunda olan xüsusi zərfləri masanın üzərinə yerləşdirirlər, bundan sonra isə:

- ▶ Aparılansı seçki qutusunda yoxlama vərəqinin mövcudluğunu yoxlayırlar;
- ▶ Aparılansı seçki qutuda mövcud olan yoxlama vərəqini komissiyada müqayisə məqsədilə saxlanılmış yoxlama vərəqəsi ilə tutuşdururlar;
- ▶ Əgər pozuntu aşkar edilməzsə, komissiyanın sədri sayıcılara xüsusi zərfləri aparılansı qutuya müvəqqəti qaytarmaq göstərişini verir.

DİQQƏT!

Əgər aparılansı seçki qutusunda yoxlama vərəqi aşkar edilməsə və ya o müqayisə üçün saxlanılmış yoxlama vərəqindən əsaslı surətdə fərqlənərsə, aparılansı qutuda aşkar edilmiş bütün xüsusi zərflər və bülletenlər paket halında bağlanır və “Batildir” yazılır. Seçki məntəqəsində səsvermə və səsərin sayılma prosedurları başa çatdırıldıqdan sonra sənədlər Yuxarı Dairə Seçki Komissiyasına təqdim edilir.

Əsas seçki qutusunun açılması

(Seçki məəcəlləsi – maddə 68.1,2,5)

Komissiya sədri, komissiya üzvlərinin və səsvermə binasında olmaq hüququna malik şəxslərin iştirakı ilə seçki qutusunda möhürün bütövlüyünü yoxlayır.

DİQQƏT!

Əgər möhürün bütövlüyünün pozulduğu aşkar edilərsə, lakin komissiyası belə hesab edərsə ki, bu qanunun tələblərini pozmağa səbəb olmamışdır, komissiyanın sərəncamı ilə səsvermə nəticələrinin yekunlaşdırılması proseduru davam etdirilir (qeyd olunan fakt dərhal Dairə Seçki Komissiyasına bildirilir). Əks təqdirdə, seçki qutusu möhürlənir və Məntəqə Seçki Komissiyasının sərəncamı ilə birlikdə dərhal Dairə Seçki Komissiyasına təqdim olunur.

Sayıclar:

- ▶ Əsas seçki qutusunda mövcud olan xüsusi zərfləri və seçki bülletenlərini masanın üzərinə düzürlər;
- ▶ Əsas seçki qutusunda yoxlama vərəqinin mövcudluğunu yoxlayırlar və onu komissiyada müqayisə məqsədilə saxlanılmış yoxlama vərəqi ilə tutuşdururlar.

DİQQƏT!

- ▶ Əgər yoxlama vərəqləri arasında fərqlik aşkar edilərsə və ya əsas seçki qutusunda yoxlama vərəqi aşkar edilməzsə, bütün xüsusi zərflər və seçki bülletenləri qablaşdırılır və möhürlənir, müvafiq protokol tərtib olunur və dərhal Dairə Seçki Komissiyasına verilir.
- ▶ Əgər hər bir şey qaydadadırsa, sayıclar bir-birinə əsas və aparılmalı seçki qutusundan götürülən xüsusi zərfləri qatır və seçki bülletenlərini saymağa başlayırlar.

Seçki bülletenlərinin sayma prosesini başlayana qədər komissiya sədri yoxlama vərəqlərini möhürləyir. Möhürlənmiş paketə seçki məntəqəsinin adını, nömrəsini, sənədin növünü qeyd edir və imza atır.

Seçki bülletenlərinin çeşidlənməsi

(Seçki məəcəlləsi – maddə 69.1,3,5)

Birinci sayıcı:

- ▶ Xüsusi zərfdən seçki bülletenləri çıxarır;
- ▶ Seçki bülletenlərinin düzgünlüyünü yoxlayır;
- ▶ Kimə səs verildiyini elan edir;
- ▶ Eyni növdə olan seçki bülletenini ikinci seçiciyə, ikinci növü üçüncü sayıcıya verir;
- ▶ Batıl sayılmış seçki bülletenləri, şübhəli hesab olunan seçki bülletenləri və müəyyən olunmamış nümunənin bülletenləri dördüncü sayıcıya verir;
- ▶ Xüsusi zərfləri ayrıca qoyur.

Sayıcılar ayrı-ayrılıqda düzülər:

- ▶ Hər bir seçki subyektinə verilmiş səsələrə uyğun olaraq bülletenləri;
- ▶ Batil hesab olunmuş bülletenləri;
- ▶ Şübhəli hesab olunan bülletenləri.

Müəyyən olunmuş nümunənin seçki bülleteni yalnız o halda batil hesab oluna bilər, əgər:

- ▶ Xüsusi zərf müəyyən olunmuş nümunədən deyilsə;
- ▶ Xüsusi zərfdə birdən çox və eyni növdə olan seçki bülleteni aşkar edilmişdirsə;
- ▶ Seçki bülleteni seçki qutusunda xüsusi zərf olmadan aşkar edilmişdirsə;
- ▶ Seçki bülleteni seçicilərin qeydiyyatçısının imzası və yaxud qeydiyyatçının möhürü ilə təsdiqlənməyibsə;
- ▶ Seçicinin hansı seçki subyektinə səs verdiyini müəyyənləşdirmək mümkün olursa;
- ▶ Seçki bülleteni başqa seçki məntəqəsinə mənsubdursa (belə bülletenlər ayrıca paketə toplanır və onların miqdarı yalnız Qeydlər kitabında göstərilir, qeyd edilən göstəricilər yekun protokoluna daxil edilmir).

Seçki bülletenlərinin çeşidlənməsi başa çatdırıldıqdan sonra komissiya şübhəli sayılan bülletenlərin həqiqiliyi məsələsini müzakirə edir və püşkatma ilə həll edir. Qərar səs çoxluğu ilə qəbul edilir. Səslərin bərabərliyi halda komissiya sədrinin səsi həlledicidir. Həqiqi hesab edilmiş seçki bülletenlərini komissiyanın sədri həqiqi bülletenlər dəstinə (seçki subyektlərinə verilmiş səsələrə əsasən), batil hesab olunmuş seçki bülletenlərini isə batil hesab edilmiş seçki bülletenləri dəstinə əlavə edir.

Seçki bülletenlərinin hesablanması

(Seçki məəcəsi – maddə 69.8,9)

Bülletenlər çeşidləndikdən sonra komissiya sədri sayıcılara göstəriş verir ki, hesablasınlar:

- ▶ Batil hesab olunmuş bülletenləri;
- ▶ Hər bir seçki subyektinə verilmiş səsleri.

DİQQƏT!

Seçki subyektinə mənsub hər 10 seçki bülleteni metal sıxıcı ilə sıxılır və tam, eləcə də tam olmayan hər bir dəstin üzərində bağlanmış seçki bülletenlərinin sayı yazılmalıdır.

Komissiyanın sədri hər bir seçki subyektinin topladığı səsələrin sayını elan edir və komissiya katibi ilə birlikdə məlumatların düşgünlüyünü yoxlayır. Alınan nəticələri komissiya katibi səsvermə günün Qeydlər kitabına və səsvermə nəticələrinin müvafiq nümayiş protokoluna daxil edir.

Seçki bülletenlərinin möhürlənməsi

(Seçki məəcəlləsi – maddə 69.6,9)

Seçki bülletenləri sayıldıqdan sonra komissiyanın sədri sayıcılara ayrı-ayrı zərflərdə möhürlənmək üçün göstəriş verir:

- ▶ Batıl olunmuş seçki bülletenləri (onlara “batildir” sözü yazılır);
- ▶ Seçki subyektinə məxsus olan seçki bülletenlərinin dəstləri.

DIQQƏT!

- ▶ Seçki subyektinə məxsus olan seçki bülletenlərinin paketinin üzərinə Dairə və Məntəqə Seçki Komissiyasının adı və nömrəsi, subyektin göstəriciləri (adı və soyadı) və seçki bülletenlərinin sayı yazılmalıdır. Batıl seçki bülletenlərinin paketinin üzərinə Dairə və Məntəqə Seçki Komissiyasının adı və nömrəsi, seçki bülletenlərinin sayı yazılmalıdır.
- ▶ Zərfin möhürlənmə zolağında sayıcılar və komissiyanın sədri imza atırlar.

Səsvermə nəticələrinin yekun protokolunun tərtibi

(Seçki məəcəlləsi – maddə 70-71)

Məntəqə Seçki Komissiyasının səsvermə nəticələrinin yekun müvafiq protokolunda çap forması ilə aşağıdakı məlumat əks olunub:

- ▶ Seçkilərin adı və səsvermənin tarixi;
- ▶ Seçki dairəsinin nömrəsi və adı;
- ▶ Seçki məntəqəsinin nömrəsi;
- ▶ Əsas seçki məntəqəsində asılmış yaradılmış seçki məntəqəsinin nömrəsi (mövcud olduğu təqdirdə) istisna olmaqla;
- ▶ N1 qrafada – vahid siyahıda seçicilərin sayı;
- ▶ Seçki subyektlərinin adı (sıra nömrəsini göstərməklə).

Səslərin sayılma prosesi bitdikdən sonra, komissiya katibi komissiya sədri ilə razılaşma əsasında səsvermə nəticələrinin müvafiq yekun protokolunu doldurur və aşağıdakı məlumatı əlavə edir:

- ▶ N2 qrafada – xüsusi siyahıda seçicilərin sayı;
- ▶ N3 qrafada – bütün növdə (vahid, xüsusi/aparılasi seçki qutusunun siyahısı) olan seçicilərin siyahılarında saat 12:00-da və saat 17:00-da seçkilərdə iştirak edən seçicilərin imzalarının sayını;
- ▶ N4 qrafada – seçkilərdə iştirak edən seçicilərin ümumi sayını (bütün növlü siyahıda imzaların cəmini, seçicilərin qeydiyyatçıların izahatlarında əks olunan göstəriciləri nəzərə alaraq (mövcud olduğu təqdirdə));
- ▶ N5 qrafada – alınan seçki bülletenlərinin sayı;
- ▶ N6 qrafada – batıl hesab olunan seçki bülletenlərinin sayı;
- ▶ Seçki subyektləri üçün verilmiş səslərin sayı;

DIQQƏT!

- ▶ N2, N3, N4, N5, N6 qrafalarında, həmçinin subyektlər üçün verilmiş səs-lərin sayının qrafalarında verilmiş dördbəndli damalardan dördüncü (sonuncu) damada katib təklilər sırasının rəqəmini, üçüncü damaya – onluqlar sırasının rəqəmini, ikinci damaya – yüzliklər sırasının rəqəmini, birinci damaya – minliklər sırasının rəqəmlərini daxil etməlidir;
- ▶ Əgər müvafiq məlumatlar qrafasında boş dama/damalar qalarsa, komissiya katibi boş dama/damalara “X” nişanını qeyd etmək arzu edilir.

4	არჩევნებში მონაწილე ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობა (ხელმოწერების ჯამი ყველა სახის სიაში)	X	4	2	0
Minliklər					
Yüzlüklər					
Onluqlar					
Təklilər					

- ▶ Qeydiyyatçıların möhürlərinin və komissiyanın möhürünün nömrəsi.

Məntəqə Seçki Komissiyasının bütün üzvü səsvermə nəticələrinin yekun protokolu/protokollarını imzalamağa məcburdur. Əgər Məntəqə Seçki Komissiyasının üzvü, ona daxil olunan məlumatlarla razılaşmırsa, onun protokola yazılı şəkildə fərqli fikrini əlavə etmək hüququ var (səsvermə nəticələrinin yekun protokolunun xüsusi qrafasında məlumat qeyd olunmalıdır, hansınla ki, komissiya üzvü razılaşmır, onu imzası ilə təsdiqləyir). Fərqli fikir bildirdikdə Məntəqə Seçki Komissiya üzvü səsvermə nəticələrinin yekun protokolunu, komissiya üzvünün imzası üçün nəzərdə tutulmuş qrafada imzalamağa məcburdur.

Səsvermə nəticələrinin yekun protokollarında həmçinin onların tərtib olunma tarixi və vaxtı (saat və dəqiqə) qeyd olunmalıdır. Səsvermə nəticələrinin yekun protokolları Məntəqə Seçki Komissiyasının xüsusi möhürü ilə təsdiqlənir. Komissiyasının katibi səsvermə nəticələrinin yekun protokollarını Qeydiyyat jurnalının verilmiş sənədlər hissəsində qeydiyyatdan keçirir.

DIQQƏT!

Səsvermə nəticələrinin yekun protokolunda daxil olunmuş məlumatları dəyişmək qadağandır.

Əgər səsvermə nəticələrinin yekun protokolunun N2, N3, N4, N5, N6 qrafalarında, həmçinin həmçinin namizədlər üçün verilmiş səs-lərin sayının qrafalarında məlumatların daxil edərkən səhvə yol verilərsə, səhvi düzəltdikdə səsvermə nəticələrinin yekun protokolunda müvafiq məlumatların kənarında “düzəldilib” yazısı yazılır və düzəliş protokolu tərtib olunur.

Komissiya katibi düzəliş protokolunu komissiya sədrinin razılığı əsasında tərtib olunur, ona aşağıdakı məlumatları daxil edir:

- ▶ Seçki dairəsinin nömrəsi və adı;
- ▶ Seçki məntəqəsinin nömrəsi;
- ▶ Səsvermə nəticələrinin yekun protokolunda düzəliş daxil olan müvafiq qrafasının

nömrəsini; Bu qrafada düzəliş olan rəqəm və onun yerinə yazılmalı olan rəqəm;

- ▶ Seçki subyektinin adı/namizədin adı və soyadı, hansının kənarında məlumatlarda düzəliş olur;
- ▶ Bu qrafada düzəliş olan rəqəm və onun yerinə yazılmalı olan rəqəm;

Seçki komissiyasının iştirak edən bütün üzvü düzəldilmiş protokola imza atmağa məcburdular. Düzəldilmiş protokola seçki komissiyasının möhürü ilə möhürlənir. Komissiya katibi düzəliş protokolunu Qeydlər jurnalında verilmiş sənədlərin hissəsində və Qeydlər kitabında qeyd edir. Düzəldilmiş protokol səsvermə nəticələrinin yekun protokoluna əlavə olunacaq.

DİQQƏT!

Əgər səsvermə nəticələrinin yekun protokolunu doldurarkən səhvə yol verilərsə, qeydiyyatçıların möhürlərinin nömrəsi, komissiya möhürünün nömrəsi, səsvermə nəticələrinin yekun protokolunun tərtib olunma tarixi/vaxtı daxil etməklə, və ya səsvermə nəticələrinin yekun protokolu komissiyanın xüsusi möhürü ilə təsdiqlənməyib və bu forma ilə onun fotosurəti verilib, komissiya üzvü izahat yazmalıdır.

Səsvermə nəticələrinin yekun protokolunun aşkarlığı

(Seçki məəcəsi – maddə 2.5⁵; maddə 8.14; maddə 71.8)

Komissiya səsvermə nəticələrinin yekun protokollarının surətlərini kütləvi tanışlıq üçün asmalıdır. Məntəqə Seçki Komissiya səsvermə nəticələrinin yekun protokolunun və düzəliş protokollarının (mövcud olduğu təqdirdə) surətini, komissiya üzvlərinin əlavə olunmuş fərqli fikirlərini (mövcud olduğu təqdirdə), tələb olunduğu təqdirdə seçki binasında olmaq hüququna malik bütün şəxslərə dərhal ötürür.

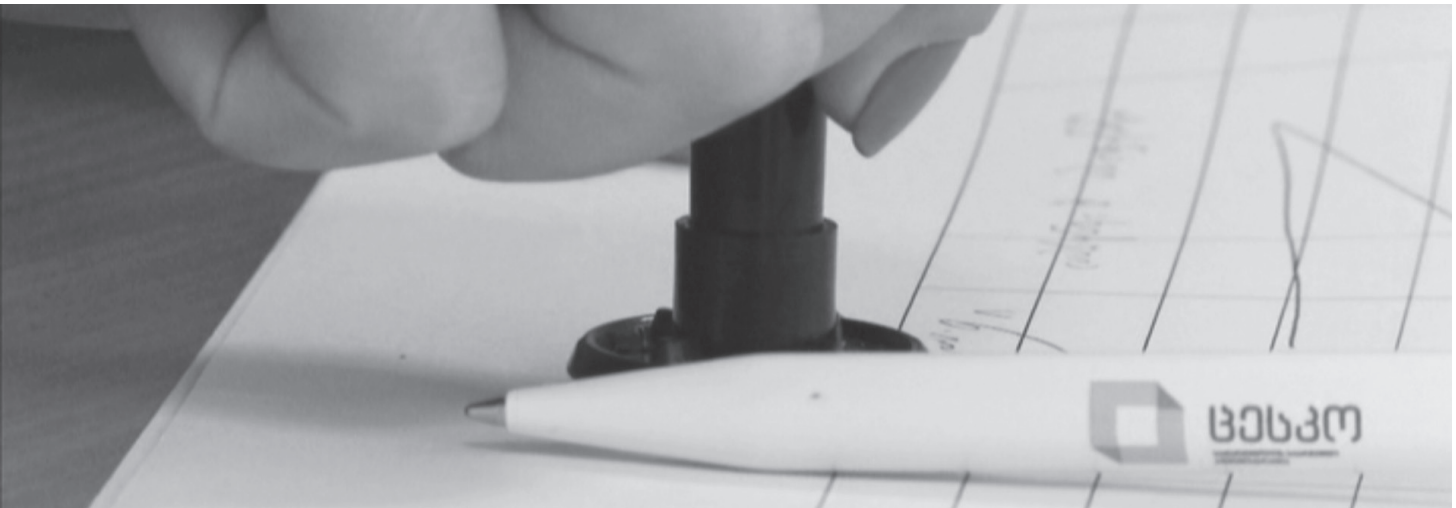
Səsvermə nəticələrinin yekun protokolunun və düzəliş protokolunun (mövcud olduğu təqdirdə) surəti komissiyanın möhürü və komissiya sədrinin və katibinin imzası ilə təsdiq edilməlidir. Surətlərin götürülməsini götürən şəxs Qeydlər kitabında imzası ilə təsdiq edir.

Səsvermə nəticələrinin yekun protokolu/düzəliş protokolu ilə əlaqədar lar komissiya üzvlərinin izahatları (beləsinin mövcudluğu təqdirdə), tələb olunma əsasında Dairə Seçki Komissiyası tərəfindən tələb olunduqdan 2 gün müddətində verilir.

Qeydiyyat jurnalının, səsvermə günü Qeydlər kitabının möhürlənməsi, səsvermə sənədlərinin Dairə seçki komissiyasına verilməsi

(Seçki məcəlləsi – maddə 62.11; maddə 71.12,13)

Bütün prosedurlar başa çatdırıldıqdan sonra komissiyanın Qeydiyyat jurnalı və qeydlər kitabı bağlanır, komissiyanın katibi və sədri ona imza atırlar və Məntəqə Seçki Komissiyasının möhürü ilə təsdiq edilir.

Komissiya möhürləyir:

- ▶ Seçkilər günü Qeydlər kitabını, qeydiyyat jurnalını və ərizə/şikayətləri;
- ▶ Məntəqə seçki komissiyasının xüsusi möhürünü (Komissiya möhürünü möhürlənmiş zərfinə komissiyanın bütün üzvləri imza atırlar).

DİQQƏT!

Səsvermə nəticələrinin yekun protokolu və Qeydiyyat jurnalı möhürlənmir.

Komissiyanın səlahiyyətli üzvləri Dairə Seçki Komissiyasında inventarı və seçki sənədləri qutusunu/kisəsini verirlər, hansında ki, möhürlənmiş seçki sənədləri yerləşdirilir və ondan kənar:

- ▶ Səsvermə nəticələrinin yekun protokollarını, düzəliş protokollarını (mövcud olduğu təqdirdə) və fərqli fikiri (mövcud olduquy təqdirdə);
- ▶ Qeydiyyat jurnalını və Məntəqə Seçki Komissiya üvlərinin izahatlarını (mövcud olduğu təqdirdə);
- ▶ Ərizələr/ şikayətlər və səsvermə günün Qeydlər kitabının möhürlənmiş zərfini.

Seçki inventarı və seçki sənədlərinin verilməsi ilə əlaqədar qəbul-təhvil aktı tərtib olunur. Qəbul-təhvil aktını seçki sənədlərini verən və alan şəxslər imzalayırlar, bundan sonra isə hər birinə aktın bir nüsxəsi verilməlidir.

IV HİSSƏ

SƏSVERMƏ GÜNÜNÜN ƏRİZƏ
VƏ ŞİKAYƏTLƏRİ

FƏSİL I. SƏSVERMƏ GÜNÜNÜN ƏRİZƏ/ŞİKAYƏTLƏRİNİN QEYDƏ ALINMASI

(Seçki məcəlləsi – maddə 61.5; maddə 62.10; maddə 72.1; maddə 73)

Məntəqə Seçki Komissiyalarında partiyanın/seçki blokunun/seçicilərin təşəbbüs qrupunun nümayəndəsinin və müşahidəçinin hüququ vardır:

- ▶ Ərizəni/şikayəti Məntəqə Seçki Komissiya sədrinə, onun müavininə və yaxud komissiyanın katibinə vernək (Əlavə №1);
- ▶ Səsvermə günü seçki proseduru ilə əlaqədar etiraz, şikayətlər və qeydlər Qeydlər kitabında əks olunmalıdır (10-cu və növbəti səhifələrdə).

DİQQƏT!

- ▶ Səsvermə binasında olmaq hüququna malik şəxslərə Qeydlər kitabına etiraz, qeyd və ya şikayət daxil etməyə heç kəsin mane olmaq hüququ yoxdur.
- ▶ Səsvermə günün Qeydlər kitabına qeyd daxil edən şəxs öz soyadını, adını və (Gürcüstan vətəndaşının qeydiyyatı vəsiqəsi üzrə) ünvanını göstərməyə borcludur.

Seçki məntəqəsində seçki prosesinin pozulması barəsində ərizə/şikayət pozuntuyu nəzərə aldığı anda tərtib olunmalıdır, səsvermə günü saat 7-dən qutuyu açana kimi, lakin ərizə/şikayəti səsi saydıqdan və səsvermə nəticələrinin yekunlaşdırma prosedurları zamanı törədilən pozuntu haqqında və səsvermə nəticələrinin yoxlanılması və ya batil hesab edilmə tələbi ilə tərtib olunmalıdır qutunun açılmasından səsvermə nəticələrinin yekun protokolunu tərtib edilənə kimi.

Məntəqə Seçki Komissiya katibi, ərizə/şikayəti qeydiyyat jurnalının daxil olan sənədlər hissəsində qeydiyyatı alır, həmçinin qeydlər kitabında və ərizəçi/şikayətçiyə ərizə/şikayətin verilmə tarixi, vaxtı və qeydiyyat nömrəsi qeyd olunan arayış verir. Arayışı komissiyanın katibi öz imzası ilə təsdiq edir (Əlavə №2).

DİQQƏT!

Əgər səsvermə binasında olmaq hüququna malik olan şəxslər şikayətlərin qeydə alındığı zaman pozuntuları aşkar ediblərsə, bu şikayətin qeydə alınması ilə əlaqədar qərarı komissiya qəbul edir.

Səsvermə günü ərizə/ şikayətlərdə nöqsanların aşkarlanması qaydası

(Seçki məcəlləsi – maddə 72.2; maddə 74.2,3,4,5; Gürcüstan Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2012-ci il 2 mart tarixli № 8/2012 qərar)

Məntəqə seçki komissiyasının katibi, komissiyanın sədri və ya komissiya sədrinin müavini ərizə-şikayəti təqdim edənə nöqsanını aşkar edir və onu aradan qaldırmaq üçün münasib vaxt müəyyənləşdirir, əgər ərizə/şikayətdə qeyd olunmayıb:

- ▶ Ərizə/şikayətin tərtib edildiyi tarix və vaxtı;
- ▶ Ərizəçinin/şikayətçinin adını, soyadını və qeydiyyatda olduğu yeri;
- ▶ Seçki məntəqəsinin nömrəsini;
- ▶ Şahid olduğu təqdirdə - adını, soyadını və qeydiyyat yerini.

Ərizəçinin müəyyən edilmiş vaxtda nöqsanı analoji ərizə/şikayət təqdim etmək yolu ilə düzəltmək və yaxud yeni ərizə vermək hüququ vardır (burada onun nöqsanlarının aşkar edildiyi göstəricilər qeydə alınır). Komissiyanın katibi Qeydlər jurnalında “nöqsan” qeydini göstərir. Həmin yazının qarşısında ərizəni/şikayəti təqdim edən şəxs və komissiyanın müvafiq rəhbər şəxsi imza atır.

DİQQƏT!

Nöqsanın doldurma vaxtı tərəflərin razılığı əsasında müəyyənləşdirilir. Nöqsanın doldurulma müddəti barədə tərəflər arasında narazılıq baş verdiyi təqdirdə, vaxtı, ərizə/şikayəti qəbul edən şəxs tərtib edir.

Nöqsanın doldurulması təqdirdə komissiya katibi, komissiya sədri və yaxud komissiya sədrinin müavini Qeydiyyat jurnalında “Doldurulub” yazır və nöqsanın doldurulmasının dəqiq vaxtını göstərir. Qeydin qarşısında ərizə/ şikayəti təqdim edən şəxs və komissiyanın müvafiq rəhbər şəxsi imza atır.

DİQQƏT!

Müəyyən olunmuş vaxtda nöqsanın dodoldurulmaması təqdirdə ərizə/şikayət müzakirə olunmur və Məntəqə Seçki Komissiya sədri ərizə/şikayətin müzakirə etməmək barəsində isə sərəncam verir.

FƏSİL II. SƏSVERMƏ GÜNÜ ƏRİZƏ/ŞİKAYƏTLƏRƏ REAKSIYA

(Seçki məcəlləsi – maddə 72.3; maddə 73.3; maddə 74.5; Gürcüstan Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2012-ci il 2 mart tarixli №8/2012 qərar)

Məntəqə Seçki Komissiya sədri/komissiya ərizə/şikayətə dərhal müvafiq reaksiya göstərməyə və mövcud olan pozuntuyu aradan qaldırmağa məcburdur. ərizə/şikayətdə qeyd olunan pozuntunu aradan qaldırıqda səsvermə nəticələrin yekun protokolunda komissiya katibi “pozuntu aradan qaldırılıb” yazır və dəqiq vaxtını qeyd edir.

Əgər Məntəqə Seçki Komissiya sədri/komissiya pozuntunu aradan qaldıra bilmərsə və ya digər forma ilə ərizə/şikayətə reaksiya göstərməkdən imtina edərsə, müşahidəçi/seçki subyektinin nümayəndəsinin və ya həmin müşahidəçi təşkilatın digər müşahidəçi/seçki subyektinin nümayəndəsinin seçki məntəqəsinin açılışında (saat 07:00-dan) seçki qutusu açılanadək aşkar olunan pozuntunu müvafiq Dairə Seçki Komissiyasında (Dairə Seçki Komissiyası pozuntunu aradan qaldırmaq üçün müvafiq ölçülər götürməyə məcburdur).

Əgər Məntəqə Seçki Komissiya sədri/komissiya pozuntunu aradan qaldıra bilmərsə və ya digər forma ilə ərizə/şikayətə reaksiya göstərməkdən imtina edərsə, hansı ki, səsərin sayılması və səsvermə nəticələrinin yekun prosedurları zamanı həyata keçirilən pozuntulara aiddir, müşahidəçi/seçki subyektinin nümayəndəsinin və ya həmin müşahidəçi təşkilatın digər müşahidəçi/seçki subyektinin nümayəndəsinin Məntəqə Seçki Komissiya/Məntəqə Seçki Komissiya sədrinin hərəkəti müvafiq Dairə Seçki Komissiyasında 2 gün ərzində şikayət etməyə (Dairə Seçki Komissiyası ərizə/şikayəti qəbul etdikdən 2 gün ərzində müzakirə edir). hüququ var.

Təqdim olunmuş ərizə/şikayət müzakirə edilmir və Məntəqə Seçki Komissiya sədri ərizə/şikayətin müzakirə olunmamış saxlandığı barədə sərəncam verir, əgər:

- ▶ Ərizə/şikayət hüququ olmayan şəxs tərəfindən tərtib edilmişdirsə;
- ▶ Ərizə/şikayətdə pozuntunun məğzi və onun törədildiyi vaxt qeyd edilməmişdirsə;
- ▶ Ərizə/şikayət qanunla nəzərdə tutulmuş vaxtın və qaydanın pozulması ilə təqdim edilmişdirsə;
- ▶ Təqdim edilmiş ərizə/şikayətdə kinöqsan müəyyən olunmuş vaxtda düzəldilməmişdirsə.

Əlavə №1**Məntəqə Seçki Komissiyasına təqdim olunmuş ərizə/şikayətin rekvizitləri**

Ərizə/şikayətdə qeyd edilir:

- ▶ Ərizənin/şikayətin tərtib edilməsi tarixi və vaxtı*;
- ▶ Ərizəçinin/şikayətçinin adı, soyadı və qeydiyyat yeri*;
- ▶ Seçki məntəqəsinin nömrəsi *;
- ▶ Şahidin olduğu təqdirdə - onun adı, soyadı və qeydiyyat yeri *;
- ▶ Pozuntunun məğzi və onun törədildiyi vaxt **;
- ▶ Pozuntunun müəyyənləşdirildiyi təqdirdə, müəyyənləşdirilməsi mümkün olan göstəricilər **;
- ▶ Pozuntuya yol verənin izahatı (onun mövcudluğu təqdirdə)**;
- ▶ Ərizəçinin/şikayətçinin əlaqə telefonunun (yaşadığı yerin və ya mobil telefonunun) nömrəsi***;
- ▶ Eləcə də ərizəçinin/şikayətçinin faksı və elektron poçtunun ünvanı (mövcud olduqları təqdirdə) ***;1
- ▶ Müxtəlif əlavə məlumatlar.

* Qeyd edilən rekvizitlərin göstərilməməsi ərizə/şikayətin nöqsanının müəyyənləşdirilməsi əsasını, nöqsanların aradan qaldırılmadığı təqdirdə isə onun müzakirə olunmamış saxlanması əsasını qeyri-dəqiq və ya natamam təşkil edir.

** Qeyd edilən rekvizitlərin göstərilməməsi nöqsanın müəyyənləşdirilməsindən kənar ərizə/şikayətin müzakirə olunmamış saxlanması əsasını.

*** Qeyd edilən rekvizitlərin qeyri-dəqiq və ya natamam göstərilməməsi ərizə/şikayətin nöqsanının müəyyənləşdirilməsi və müzakirə olunmamış saxlanması əsası ola bilməz, lakin tərəfin şikayətinin müzakirəsinə qayıtmağın qeyri-mümkünlüyünün səbəbi ola bilər.

№ “.....”.....Seçki dairəsi

№ ”.....”.....Məntəqə Seçki Komissiyası

ARAYIŞ

**Ərizə/şikayətin Məntəqə Seçki Komissiyasında qeydiyyatdan keçirilməsi
haqqında**

Ərizə/şikayətin qəbul edilmə tarixi:

Ərizə/şikayətin qəbul edilmə vaxtı:.....

Ərizə/şikayətin qeydiyyat nömrəsi:

Komissiyanın katibi:

/ İmza /

Əlavə №3

Məntəqə Seçki Komissiya sədrinin səlahiyyətləri**1. Məntəqə Seçki Komissiyanın iclası ilə bağlı səlahiyyətlər:**

- Məntəqə Seçki Komissiyanın iclasını çağırırsınız;
- Məntəqə Seçki Komissiyanın iclaslarına rəhbərlik edirsiniz.

2. İnzibati vəzifələri:

- Komissiya sədrinin müavininə, komissiya katibinə və komissiyanın başqa üzvlərinə tapşırıq verə bilərsiniz;
- Səlahiyyət çərçivəsində əmr vermək hüququna maliksiz;
- Məntəqə Seçki Komissiyasına daxil olan sənədləri və Məntəqə Seçki Komissiyasının adına gəlmiş korrespondensiyanı qəbul edir və öz qətnamə ilə bölüşdürürsünüz;
- Dairə Seçki Komissiyası qarşısında sənədlər, inventar və başqa materialların qəbul edilməsində, saxlanılmasında və təyinatına uyğun verilməsində məsuliyyət daşıyırsınız.
- Kütləvililiyi təmin etmək məqsədilə nəzərə alın ki, məntəqədə nəzərəçarpan yerdən asılmalıdır:
 - ☐ Məntəqə Seçki Komissiyasının kontakt telefon nömrəsi və başqa rekvizitləri;
 - ☐ Məntəqə Seçki Komissiyasının fəaliyyətinə aid seçki administrasiyasının hüquqi aktları;
 - ☐ Məntəqə Seçki Komissiyasının və komissiya sədrinin sərəncamları;
 - ☐ Seçicilərin vahid siyahısının ictimai məlumat üçün mövcud olan versiyası (divar siyahısı fotosəkillərsiz), seçicilərin siyahısına dəyişikliklər daxil etmənin və qeyri-dəqiqlikləri şikayət etmək qaydası və müddəti.

DİQQƏT!

- ▶ Səsvermə gününə qədər ən gec iki gün qalmış dəqiqləşdirilmiş siyahıların son versiyası – ictimai informasiya üçün mövcud olunan – divar siyahısı sizə təqdim olunacaq.
- ▶ İctimai məlumat üçün ayrılmış divar siyahısının ilkin versiyasını götürməli və dəqiqləşdirilmiş siyahını eyni yerdən asmalısınız.

Səsvermədən bir gün əvvəl (30 oktyabr) Məntəqə Seçki Komissiya sədrinin səlahiyyətləri

1. Səsvermə binasının təşkili ilə əlaqədar səlahiyyətlər:

- Səsvermə binasının təşkili üçün məsuliyyət daşıyırsınız. Nəzərə alın:
 - ☐ Səsvermə binasında hər 500 seçici üçün ən azı bir səsvermə kabinələri quraşdırılmalıdır, hər kabinədə bir qələm olmalıdır (lazım olduğu təqdirdə MİM olan seçicilər üçün adaptasiya olunmuş səsvermə kabinəsi nəzərə alınmalıdır);
 - ☐ Seçicilərin qeydə alınması üçün yer ayrılmalı və qeydiyyatçıların sayına müvafiq olaraq masalar yerləşdirilməlidir;
 - ☐ Şəffaf seçki qutusu nəzərə çarpan yerdə qoyulmalıdır;
 - ☐ Xüsusi zərflər üçün seçki qutusunun yaxınlığında masa yerləşdirilməlidir;
 - ☐ Fotovideo çəkiliş üçün yer ayrılmalıdır (fotovideo çəkiliş yeri – yazısını vurmaq məqsədyönlüdür).
- Katib masasına zəif görənlər seçicilər üçün böyüdücü linza və xüsusi çərçivə kor seçicilər üçün yerləşdirilməlidir.
- Səsvermə binasında nəzərə çarpan yerdə asılmalıdır:
 - ☐ Seçicilərin vahid siyahısının ictimai informasiya üçün olan versiyası (divar siyahısı);
 - ☐ Seçicilərin xüsusi siyahısının (mövcud olduğu təqdirdə) ictimai informasiya üçün olan versiyası (divar siyahısı);
 - ☐ Aparılası seçki qutusunun siyahısının (mövcud olduğu təqdirdə) ictimai informasiya üçün olan versiya (divar siyahısı);
 - ☐ Partiyaların siyahıları;
 - ☐ Namizədlərin siyahıları;
 - ☐ Səsvermə təlimatı və MSK tərəfindən müəyyən olunmuş seçki bülletenlərinin doldurulması qaydası;
 - ☐ Hansı bülletenin batil hesab olunması barədə qanundan çıxarış;
 - ☐ Səsvermə nəticələrinin nümayiş protokolları.
 - ☐ Əgər seçki bülleteninə daxil olan hər hansı bir seçki subyekti seçkilərdə artıq iştirak etmirsə, qeyd olunan haqqında səsvermə binasında və gizli səsvermə kabinəsində ərizə.

2. Seçki sənədlərinin qəbulu ilə əlaqədar səlahiyyətlər:

Yadınızda saxlayın: Dairə Seçki Komissiyası seçkilərin başlanmasına ən azı 12 saat qalmış Məntəqə seçki komissiyasına seçki komissiyaları üçün nəzərdə tutulmuş dəqiqləşdirilmiş siyahıların son versiyalarını, seçki bülletenlərini və xüsusi zərfləri verir. Təhvil alarkən verilmiş seçki bülletenlərinin və xüsusi zərflərin miqdarını qəbul-təhvil protokoluna daxil edilmiş göstəricilərlə müqayisə edin. Yoxlayın ki, bülletendə sizin seçki məntəqəsinin və seçki dairəsinin nömrəsi olsun.

Səsvermə günü (31 oktyabr)
Məntəqə Seçki Komissiya sədrinin səlahiyyətləri

saat 07:00-08:00

- ☐ Saat 07:00 seçki məntəqəsini açın, telefonla Dairə Seçki Komissiyasına seçki məntəqəsinin açılması və komissiya üzvlərinin kvorumu barədə (7 üzv) məlumat verin.

- ☐ Səsvermə gününün Qeydlər kitabını, Qeydiyyat jurnalını, səsvermə nəticələrinin yekun protokollarını və nümayiş protokollarını (nəzərə çarpan yerdən asılır) katibə verin.

- ☐ Səsvermə binasında olmaq səlahiyyətinə malik şəxslərin akreditasiya vəərəqlərini yoxlayın (şəxsiyyət vəsiqəsi ilə güvvədədir). Yadda saxlayın, səsvermə binasında olmaq hüququ yalnız qanunla müəyyən olunmuş müvafiq səlahiyyətli şəxslərin var.

- ☐ Həminin gözü qarşısında komissiyanın xüsusi möhürünün və qeydiyyatçıların möhürlərinin yerləşdiyi zərfin bütövlüyünü yoxlayın və onu açın. Komissiya katibi möhürün nömrəsini səsvermə günün Qeydlər kitabının 9-cu səhifəsinə daxil edir.

- ☐ Aparılası seçki qutusunu daşıyacaq 2 seçki komissiya üzvünü müəyyənləşdirmək üçün püşkatma keçirin (püşkatmada Məntəqə Seçki Komissiyanın rəhbər üzvləri iştirak etməirlər).

Yadda saxlayın ki, püşkatma ilə seçilmiş aparılası qutunu aparan komissiya üzvü onun üçün verilmiş vəzifəni yerinə yetirməkdə imtina edərsə, o komissiya üzvlərinin digər funksiyaların bölüşdürülməsi üçün keçirilən növbəti püşkatmada iştirak etmə hüququnu da itirir.

Yadda saxlayın ki, püşkatma ilə seçilmiş aparılası seçki qutunu aparan komissiya üzvləri eyni partiya tərəfindən təyin olunmuş komissiya üzvləri ola bilməz.

- ☐ Komissiyası üzvləri arasında qalan funksiyaların (seçicilər axınının nizamlayıcısı, seçicilərin qeydiyyatçısı, seçki qutusuna və zərflərə nəzarət komissiya üzvləri) bölüşdürülməsi üçün püşkatma keçirin. Komissiya katibi püşkatma nəticələrini səsvermə günün Qeydlər kitabının 3-cü vərəqinə daxil edir.

- ☐ Seçicilərin vahid siyahısında, xüsusi siyahıda və aparılası seçki qutunun siyahısında (mövcud olduğu təqdirdə) seçicilərin sayını elan edin. Komissiyanın katibi məlumatları səsvermə günün Qeydlər kitabının 6-7-ci səhifəsində və səsvermə nəticələrinin nümayiş protokolunda (nümayiş protokolunda və səsvermə günün Qeydlər kitabında xüsusi siyahıda seçicilərin sayı səsvermə bitdikdən sonra daxil edilir) qeyd edir.

- ☐ Alınmış seçki bülletenlərinin və xüsusi zərflərin sayını elan edin. Komissiyanın katibi alınan bülletenlərin sayını nümayiş protokollarında və səsvermə günün Qeydlər kitabının 6-7-ci vərəqinə daxil edir.

- ☐ Yoxlayın ki, seçki qutuları boşdur. Əsas və aparılası seçki qutularını fərdi nömrəyə malik möhürlə möhürləyin. Komissiyanın katibi seçki qutunun möhürünün nömrələrini və möhürlənmə vaxtını səsvermə günün Qeydlər kitabının 4-cü vərəqinə daxil edir.

- Hər bir qeydiyyatçıya verin: 300-seçicilərə (seçicilərin xüsusi həmçinin seçicilərin qeydiyyatçılarından birinə verin), müvafiq növün seçki bülletenlərinin bir bloknotunu, markirovka mayesini, qeydiyyatçının möhürünü. Komissiyanın katibi qeydiyyatçıların möhürlərinin nömrələrini səsvermə günün Qeydlər kitabının 3-cü vərəqinə daxil edir.

Nəzərə alın!

- ✓ Qeydiyyatçılar bloknotda seçki bülletenlərinin sayının düzgünlüyünü yoxlamalıdır, bundan sonra qeydiyyatçılarla birlikdə seçki bülletenlərinin bloknotunun ilkvərəqində mövcud olan təhvil-təslim aktına imza atmalısınız.
- ✓ Əgər, qeydiyyatçıların möhürü lazımı saydan az olarsa və yaxud möhür zədələnibsə, qeydiyyatçıların sayını azaldın.
- ✓ Qeydiyyatçıların masasına zəif görən seçicilər üçün böyüdücü linza və kor seçicilər üçün xüsusi çərçivə yerləşdirin.

-
- Axının nizamlayıcısına markirovkanı yoxlayan ultrabənövşəyi fənər verin.

-
- Seçki qutusunda və zərflərə nəzarət edən komissiya üzvünə xüsusi zərflər və əsas seçki qutusunu təhvil verin;

-
- Komissiya üzvlərinə materialların verilməsindən dərhal sonra, səsvermə başlananadək komissiya katibi ilə birlikdə (birinci seçicinin göstəricilərindən başqa) yoxlama vərəqlərinin özünün surətini çıxaran formanı doldurun. Diqqət yetirin ki, komissiyanın bütün üzvləri yoxlama vərəqinə imza atsınlar.

Saat 08:00-dan

- Seçki məntəqəsinə birinci seçici gələn kimi qeydiyyatdan keçir və seçki bülleteni/bülletenləri götürür. Bundan sonra komissiya katibinə göstəriş verin ki, birinci seçicinin göstəricilərini (adı, soyadı və Gürcüstan vətəndaşının şəxsi nömrəsini) yoxlama vərəqinə daxil etsin və birinci seçiciyə imzaladırsın. Komissiya katibi birinci seçicinin göstəricilərini səsvermə günün Qeydlər kitabına 4-cü vərəqinə daxil edir.
Yoxlama vərəqinin bir nüsxəsini əsas seçki qutusuna, ikinci nüsxəsini aparılacaq seçki qutusuna (onun mövcudluğu təqdirdə) yerləşdirin, lakin üçüncü nüsxəsini saxlayın.

-
- Birinci seçici qeydiyyatdan keçdikdən sonra Dairə Seçki Komissiyasına telefon vasitəsilə əsas seçki qutusunun və aparılacaq seçki qutusunun (mövcud olduğu təqdirdə) möhürlənməsi, yoxlama vərəqənin/vərəqlərinin müvafiq seçki qutusu/qutularına atılması və səsvermənin başlanması haqqında məlumat verin.

Səsvermə prosesin gedişi zamanı nəzərə alın:

- Əgər markirovkanı yoxlayan xüsusi alət aşkar edər ki, seçici artıq markirovka edib, ona səsvermədə iştirak etmək qadağan ediləcək. Komissiya katibi seçicinin kimliyini səsvermə günün Qeydlər kitabının 4-cü vərəqinə daxil edir.

- Seçisi səsvermədə iştirak edir, əgər seçicinin müvafiq siyahısında Gürcüstan vətəndaşının şəxsi nömrəsi, cinsi və foto şəkli ilə siyahıda olan məlumatlarla üçü tam uyğun gəlsə (adı, soyadı, doğum tarixi, ünvanı).
- Əgər seçicinin qeydiyyatçısı seçicinin üzünü təqdim olunan sənədlərdə və ya seçicilərin siyahısında olan fotosəkilini bir-birinə uyğun gəlmədiyini hesab edərsə, o qeyd olunanın uyğun olmadığını təsdiq etmək üçün sizə yaxınlaşmalıdır.

Əgər uyğunsuzluğu təsdiq edərsizsə, komisiya katibinə səsvermə günün qeydlər kitabına müvafiq qeyd etməsini söyləyin (seçicinin adını, soyadını və seçicinin siyahısında onun sıra nömrəsini qeyd etməklə). Bu qeydi komissiya katibi ilə birlikdə imzanızla təsdiq edin. Komissiya katibi qeydioyyat kitabına onun imzası ilə təsdiq olunan seçici tərəfindən təqdim olunan fotosurətini əlavə etməlidir.

Əgər uyğunsuzluğu təsdiq etməsəniz, seçicinin qeydiyyatçısının səsvermə günü Qeydlər kitabına öz fərqli fikrini daxil etməyə hüququ var. Komissiya katibi səsvermə günü Qeydlər kitabına müvafiq qeyd etməlidir (seçicinin adını, soyadını və seçicinin siyahısında onun sıra nömrəsini qeyd etməklə). Bu qeydi komissiya katibi ilə birlikdə imzanızla təsdiq edin. Qeydiyyatçı və komissiya katibi bu qeydi imzaları ilə təsdiq etməlidirlər. Komissiya katibi səsvermə günün Qeydlər kitabına onun imzası ilə təsdiq olunan seçici tərəfindən təqdim olunan fotosurətini əlavə etməlidir.

Yuxarıda qeyd olunan prosesi yerinə yetirdikdən sonra seçiciyə səsvermədə iştirak etmə hüququnu verin.

- Əgər seçici proseduru keçməkdən imtina edərsə, səsvermədə iştirak etmə hüququnu verməyin.
- Əgər səsvermə prosesində aşkar olsa ki, seçici seçki siyahısında digər seçicinin soyadının kənar qrafada imza atıb, bu cür halda imza atılan seçicinin soyadının qrafasında imza atmalıdır. Həmçinin qeydiyyatçıya bu barədə izahat (seçicinin adını, soyadını və seçicinin siyahıdakı sıra nömrəsini göstərməklə) yazmasını bildirin.
- Əgər seçici və ya Məntəqə Seçki Komissiyasının üzvü tərəfindən bülleten korlanarsa, onda onun kənarlarını kəsib və korlanmı yazılmalıdır, imza atın və ayrı saxlayın.
- Əgər seçici seçki bülletenini müstəqil doldura bilmirsə, diqqət yetirin ki səsvermə kabinasına kömək etmək üçün seçki komissiya üzvü, namizədi, seçki subyektinin nümayəndəsi, pressa və kütləvi informasi vasitəsinin nümayəndəsi və müşahidəçi dəvət olunmasın. Seçici üçün yuxarıda qeyd olunanlardan başqa hər bir şəxs kömək edə bilər.
- Əgər seçici fiziki vəziyyətinə görə (yuxarı əzələləri olmadığı) səsvermə prosedurunu müstəqil yerinə yetirə bilmirsə, belə halda qeydiyyatçının yadına salın ki, seçiciyə seçki bülletenini verərkən müvafiq siyahının "seçicinin imzası" qrafayasına "fiziki şəxs" qeyd etsin və onu imzası ilə təsdiqləsin.
- Vahid siyahıda "xaricdə yerləşir" və yaxud "konsulluq qeydiyyatındadır" statusa malik olan seçici, səsvermədə ümumi qaydada iştirak edir.

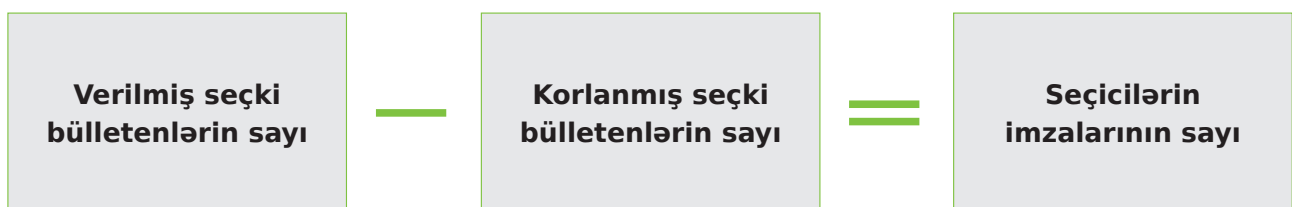
Saat 09:00-dan

- ☐ Püşkatama yolu ilə müəyyənləşdirilmiş komissiyanın 2 nəfər üzvünə aparılasi seçki qutusunun vasitəsilə səsvermə keçirməyi həvalə edin və onlara verin:
 - ☐ Aparılasi seçki qutusunun siyahısını;
 - ☐ Seçicilər qeydiyyatçısı tərəfindən imza və qeydiyyatçının möhürü ilə təsdiq olunmuş lazımi sayda müvafiq növün seçki bülletenləri;
 - ☐ Xüsusi zərfləri (aparılasi seçki qutusunun siyahısında olan seçicilərə uyğun olaraq);
 - ☐ Möhürlənmiş aparılasi seçki qutusu, ora nəzarət vərəqi yerləşdirilməlidir;
 - ☐ Aparılasi seçki qutusunun kəsiyini möhürləmək üçün möhür (aparılasi seçki qutusu aparılasi seçki qutusunun vasitəsilə səsvermə bitdikdən sonra möhürlənir).

Komissiya katibinə səsvermə günün Qeydlər kitabının 4-cü vərəqində aparılasi seçki qutusunu apara komissiya üzvləri üçün veriləsi seçki bülletenlərinin sayını, həmçinin aparılasi seçki qutusunun seçki məntəqəsindən aparılan vaxtı qeyd edir.

Saat 10:00, 12:00, 15:00 və 17:00-da

Qeydiyyatçılardan xahiş edin ki, səsvermə prosesinə mane olmadan, seçicilərin siyahılarında seçicilərin imzaları və onlar tərəfindən verilmiş bülletenlərin sayını (komissiyanın sədrinə verilmiş korlanmış seçki bülletenlərin sayı daxil olmaqla) saysınlar. Verilmiş seçki bülletenlərin sayını müəyyən etmək komissiya sədrindən alınmış seçki bülletenlərinin sayına qeydiyyatçıda qalan seçki bülletenlərinin sayına müqayisə etməklə mümkündür. Məlumatların düzgünlüyünü sonrakı formula ilə yoxlayın:

Əgər göstəricilər arasında fərq aşkar edilərsə, seçicilərin qeydiyyatçısı dərhal izahat yazmalıdır, bu izahatı səsvermə nəticələrin yekun protokolunu doldurarkən ona əlavə olunmasını nəzərə alın.

Hər bir qeydiyyatçı tərəfindən saat 10:00, 12:00, 15:00, 17:00-da alınan imzaların sayını onlar tərəfindən yazılmış izahatı (mövcud olduğu təqdirdə) nəzərdə tutaraq cəmləşdirin və məlumatları dərhal Dairə Seçki Komissiyasına qısa mesajla (sms-lə) göndərin.

Saat 12:00 və 17:00-da seçicilər siyahısında sayılmış seçkidə iştirak edən seçicilərin imzalarının sayını komissiya katibi Qeydlər kitabının 6-7-ci və səsvermə nəticəsinin nümayiş protokollarına daxil edir.

Saat 20:00-a dək

Aparılası seçki qutusu seçki məntəqəsinə saat 20:00-da gec olmayaraq qaytarılmalıdır. Aparılası seçki qutusu seçki məntəqəsinə qaytarıldıqda komissiya katibinə aparılası qutunun siyahısında imzaların, istifadə edilməmiş və ya korlanmış seçki bülletenlərin və xüsusi zərflərin sayının düzgünlüyünü yoxlamasını söyləyin. Uyğunsuzluq aşkar olduğu təqdirdə aparılası seçki qutusunu aparan komissiya üzvləri izahat yazmalıdırlar səbəbi göstərməklə. İzahatda qeyd olunan məlumatları səsvermə nəticələrin yekun protokolunu doldurarkən nəzərə alın.

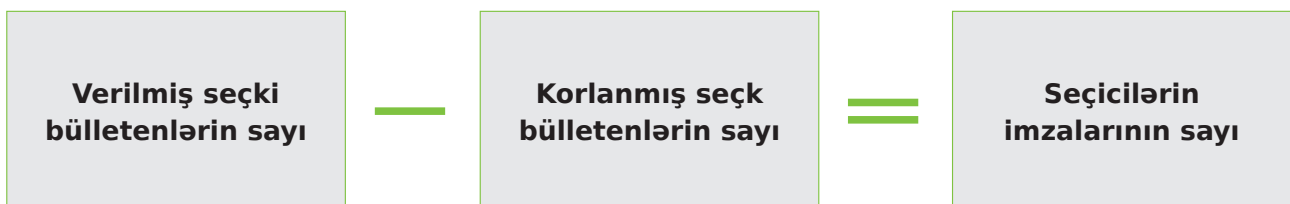
İstifadə olunmamış seçki bülletenlərin və xüsusi zərflərin küncələrini kəsin, yazın korlanmışdır və imza atın. Komissiya katibinə seçicilərin imzalarının sayını aparılası seçki qutusunun siyahısında, istifadə edilməmiş seçki bülletenlərin sayını, həmçinin seçki məntəqəsində qutunun qaytarılma vaxtını Qeydlər kitabının 4-cü vərəqinə daxil edir.

Saat 20:00 -dan seçki qutusunun açılmasına qədər

- ☐ Saat 20:00-da seçkilərin başa çatdığını elan edin. Komissiya üzvlərindən birinə növbədə dayanmış seçiciləri saymağı həvalə edin (mövcud olduğu təqdirdə). Komissiya katibi qeyd olunan məlumatı səsvermə günün Qeydlər kitabının 4-cü vərəqinə daxil edir. Səsvermə başa çatdıqdan sonra seçki məntəqəsinin qapısını bağlayın və qutunun kəsiyini möhürləyin.
- ☐ Komissiya katibinə səsvermə günün Qeydlər kitabının 26-cı və 27-cü vərəqində səsəslərin sayılma vaxtında səsvermə binasında olan şəxsləri göstəricilərini daxil etməsini tapşırı.
- ☐ Səsvermə başa çatdıqdan sonra püşkatma keçirilənədək, hər bir qeydiyyatçıya tapşırı ki, verilmiş seçki bülletenlərinin sayını (aparılası seçki qutusunun siyahısına uyğun olaraq verilmiş bülletenləri nəzərə alaraq), korlanmış seçki bülletenlərinin sayını, seçicilərin imzalarının sayını onların əlində olan vahid və xüsusi siyahılarda (onlar tərəfindən yazılmış izahatlarda qeyd olunan məlumatları nəzərə alaraq) və aparılası seçki qutunun siyahısında (aparılası seçki qutunu aparan komissiya üzvləri tərəfindən yazılmış izahatlarda qeyd olunan məlumatları nəzərə alaraq) hesablasınlar.

Verilmiş seçki bülletenlərin sayını müəyyən etmək komissiya sədrindən alınmış seçki bülletenlərinin sayına qeydiyyatçıda qalan seçki bülletenlərinin sayına müqayisə etməklə mümkündür.

Məlumatların düzgünlüyünü sonrakı formula ilə yoxlayın:

Əgər bərabərlik arasında fərqlik aşkar edilsə, seçicilərin qeydiyyatçısına yenidən saymağı və miqdarını dəqiqləşdirməyi həvalə edin. Əgər bərabərlik arasında fərqlik yenidən aşkar edilsə, qeydiyyatçıdan izahat yazmağı xahiş edin, lakin orada qeyd olunan məlumatları səsvermə günün nəticələrinin yekun protokollarına əlavə edilməsini nəzərə alın.

☐ Yuxarıda göstərilən məlumatları müəyyən etdikdən sonra, qeydiyyatçıları səsvermədə iştirak edən seçicilərin bərabərlik məlumatlarını (qadınların sayı) bütün növ siyahıda saymağa tapşırıq verin. Məlumatları Dairə Seçki Komissiyasına verin.

☐ Səsvermə prosedurlarını başlamaq məqsədilə, komissiya üzvləri arasında dörd sayıcını seçmək üçün püşkatma keçirin. Komissiya katibi püşkatma nəticələrini səsvermə günün qeydlər kitabının 3-cü vərəqinə daxil edir.

☐ Püşkatma yolu ilə məntəqədə olan seçki subyektinin nümayəndəsindən 2 nəfərdən çox olmayaraq, nümayəndə seçin, bunlar isə sayıcılarla birlikdə həqiqi və batil olunmuş seçki bülletenlərinin hesablanması prosesində iştirak edirlər. Yadda saxlayın ki, o seçki subyektlərinin nümayəndələri püşkatmada iştirak etmirlər, hansılar tərəfindən ki, təyin olunmuş komissiya üzvləri püşkatma ilə seçilmiş sayıcılardılar. Komissiya katibi püşkatma nəticələrini səsvermə günün Qeydlər kitabının 3-cü vərəqinə daxil edir.

☐ Əgər müşahidəçilər öz tərkiblərindən, qarşılıqlı razılaşma əsasında müşahidəçilər arasında 2 nəsarətçini seçmək üçün püşkatma keçirin. Komissiya katibi müvafiq məlumatları səsvermə günün Qeydlər kitabının 3-cü vərəqinə daxil edir.

☐ Sayıcılara göstəriş verin ki, seçicilərin vahid siyahısında, xüsusi siyahıda və aparılası seçki qutusunun siyahısında (mövcud olduğu təqdirdə) seçicilərin imzalarının sayını saysınlar.

Komissiya katibi sayıcılar tərəfindən sayılmış seçicilərin imzalarının sayını, seçicilərin qeydiyyatçıları tərəfindən yazılmış izahatlarda qeyd olunan göstəriciləri nəzərə alaraq (mövcud olduğu təqdirdə), səsvermə günün Qeydlər kitabının 6-7-ci səhifəsinə və nümayiş protokollarına daxil edir

☐ Komissiya katibinə göstəriş verin ki, seçicilərin vahid, xüsusi və aparılası seçki qutusunun siyahıları (mövcud olduğu təqdirdə) masaüstü versiyasını, istifadə edilməmiş və korlanmış bülletenləri ayrı-ayrı paketlərə yerləşdirsin. Komissiya katibi paketə yerləşdirmədikdən istifadə edilməmiş bülletenlərin küncələrini kəsməlidir.

☐ Sayıcılara göstəriş verin ki, seçicilərin vahid, xüsusi və aparılası seçki qutusunun siyahılarının masaüstü versiyasını, istifadə edilməmiş və korlanmış bülletenlərinin paketlərini və seçicilərin qeydiyyatçıların möhürlərini ayrı-ayrılıqda möhürləsinlər.

Möhür zolunu sayıcılarla birlikdə imzalayın. Möhürlənmiş zərfin üzərində Dairə və Məntəqə Seçki Komissiyasının adını, nömrəsini, seçki sənədlərinin növünü yazın.

Seçki qutusunun açılması, səsvermə nəticələrinin yekun protokolunun doldurulması

- ☐ Seçki qutusunun, eləcə də aparılacaq seçki qutusunun (mövcud olduğu təqdirdə), möhürünün bütövlüyünü yoxlayın.

 - ☐ İlk növbədə, aparılacaq seçki qutusunu (mövcud olduğu təqdirdə) açın. Sayıcılar seçki qutusunda yoxlama vərəqinin mövcudluğunu yoxlayırlar və komissiyada müqayisə məqsədilə saxlanılmış yoxlama vərəqinə oxşarlığını müəyyən edirlər.

 - ☐ Əsas seçki qutusunu açın. Sayıcılar seçki qutusunda yoxlama vərəqinin mövcudluğunu yoxlayırlar və onun həqiqiliyini təsdiq etmək məqsədilə onu komissiyada müqayisə etmək üçün saxlanılmış yoxlama vərəqi ilə müqayisə edirlər.

 - ☐ İstisna halında yaradılmış seçki məntəqəsinin seçki qutusunu (mövcud olduğu təqdirdə) açın. Sayıcılar seçki qutusunda yoxlama vərəqinin mövcudluğunu yoxlayırlar və onun həqiqiliyini təsdiq etmək məqsədilə onu komissiyada müqayisə etmək üçün saxlanılmış yoxlama vərəqi ilə müqayisə edirlər.

 - ☐ Əgər hər şey öz qaydasında olarsa sayıcılar əsas, aparılacaq və istisna halında yaradılmış seçki məntəqəsinin seçki qutusundan tökülmüş zərfləri bir-birinə qarışdırırlar.

 - ☐ Yoxlama vərəqlərini möhürləyin. Möhürlənmiş paketə seçki məntəqəsinin adını, nömrəsini, sənədlərin növünü paketin üzərində qeyd edin və imzalayın.

 - ☐ Sayıcılara göstəriş verin ki, seçki bülletenləri çeşidləsinlər.
-

Nəzərə alın!

- ✓ Birinci sayıcı: xüsusi zərfdən seçki bülletenini/bülletenlərini çıxarır; seçki bülletenlərinin düzgünlüyünü yoxlayır; kimə səs verildiyini elan edir; eyni növdə seçki bülletenini ikinci sayıcıya, ikinci növü-üçüncü sayıcıya verir; batıl sayılmış seçki bülletenləri, şübhəli hesab olunan seçki bülletenləri və müəyyən olunmamış nümunənin bülletenləri dördüncü sayıcıya verir; xüsusi zərfləri ayrıca qoyur.
- ✓ Sayıcılar: bülletenləri ayrı-ayrılıqda düzülür, hər bir seçki subyektinə verilmiş səsə uyğun olaraq; müəyyən olunmamış nümunənin bülletenlərini; batıl hesab olunmuş bülletenləri; şübhəli hesab olunan bülletenləri.

Komissiya ilə birlikdə şübhəli sayılan seçki bülletenlərinə bir-bir baxın (mövcud olduğu təqdirdə). Qərar səs çoxluğu ilə qəbul olunur. Səslərin bərabərliyi halda komissiya sədrinin səsi həlledicidir.

-
- ☐ Sayıcılara göstəriş verin ki, batil hesab olunmuş bülletenləri və hər bir seçki subyektinə verilmiş səsləri/seçki bülletenlərini hesablasınlar.
-

- ☐ Hər bir seçki subyekti tərəfindən alınan səslərin və batil bülletenlərin sayını və komissiya katibi ilə məlumatların düzgünlüyünü yoxlayın. Komissiya katibi alınan nəticəni səsvermə günün Qeydlər kitabının 6-7-ci vərəqinə və səsvermə nəticələrin nümayiş protokoluna daxil edir.
-

- ☐ Sayıcılara göstəriş verin ki, paketləşdirib möhürləsinlər: batil seçki bülletenlərini (digər seçki məntəqəsi üçün ayrılmış bülletenlər ayrıca möhürlənir, mövcud olduğu təqdirdə), hər bir seçki subyektinə məxsus olan seçki bülletenlərini.

Hər bir seçki subyektinə məxsus olan seçki bülletenlərinin paketlərinə Dairə və Məntəqə Seçi Komissiyasının adını nömrəsini, seçki subyektlərinin göstəricilərini (adı və soyadı) və seçki bülletenlərinin sayını qeyd edin.

Batil seçki bülletenlərinin paketlərinə Dairə və Məntəqə Seçki Komissiyalarının adı və nömrəsi, seçki bülletenlərinin növü və sayı qeyd olunmalıdır.

Paketlərin möhür zolunda sayıcılarla birlikdə imza atın.

-
- ☐ Komissiyanın katibi sizinlə razılaşma əsasında, səsvermənin nəticələrinin yekun protokollarını doldurur. Səsvermənin nəticələrinin yekun protokollarını tərtib edərkən qeydiyyatçıların izahatlarında (mövcud olduğu təqdirdə) göstərilən göstəricilər nəzərə alınmalıdır.

Komissiyanın bütün üzvü səsvermə nəticələrinin yekun protokollarını imzalamağa məcburdur, bununla onların seçki məntəqəsində olduqları təsdiqlənir. Səsvermə nəticələrinin yekun protokolları komissiyanın xüsusi möhürü ilə təsdiqləməlisiz.

Komissiya katib səsvermə nəticələrinin yekun protokollarını Qeydiyyat jurlanında verilmiş sənədlərin hissəsində qeydiyyatdan keçirir.

Nəzərə alın! səsvermə nəticələrinin yekun protokollarında daxil olunmuş göstəriciləri düzəltmək qadağandır.

Səsvermə nəticələrinin yekun protokolu və dəyişirilmə protokolunun tərtib edilmə qaydası Məntəqə Seçki Komissiya üzvlərinin dərslük təlimatında - III hissə, III hissə "Səsvermə nəticələrinin yekun protokolunun tərtib edilməsi" yarıməndinə baxın.

- ☐ Seçki nəticələrini yekun protokollarının fotosurətini verərkən (istənilən halda) katiblə birlikdə imza atmalı və komissiyanın xüsusi möhürü ilə təsdiq etməlisiniz. Fotosurəti alan şəxs Qeydlər kitabında onun almasını imzası ilə təsdiqləyir.

Nəzərə alın! Səsvermə nəticələrinin yekun protokolları/dəyişirilmə protokolları ilə əlaqədar komissiya üzvlərinin izahatları (mövcud olduğu təqdirdə), tələb olunma əsasında Dairə Seçki Komissiyası tərəfindən tələb olunduqdan 2 gün ərzində verilir.

- ☐ Komissiyanın xüsusi möhürünü ayrı-ayrı zərflərdə möhürləyin (komissiyanın xüsusi möhürünün möhürlənmiş zərfinə komissiyanın bütün üzvləri imza atırlar); səsvermə günün Qeydlər kitabı ərizə/şikayətlərlə birlikdə.

Yadda saxlayın! Qeydiyyat jurnalı və səsvermə nəticələrinin yekun protokolları möhürlənmiş.

- ☐ Möhürlənmiş seçki sənədini böyük qutuya/torbaya yerləşdiri və Dairə Seçki Komissiyasına aparın. Qutudan/torbadan ayrı səsvermə nəticələrinin yekun protokollarını, dəyişirilmə protokolları ilə birlikdə (mövcud olduğu təqdirdə) və qeydiyyat jurnalını, komissiya üzvlərinin izahatlarla birlikdə (mövcud olduğu təqdirdə), həmçinin seçki gününün Qeydiyyat kitabını və ərizə-şikayətlərin möhürlənmiş paketlərini aparın.

Nəzərə alın!

Məntəqə Seçki Komissiya sədri ərizə/şikayətə (mövcud olduqda) dərhal müvafiq reaksiya etməyə və mövcud olan pozuntunu aradan qaldırmağa məcburdur.

Səsvermə günün ərizə/şikayətlərlə bağlı komissiya sədri tərəfindən həyata keçiriləsi səlahiyyətləri detallı olaraq seçki komissiya üzvlərinin dərslik təlimatının IV hissində baxın.

Səsvermə günü (31 oktyabr)
Məntəqə Seçki Komissiya katibinin səlahiyyətləri

Saat 07:00 - 08:00

- ☐ Seçki məntəqəsi açılarkən komissiya sədrindən seçkilər gününün Qeydlər kitabını, Qeydiyyat jurnalını, səsvermə nəticələrinin yekun protokollarını və nümayiş protokollarını təhvil alın. Səsvermə nəticələrinin yekun protokolunu seçki məntəqəsində gözəçarpan yerə asın.

- ☐ Səsvermə günün Qeydlər kitabının birinci və ikinci səhifələrinə seçki məntəqəsinin açılışı zamanı səsvermə binasında olmaq hüququna malik şəxslərin adı və soyadını (onları seçən/təyin edən subyektləri göstərməklə), həmçinin səsvermə binasında olmaq hüququna malik olan bütün digər şəxslərin adı və soyadını (onları təqdim edən təşkilatı və seçki subyektləri göstərməklə) daxil edin və imza ilə təsdiqləyin.

Səsvermə günün Qeydlər kitabının ikinci, həmçinin lazım gəldikdə 10-cu və sonrakı səhifəsinə seçki məntəqəsinin açılışından sonra səsvermə binasında təqdim olunmuş komissiya üzvünün, səsvermə binasında olmaq hüququna malik olan digər şəxslərin göstəricilərini, səsvermə binasında daxil ola vaxtını göstərməklə daxil edin və onları imza ilə təsdiqləyin.

- ☐ Komissiyanın sədri tərəfindən komissiyanın xüsusi möhürü və qeydiyyatçıların möhürləri ilə möhürlənmiş paketi açdıqdan sonra, qeyd olunmuş möhürün nömrələrini səsvermə günün Qeydlər kitabının 9-cu səhifəsində qeyd edin.

- ☐ Komissiya üzvləri arasında funksiyaların bölüşdürülməsi üçün püşkatmanın nəticələrini səsvermə gününün Qeydlər kitabının 3-cü səhifəsinə daxil edin.

Nəzərə alın!

- ✓ Əgər komissiya üzvü püşkatma ilə verilmiş funksiyanı yerinə yetirilməsindən imtina edərsə, onun göstəricilərini səsvermə günün Qeydlər kitabının 25-ci səhifəsinə daxil etməlisiz.
- ✓ Komissiya üzvü püşkatma ilə müəyyən olunmuş funksiyalarının digər üzvləri üçün müvəqqəti olaraq verildikdə, məlumat səsvermə günün Qeydlər kitabının 5-ci səhifəsində daxil olmalıdır.

- ☐ Səsvermə günün Qeydlər kitabının 6-7-ci vərəqəsinə və səsvermə nəticələrinin nümayiş protokoluna seçicilərin vahid siyahısında və aparılacaq seçki qutusu siyahısında (mövcud olduğu təqdirdə) mövcud olan seçicilərin sayını daxil edin. Səsvermə bitdikdən sonra xüsusi siyahıda seçicilərin sayahısını nümayiş protokoluna və səsvermə günün Qeydlər kitabına daxil edin.

- ☐ Götürülmüş seçki büləteninin sayını seçki gününün Qeydiyyat kitabının 6-7-ci səhifəsində və səsvermə nəticələrinin nümayiş protokollarında göstərin.

- ☐ Seçki qutusunun möhürlənmə vaxtını və seçki qutularının möhürlənməsinin fərdi nömrələrini səsvermə günün qeydlər kitabının 4-cü səhifəsində qeydə alın.

- ☐ Səsvermə günü Qeydiyyat kitabının 3-cü və 9-cu səhifələrində hər bir seçicinin qeydiyyatçıya verdiyi möhür nömrəsini qeyd edin.
-
- ☐ Səsvermə başlanana qədər komissiyanın sədri ilə birlikdə (birinci seçicinin göstəricilərindən başqa) yoxlama vərəqinin öz surətini çıxartma formasını doldurmaq tövsiyyə edilir. Ona da diqqət yetirin ki, komissiyanın iştirak edən bütün üzvləri yoxlama vərəqəsində imza atsınlar.
-

Saat 08:00-dan

- ☐ Seçki məntəqəsinə birinci seçici gələn kimi qeydiyyatdan keçirin, bülleten götürün və bundan sonra birinci seçicinin göstəricilərini (adı, soyadı və Gürcüstan vətəndaşının şəxsi nömrəsi) yoxlama vərəqinə daxil edin və ona imza atdırın. Birinci seçicinin göstəricilərin Qeydlər kitabının 4-cü səhifəsinə daxil edin.

Səsvermə prosesinin gedişatını nəzərə alın:

- ✓ Əgər markirovkanı yoxladıqda aşkar olunur ki, seçicidə markirovka vardır, onun kimliyinin seçkilər günün Qeydlər kitabının 4-cü səhifəsinə daxil edin.
 - ✓ Əgər seçicinin surətinin və təqdim etdiyi sənədlə/sənədlərlə/ seçicinin siyahısında olan fotosəkilin bir- birinə uyğun olmadığı hesab olunsa, müvafiq məlumatları seçkilər günün Qeydlər kitabının 29-31-ci səhifələrində qeyd edin və imza ilə təsdiqləyin. Qeydlər kitabına sizin tərəfinizdən imza ilə təsdiqlənmiş seçici tərəfindən təqdim edilmiş şəxsiyyət vəsiqəsini təsdiq edən sənədin fotosurətini əlavə edin.
-

Saat 09:00-dan

- ☐ Aparılası seçki qutusunun daşıyıcıları olan komissiya üzvlərinə neçə ədəd seçki bülleteni verildiyini və seçki məntəqəsindən aparılası seçki qutusunun aparılma vaxtını Qeydlər kitabının 4-cü səhifəsində qeyd edin.
-

Saat 12:00-da

- ☐ Qeydiyyatçılar tərəfindən sayılmış seçkilərdə iştirak edən seçicilərin imzalarının sayını Qeydlər kitabının 6-7-ci səhifəsinə və səsvermə nəticələrinin nümayiş protokoluna daxil edin.
-

Saat 17:00

- ☐ Qeydiyyatçılar tərəfindən sayılmış seçkilərdə iştirak edən seçicilərin imzalarının sayını Qeydlər kitabının 6-7-ci səhifəsinə və səsvermə nəticələrinin nümayiş protokoluna daxil edin.
-

Saat 20:00-a kimi

- ☐ Aparılası seçki qutunun seçki məntəqəsinə gəldikdə komissiya katibinə aparılası qutunun siyahısında imzaların, istifadə edilməmiş və ya korlanmış seçki bülletenlərin və xüsusi zərflərin sayının düzgünlüyünü yoxlamasını söyləyin. Uyğunsuzluq aşkar olduğu təqdirdə aparılası seçki qutusunu aparan komissiya üzvləri izahat yazmalıdırlar səbəbi göstərməklə. İzahatda qeyd olunan məlumatlar səsvermə nəticələrin yekun protokolunun məlumatlarında nəzərə alınmalı və əlavə olunmalıdır.

Seçicilərin imzalarının sayını aparılasi seçki qutusunun siyahısında, istifadə edilməmiş seçki bülletenlərin sayını, həmçinin Seçki Məntəqəsində qutunun gətirilmə vaxtını Qeydlər kitabının 4-cü səhifəsinə daxil edin.

Saat 20:00-dan -qutunun açılışınadək

- ☐ Səsvermə günün Qeydlər kitabının 4-cü səhifəsinə saat 20:00-dək növbədə duran seçicilərin sayını (mövcud olduğu təqdirdə) daxil edin.
- ☐ Səsvermə günün Qeydlər kitabının 26-cı və 27-ci səhifələrində səsvermə binasında olan bütün komissiya üzvünün adı və soyadını (onları seçən/təyin edən subyektləri göstərməklə), həmçinin səsvermə binasında olma hüququna malik olan bütün digər şəxsin adı, soyadı (onların təqdimetdiyi təşkilatın və yaxud seçki subyektini göstərməklə) daxil edin və imza ilə onları təsdiqləyin.
- ☐ Səsvermə günün Qeydlər kitabının 3-cü səhifəsində qeyd edin:
 - ☐ Komissiya üzvləri arasında püşkatma ilə sayıcıların funksiyalarının bölüşdürülmə nəticələri;
 - ☐ Püşkatma ilə seçilmiş seçki subyektlərinin nümayəndələrinin göstəricilərini, hansılar ki, sayıcılarla birlikdə həqiqi və ya batil seçki bülletenlərin sayılması prosesində iştirak edirlər;
 - ☐ Seçki bülleteninin sayılması prosesini nəzarət etmək üçün müşahidəçilərdən seçilmiş nəzarətçilərin göstəricilərini.

Nəzərə alın!

Əgər komissiya üzvü və ya seçki subyektlərinin nümayəndəsi püşkatma ilə verilmiş funksiyanı yerinə yetirməkdən imtina edərsə, onun göstəricilərini səsvermə günün Qeydlər gününün 25-ci səhifəsinə daxil edin.

- ☐ Sayıcılar tərəfindən sayılmış seçicilərin imzaların sayını, qeydiyyatçılar tərəfindən yazılmış izahatda qeyd olunmuş göstəriciləri nəzərə alaraq (mövcud olduğu təqdirdə), səsvermə günün Qeydlər kitabının 6-7-ci səhifəsinə və nümayiş protokoluna əlavə edin.
- ☐ Seçicilərin vahid siyahısının, xüsusi və aparılasi seçki qutusunun siyahısının (mövcud olduğu təqdirdə) seçki versiyalarını, istifadə edilməmiş və korlanmış seçki bülletenlərini ayrı-ayrı paketlərə yerləşdirin. Paketə yerləşdirərkən istifadə edilməmiş seçki bülletenlərinin küncələrini kəsin.
- ☐ Seçicinin təqdim etdiyi şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlə/ seçicinin siyahısında olan fotosəkilin bir- birinə uyğun olmadığı sənədlərin sayını qeyd edin. Qeyd olunan məlumatları, həmçinin şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin fotosuratının sayını səsvermə günün Qeydlər kitabının 31-ci və səhifəsinə qeyd edin. Şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin fotosuratını möhürləyin. Möhürlənmiş paketə seçki məntəqəsinin adını, nömrəsini, sənədin növünü qeyd edin və möhür zolağını imzalayın.

Seçki qutusunun açılması, səsvermə nəticələrinin yekun protokolunun tərtibi

- ☐ Sayıcılar tərəfindən batıl seçki bülletenlərini və seçki subyekti tərəfindən alınmış səslerin saylarını hesabladıqdan sonra, komissiya sədri ilə birlikdə məlumatların düzgünlüyünü yoxlayın. Alınan nəticələri səsvermə günün Qeydlər kitabının 6-7-ci səhifəsinə və səsvermə nəticələrinin nümayiş protokollarının daxil edin (başqa seçki məntəqəsinə mənsub batıl seçki bülletenlərinin sayını yalnız Qeydlər kitabında göstərilir).

- ☐ Komissiyanın sədri ilə razılaşmaqla səsvermə nəticələrinin yekun protokollarını doldurun. Səsvermə nəticələrinin yekun protokollarını doldurarkən qeydiyyatçıların izahatlarında (mövcud olduğu təqdirdə) qeyd olunan göstəricilər nəzərə alınmalıdır.

Komissiyanın bütün üzvü səsvermə nəticələrinin yekun protokollarına imza atmağa borcludur, bununla onların seçki məntəqəsində olması təsdiqlənir. Səsvermə nəticələrinin yekun protokollarını komissiyanın xüsusi möhürü ilə təsdiqləyin.

Səsvermə nəticələrinin yekun protokollarını Qeydiyyat jurnalının verilmiş sənədlərin hissəsində qeyd edin.

Nəzərə alın!! Səsvermə nəticələrinin yekun protokollarına daxil edilmiş göstəriciləri düzəltmək qadağandır.

Səsvermə nəticələrinin yekun protokollarını və dəyişirilmə protokollarının tərtib edilmə qaydası Məntəqə Seçki Komissiya üzvlərinin dərslük təlimatında - III hissə, III hissə "Səsvermə nəticələrinin yekun protokolunun tərtib edilməsi" yarım-bəndinə baxın.

- ☐ Seçki nəticələrini yekun protokollarının fotosurətini verərkən (istənilən halda) katiblə birlikdə imza atmalı və komissiyanın xüsusi möhürü ilə təsdiq etməlisiniz. Verilmiş fotosurəti Qeydlər kitabında daxil edin. Fotosurətin alınmasını alan şəxsə imzası ilə təsdiqlədin.

Nəzərə alın! Səsvermə nəticələrinin yekun protokolları/dəyişirilmə protokolları ilə əlaqədar komissiya üzvlərinin izahatları (mövcud olduğu təqdirdə), tələb olunma əsasında Dairə Seçki Komissiyası tərəfindən tələb olunuqdan 2 gün ərzində verilir.

- ☐ Səsvermə nəticələrinin yekun protokollarını doldurarkən və fotosurətlərin verilməsindən sonra səsvermə günün Qeydlər kitabını və Qeydiyyat jurnalını bağlayın, sizin və komissiya sədrinin imzası və Məntəqə Seçki Komissiyasının möhürü ilə təsdiq edin.

NƏZƏRƏ ALIN!

Qeydiyyat jurnalında və səsvermə günün Qeydlər kitabının 21-ci – 24-cü səhifələrində səsvermə günün hər bir daxil olan ərizə/şikayəti qeydə alın və ərizəçi/şikayətçiye arayışı verin, orada ərizə/şikayətin alınma tarixi, vaxtı və qeydiyyat nömrəsi qeydə alınır. Arayışı imza ilə təsdiqləyin.

Səsvermə günün ərizə/şikayətlərlə bağlı komissiya sədri tərəfindən həyata keçiriləsi səlahiyyətləri detallı olaraq Məntəqə Seçki Komissiya üzvlərinin dərslük təlimatının IV hissəyə baxın.

Seçicilər axınını nizamlayan komissiya üzvünün funksiyaları

- Seçki məntəqəsinə gəlmiş seçicilər axınını nizamlayın.
- Seçicilərdən Gürcüstan vətəndaşlığı haqqında şəxsiyyət vəsiqəsini və yaxud Gürcüstan vətəndaşlığı pasportunu təqdim etməyi xahiş edin.
- Ultrabənövşəyi fənərlə seçicidə markirovka olunub-olunmamasını yoxlayın və əmin olduqda ki, seçicidə markirovka nəzərə çarpmır, bundan sonra ona səsvermədə iştirak etmək hüququ verin.
- Diqqət yetirin, seçicilərə mənsub qeydiyyat masasının yaxınlığında neçə nəfər seçici dayanmışdır. Əgər qeydiyyat masasının yanında iki nəfərdən çox seçici durmuşdursa, səsvermə binasına növbəti seçicinin daxil olmasını yubandır.
- Seçicilərə göstəriş verin ki, seçicilər siyahısına soyadının birinci hərfi daxil edilmiş qeydiyyat masasına yaxınlaşsınlar.

Nəzərə alın!

- ✓ Əgər seçicinin Gürcüstan vətəndaşlığını təsdiq edən şəxsiyyət vəsiqəsi və yaxud Gürcüstan vətəndaşlığı pasportu olmazsa, ona izah edin ki, səsvermədə iştirak edə bilməz. Ondan səsvermə binasını tərk etməyi xahiş edin.
- ✓ Əgər qurğu aşkar etsə ki, seçicinin artıq markirovkası var, ona səsvermədə iştirak etmək qadağan olunur. Onun kimliyi barədə komissiya sədrinə məlumat verin. Seçicidən səsvermə binasını tərk etməyi xahiş edin.
- ✓ “Fiziki vəziyyətinə” əsasən də yuxarı ətraf orqanları olmadığına görə səsvermə prosedurunda müstəqil şəkildə iştirak edə bilməyən seçici markirovka yoxlanışı və markirovka prosedurundan keçmir.

Əlavə №6

Seçiciləri qeydə alan komissiya üzvlərinin funksiyaları

- Seçicilərdən Gürcüstan vətəndaşlığını təsdiq edən şəxsiyyət vəsiqəsi və yaxud Gürcüstan vətəndaşlığı passportu təqdim etməsini tələb edin.
- Yoxlayın, seçici seçicilərin vahid və ya xüsusi siyahısına daxil edilmişdirmi və seçicinin şəxsi nömrəsini seçicilər siyahısında mövcud olan nömrə ilə müqayisə edin.
- Təqdim edilən sənəddə qeyd edilən seçicinin qeydiyyat məlumatlarını və seçici siyahısında olan məlumatların uyğunluğunu yoxlayın.

Nəzərə alın!

- ✓ Seçisi səsvermədə iştirak edir, əgər seçicinin müvafiq siyahısında Gürcüstan vətəndaşının şəxsi nömrəsi, cinsi və foto şəkli ilə siyahıda olan məlumatlarla üçü tam uyğun gəlsə (adı, soyadı, doğum tarixi, ünvanı).
- ✓ Əgər seçicinin üzünü və təqdim olunan şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlərdə/seçicilərin siyahısında olan fotosəkilini bir-birinə uyğun gəlmədiyini hesab etdikdə, qeyd olunanın uyğun olmadığını təsdiq etmək üçün komissiya sədrinə müraciət etməli və onun işarəsini gözləməlisiniz. Əgər komissiyanın sədri uyğunsuzluğu təsdiq etməzsə, qeydlər kitabına sizin fərqli fikrinizi daxil etməyə hüququnuz var, bunu komissiyanın katibi ilə birlikdə imzanızla təsdiq edirsiniz. Seçicinin təqdim etdiyi şəxsiyyət vəsiqəsini təsdiq edən sənəddə/ seçicilərin siyahısında olan fotosəkilini uyğun gəlmədiyini hesab etməsinə baxmayaraq, seçici seçkilərdə iştirak edir.

- Seçicinin sağ əlinin başbarmağının dırnağına markirovka edin, əgər qeyd olunan hərəkəti yerinə yetirmək mümkün olmazsa – sağ əlin digər barmaqlarına, lakin buda mümkün olmazsa, həmin qayda ilə sol ələ.

Nəzərə alın! Əgər seçici markirovkadan keçməyə imtina edərsə, onun səsvermədə iştirak etmə hüququ yoxdur və seçki bülleteni verməməlisiz.

- Seçiciyə seçicinin siyahısının müvafiq qrafasının seçicinin soyadının kənarında imzalatdırın.
- Seçiciyə seçicinin siyahısında öz soyadının kənar qrafasında seçki bülletenin/bülletenlərin alınmasını imzası ilə təsdiq etməsini xahiş edin.

Nəzərə alın! Əgər səsvermə prosesində aşkar olundu ki seçici seçki siyahısında digər seçicinin soyadının qrafasında imza atdı, belə halda hansı seçicinin qrafasında imza atıldı ora həm qrafada imza atmasını qeyd etməlisiniz. Bununla belə qeyd olunan haqqında izahat yazmalıdır (seçicinin adını, soyadını və siyahıda onun sıra nömrəsini qeyd etməklə).

- Seçki bülletenini/bülletenlərini verdikdə arxa tərəfində, onun üçün ayrılmış yerdə imza atın və qeydiyyatçının möhürü ilə təsdiq edin.
- Seçiciyə özünü imzaladığınız və qeydiyyatçının möhürü ilə təsdiq olunmuş seçki bülleteni/bülletenlərini təqdim edin.

Nəzərə alın! Əgər sizin və seçicinin seçki bülleteni/bülletenləri korlanarsa, bu barədə dərhal komissiya sədrinə məlumat verin və seçiciyə yeni (sizin tərəfinizdən imzalanmış və qeydiyyatçının möhürü ilə təsdiqlənmiş) seçki bülleteni/bülletenlərini verin.

- Seçiciyə göstəriş verin ki, gizli səsvermə kabinetinə daxil olsun.

NƏZƏRƏ ALIN!

- ✓ Fiziki vəziyyətinə əsasən yuxarı ətraf orqanları olmadığına görə səsvermə prosedurunda müstəqil şəkildə iştirak edə bilməyən seçici markirovka yoxlanışı və markirovka prosedurundan keçmir, ona seçki bülleteni verilərkən seçiciləri qeydə alan seçicilərin vahid siyahısında "Seçicinin imzası" qrafasında "Fiziki vəziyyət" adlı qeyd yazır və bunu şəxsi imzası ilə təsdiq edir.
- ✓ Təvsiyə olunur ki, qeydiyyatçılar saat 10:00, 12:00, 15:00, 17:00 və 19:00-da səsvermə prosesinə mane olmadan, komissiya sədrinin tapşırığı ilə siyahılarda seçicilərin imzalarını, sizin tərəfinizdən verilmiş bülletenlərin sayını və komissiya sədrinə təhvil verilmiş xarab olan bülletenlərin sayını sayın və göstəriciyi komissiya sədrinə bildirin. Verilmiş seçki bülletenlərinin sayını müəyyən etmək komissiya sədrindən alınmış seçki bülletenlərinin sayını qeydiyyatçının yanında qalan seçki bülletenlərin sayına müqayisə etməklə mümkündür.
Əgər göstəricilər arasında fərq aşkar edilərsə, dərhal izahatı göstərməklə izahat yazmalısınız. Səsvermə bitdikdən sonra, komissiya sədrinin tapşırığı ilə yenidən göstəricilərin düzgünlüyünü yoxlamalısınız.
Yuxarıda qeyd olunan göstəricilərin düzgünlüyünü yoxlamaq həmçinin qeydiyyatçının funksiyasının müvəqqəti verilməsi halında da həyata keçirməlisiz.
- ✓ Vahid siyahıda "xaricdə yerləşir" və yaxud "konsulluq qeydiyyatındadır" statusa malik olan seçici, səsvermədə ümumi qaydada iştirak edir;

Əlavə №7

**Aparılasi seçki qutusunun daşıyan komissiya
üzvlərinin funksiyaları**

- Aparılasi seçki qutusunun vasitəsilə səsvermə seçkilər günü saat 09:00-da başlayır və saat 19:00-da bitir.
- Səsvermə günü saat 9:00-da komissiyasının sədri sizə təhvil verməlidir:
 - ✓ Aparılasi seçki qutusunun siyahısını;
 - ✓ Seçicilərin qeydiyyatçısı tərəfindən imzalanmış və qeydiyyatçının möhürü ilə təsdiq edilmiş lazımi sayda müvafiq növdə seçki bülletenlərini;
 - ✓ Xüsusi zərfləri (aparılasi seçki qutusunun siyahısında mövcud olan seçicilərə uyğun olaraq);
 - ✓ Yoxlama vərəqəsi yerləşdirilən möhürlənmiş aparılasi seçki qutusunu;
 - ✓ Aparılasi seçki qutusunun kəsiyini möhürləyən möhür (aparılasi seçki qutusu aparılasi seçki qutusunun köməyi ilə səsvermə bitdikdən sonra möhürlənir).
- Seçiciyə yaxınlaşan kimi ondan Gürcüstan vətəndaşlığını təsdiq edən şəxsiyyət vəsiqəsini və yaxud Gürcüstan vətəndaşlığı pasportunun təqdim olunmasını xahiş edin;
- Seçicinin şəxsi nömrəsini aparılasi seçki qutusunun siyahısında mövcud olan şəxsi nömrə ilə müqayisə edin.
- Təqdim olunan şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlərdə qeyd olunan seçicinin qeydiyyat məlumatlarını və aparılasi seçki qutusunun siyahısında olan məlumatların uyğunluğunu yoxlayın.

Nəzərə alın! əgər seçicilərin müvafiq siyahısında Gürcüstan vətəndaşının şəxsi nömrəsi və cinsi ilə birlikdə siyahıda olan məlumatlarla üçü tam uyğun gəlsə (adı, soyadı, doğum tarixi, ünvanı) seçici seçkilərdə iştirak edir.

- Aparılasi seçki qutusunun siyahısında öz imzanızla seçki bülleteni/bülletenlərinin verilməsini təsdiq edin.
- Seçicidən xahiş edin ki, aparılasi seçki qutusunun siyahısında öz soyadının qarşısında seçki bülleteni/bülletenlərinin almasını öz imzası ilə təsdiq etsin.

Nəzərə alın! Əgər səsvermə prosesində bəlli olsa ki, seçici seçki siyahısında digər seçicinin soyadının qrafasında imza atıb, bu zaman seçici soyadının ardınca həmin qrafada imza atmalı. Qeyd olunan haqqında izahat yazın (seçicinin adını, soyadını və vahid siyahısında sıra nömrəsini qeyd etməklə).

- Seçiciyə qeydiyyatçının imzası və möhürü ilə təsdiq olunmuş seçki bülleteni/bülletenlərini verin.
- Seçici tərəfindən bülleten/bülletenlər doldurulduqdan sonra ona xüsusi zərf verin və göstərin ki, qatlanmış seçki bülletenlərini onda yerləşdirsin.
- Seçicidən xahiş edin ki, xüsusi zərfi aparılan seçki qutusuna salsın.
- Səsvermə başa çatdırıldıqdan sonra aparılmalı seçki qutusunun kəsiyini elə möhürləyin ki, möhürü zədələmədən onu açmaq mümkün olmasın.
- Aparılmalı seçki qutusunu saat 20:00-dan gec olmayaraq seçki məntəqəsinə qaytarın.
- Səsvermə binasına qayıtdıqdan sonra Məntəqə seçki komissiyasının katibinə istifadə olunmamış/korlanmış seçki bülletenləri, xüsusi zərfləri və komissiya üzvlərinin izahatlarını təhvil verin (mövcud olduğu halda).

Nəzərə alın!

- ✓ Aparılmalı seçki qutusu vasitəsi ilə səsvermədə iştirak edən seçiciyə markirovka tətbiq olunmur.
- ✓ Fiziki vəziyyətinə görə seçici tərəfindən aparılmalı seçki qutusu vasitəsilə səs verildiyi təqdirdə, aparılmalı seçki qutusu siyahısının "Seçicinin imzası" qrafasında –aparılmalı seçki qutusunu daşıyan komissiya üzvü "Fiziki vəziyyət" adlı qeyd yazır və bunu şəxsi imzası ilə təsdiq edir.
- ✓ Fiziki vəziyyətinə görə seçicinin (həmçinin seçki bülletenini sərbəst doldura bilmədikdə) yerinə onun seçdiyi şəxs onun yanında seçki bülletenini doldurur, xüsusi zərfə yerləşdirir və zərfi seçki qutusuna atır (o, seçki komissiyasının üzvü, namizəd, seçki subiyektinin nümayəndəsi, pressa və digər kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri və müşahidəçilərindən başqa).
- ✓ Əgər aparılmalı seçki qutusunun möhürünün bütövlüyü pozularsa, bu barədə dərhal komissiya sədrinə bildirin, səbəbi göstərməklə izahat tərtib edin və yanında olan şəxslərə imzalatdırın.

Əlavə №8**Seçki qutusunda və xüsusi zərflərə nəzarət edən komissiya
üzvünün funksiyaları**

- Daimi surətdə seçki qutusunun yanında olmalısınız.
- Seçki qutusuna və xüsusi zərflərə nəzarət etməlisiniz.
- Seçki qutusundakı xüsusi zərfin atıldığı kəsik qapalı olmalıdır.
- Səsvermə kabinetindən seçici çıxdıqdan sonra ona göstəriş verin ki, ayrıca qoyulmuş masanın üzərindən müstəqil olaraq bir xüsusi zərf götürsün və qatlanmış seçki bülleteni/bülletenləri onda yerləşdirsin.
- Seçicinin əlində yalnız bir zərf tutduğuna əmin olduqdan sonra, seçki qutusunun kəşiyini açın və seçiciyə xüsusi zərfi qutuya atmasına göstəriş verin.
- Xüsusi zərfi qutuya atdıqdan sonra seçicidən seçki məntəqəsini tərk etməyi xahiş edin.

Nəzərə alın!

- ✓ Yalnız seçicinin seçki bülleteni xüsusi zərfdə yerləşdirmək hüququ vardır. Fiziki vəziyyətə malik seçici istisna olur, onun əvəzinə, onun iştirakı ilə bülleten(lər)i öz arzusu ilə seçdiyi şəxs xüsusi zərfdə yerləşdirir və zərfi seçki qutusuna atır, hansı ki, səsvermə kabinetində seçki bülleteninin doldurulmasında ona yardım göstərir.
- ✓ Səsvermə qutusunun yanında eyni vaxtda bir nəfərdən çox seçicinin olması yolverilməzdir.
- ✓ Seçki komissiyası üzvünün doldurulmuş seçki bülleteni açmaq hüququ yoxdur.
- ✓ Seçici xüsusi zərfdə bülleteni yerləşdirənə qədər ondan əlində müvafiq sayda seçki bülleteni (elə ki, səsvermənin gizliliyi pozulmasın) və bir zərf olduğunu göstərməyi tələb etmək hüququnuz vardır. Seçici bu tələbi yerinə yetirməyə məcburdur.

Seçki məntəqəsində foto-video çəkiliş

(Gürcüstan Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2012-ci 24 sentyabr №42/2012 sayılı qərarı əsasında hazırlanmışdır)

I

Səsvermə günü seçki məntəqəsinin açılmasından (səhər saat 7:00) Məntəqə Seçki Komissiyası tərəfindən səsvermənin nəticələrinin hazırlanması dövrü daxil olmaqla

Səsvermənin gizliliyini təmin etmək məqsədilə, yolverilməzdir:

- ▶ Seçicinin seçiminin aşkar olmaması məqsədilə səsvermə kabinetində foto-video çəkiliş aparmaq;
- ▶ Gürcüstan Seçki Məcəlləsinə görə kütləvi informasiyaya aid edilməyən seçki komissiyası üçün ayrılmış seçicilərin siyahılarının (masaüstü) variantının və başqa məlumat və ya materialın çəkilməsi.

Səsvermə prosesinin maneəsiz davam etməsini təmin etmək məqsədilə:

- ▶ Səsvermə binasında olmaq hüququna malik şəxsdən müsahibə götürmək yalnız səsvermə binası xaricində yolveriləndir;
- ▶ Seçki komissiyası üzvləri tərəfindən müsahibənin verilməsi səsvermə prosesində onlara öz vəzifələrinin yerinə yetirilməsinə mane olmadan.

Səsvermə binasında olmaq hüququna malikdirlər:

- ▶ Seçicinin - səs vermək üçün lazım olan müddətdə;
- ▶ Məntəqə Seçki Komissiya üzvlərinin və yuxarı seçki komissiyası üzvlərinin/nümayəndələrinin;
- ▶ Seçki subyektlərinin nümayəndələrinin müvafiq seçki komissiyasında (eyni bir seçki subyektinin 1 nümayəndəsindən çox olmamaqla);
- ▶ Müvafiq seçki komissiyasında akreditə olunmuş medianın nümayəndələrinin (eyni bir mətbuat və KİV digər vasitəsinin 3 nümayəndəsindən çox olmamaqla);
- ▶ Müvafiq seçki komissiyasında qeydiyyatdan keçmiş yerli müşahidəçi təşkilatın müşahidəçilərinin (eyni bir yerli müşahidəçi təşkilatın 1 müşahidəçisindən çox olmamaqla);
- ▶ MSK-da qeydiyyatdan keçmiş beynəlxalq təşkilatın müşahidəçilərinin (eyni bir beynəlxalq təşkilatın 2 müşahidəçisindən çox olmamaqla) (onlarla birlikdə tərcüməçi də ola bilər).

Səsvermə günü, səhər saat 7:00-dan birinci seçicinin seçki məntəqəsinə gəlməsinə qədər və seçki məntəqəsində sonuncu seçicinin səs verməsindən sonrakı dövrdən yekun protokolların tərtib olunması dövrü də daxil olmaqla

Seçki prosesinin şəffaflığını təmin etmək məqsədilə:

Səsvermə binasında olmaq hüququna malik şəxslər yalnız Məntəqə Seçki Komissiyası sədri tərəfindən ayrılmış xüsusi yerdən foto-video çəkiliş apara bilərlər, haradan ki, səsvermə prosesi görünür.

Səsvermə günü, seçki məntəqəsinə birinci seçicinin gəlməsi anından sonuncu seçicinin səs vermə müddətinədək.

Seçki prosesinin şəffaflığını təmin etmək məqsədilə:

- ▶ Səsvermə binasında olmaq hüququna malik şəxslər seçki məntəqələrində səsvermənin elə anlarını maneəsiz çəkə bilərlər, orada yüksək ictimai maraq kəsb edən seçicilər (siyasi vəzifə daşıyan şəxslər, seçki subyektləri və siyasi birliklərin rəhbərləri, dini liderlər) səs verirlər, bunun nəticəsində foto-video aparatlar səsvermə binasından çıxarılmalıdır.
- ▶ Eyni bir mətbuat və kütləvi informasiyanın başqa vasitəsinin səsvermə prosesi müddətində bir dəfə ən çoxu 10 dəqiqə ərzində seçki məntəqəsində səsvermənin gizliliyini təmin etmək şərtilə, istənilən yerdən foto-video çəkiliş aparmaq hüququ var.
- ▶ Səsvermə binasında olmaq hüququna malik şəxslər (o cümlədən, 10 dəqiqədən artıq foto-video çəkiliş aparmaq istəyən media nümayəndələri) bütün gün ərzində məntəqə seçki komissiyası sədri tərəfindən xüsusi ayrılmış yerdə yerləşdirilən stasionar foto-video çəkiliş aparatı vasitəsilə foto-video çəkiliş apara bilərlər. Bu yerdən seçki qutusu görünməlidir.

Qaydalar pozulduqda hərəkət etmək

Foto-video çəkilişi zamanı qaydaları pozduğu halda Məntəqə Seçki Komissiyası səs çoxluğu ilə müvafiq şəxsin səs vermə binasından qovulması haqqında qərar qəbul edir.

This image shows a full page of blank white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a template for writing or drawing. There are no margins, text, or other markings present.

[illegible]

This image shows a full page of blank white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for writing. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

[illegible]